

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 11. IZREDNA SEJA

(25. oktober 2018)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJI NA TRAJNI IN NEODtujlivi PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDNO IN ZVOLITVANO.

MANDAT

VIII

IZREDNA
SEJA

11

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejhinih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejhinih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 11. izredna seja (25. oktober 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 11. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 179-VIII

2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog razrešitve člana in imenovanje članov sveta Agencije za energijo, EPA 190-VIII

Predlog za razrešitev in imenovanje članov Upravnega odbora Prešernovega sklada, EPA 204-VIII

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 185-VIII

Predlogi za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniška mesta okrajnih sodnic na Okrajnem sodišču v Ljubljani, EPA 180-VIII

Predlog sklepa o imenovanju namestnika Državne volilne komisije, EPA 212-VIII

Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 214-VIII

Predlog sklepa o razrešitvi člana Nadzornega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, EPA 213-VIII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	7
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 179-VIII	8
MAG. MARKO POGAČNIK	8
MAG. SAŠA JAZBEC	8
IGOR PEČEK	9
MATJAŽ HAN	10
MATEJA UDOVČ	11
LUKA MESEC	12
IVA DIMIC	14
FRANC KRAMAR	14
ROBERT POLNAR	15
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	16
SUZANA LEP ŠIMENKO	16
MAG. MARKO POGAČNIK	17
ANDREJA ZABRET	18
LUKA MESEC	19
MAG. MARKO POGAČNIK	20
LUKA MESEC	20
MAG. MARKO POGAČNIK	20
MAG. MATEJ TONIN	21
LUKA MESEC	22
VOJKO STAROVIČ	22
MAG. MATEJ TONIN	23
DUŠAN ŠIŠKO	23
FRANC BREZNIK	24
JANI PREDNIK	25
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	26
ŽELJKO CIGLER	27
MAG. MARKO POGAČNIK	28
ROBERT PAVŠIČ	28
MAG. MARKO POGAČNIK	28
ROBERT PAVŠIČ	29
MAG. MARKO POGAČNIK	29
MARIJAN POJBIČ	29
EDVARD PAULIČ	30
LIDIJA IVANUŠA	30
MIHA KORDIŠ	31
EDVARD PAULIČ	32
BLAŽ PAVLIN	32
MAG. BOJANA MURŠIČ	32
MAG. MARKO POGAČNIK	33
JOŽE LENART	33
BOŠTJAN KORAŽIJA	33
ALENKA JERAJ	34
JANI PREDNIK	35
MIHA KORDIŠ	35
ALENKA JERAJ	35
MAG. BRANISLAV RAJIČ	35
MAG. MARKO POGAČNIK	36
SAMO BEVK	36
ALEKSANDER REBERŠEK	37
ŽAN MAHNIČ	37

TOMAŽ LISEC	38
SAMO BEVK.....	40
MATEJA UDOVČ.....	40
JANI IVANUŠA	41
ROBERT POLNAR	42
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	43
ANDREJ ŠUŠMELJ.....	43
MATJAŽ HAN	44
DANIJEL KRIVEC	44
FRANC JURŠA.....	45
MAG. MARKO POGAČNIK	45
MAG. BRANKO GRIMS	46
ŽELJKO CIGLER.....	49
MAG. BRANKO GRIMS	49
METOD DRAGONJA.....	49
MAG. MARKO POGAČNIK	50
JURIJ LEP	51
MAG. BRANKO GRIMS	51
VOJKO STAROVIČ	52
FRANC BREZNIK	53
DANIJEL KRIVEC	53
GREGOR PERIČ.....	54
ANDREJ RAJH.....	54
ROBERT PAVŠIČ	55
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	55
2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	56
Predlog razrešitve člana in imenovanje članov sveta Agencije za energijo, EPA 190-VIII.....	56
MAG. BOJAN KUMER	56
BOJAN KUMER.....	56
Predlog za razrešitev in imenovanje članov Upravnega odbora Prešernovega sklada, EPA 204-VIII	57
JAN ŠKOBERNE	57
JAN ŠKOBERNE	57
Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 185-VIII.....	57
Predlogi za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniška mesta okrajnih sodnic na Okrajnem sodišču v Ljubljani, EPA 180-VIII	57
MAJA ROZMAN.....	57
MAJA ROZMAN.....	57
Predlog sklepa o imenovanju namestnika Državne volilne komisije, EPA 212-VIII.....	58
Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 214-VIII.....	58

Predlog sklepa o razrešitvi člana Nadzornega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, EPA 213-VIII 59

Državni zbor VIII. mandat

11. izredna seja 25. oktober 2018

Predsedujoči: mag. Dejan Židan.....predsednik Državnega zbora
Tina Heferle.....podpredsednica Državnega zbora
Branko Simonovič.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 25. oktobra 2018 ob 13. uri.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:

Spoštovane kolegice poslanke, spoštovani kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 11. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščam vas, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Monika Gregorčič, Janja Sluga, Ferenc Horváth od 15. ure dalje, Primož Siter od 13. do 18. ure, Nataša Sukič, Felice Žiža, Jožef Horvat, Jernej Vrtovec, Ljudmila Novak do 17. ure, Iva Dimić od 17.15 ure dalje in mag. Andrej Šircelj, Eva Irgl, dr. Franc Trček, Gregor Perič in od 15. do predvidoma 16. ure bom odsoten tudi sam.

Na sejo sem vabil predstavnika Sodnega sveta k 2. točki ter predstavnike Vlade k obema točkama dnevnega reda. Vse prisotne vljudno pozdravljam.

Dovolite pa mi, spoštovane poslanke in poslanci, da preden pridemo na določitev dnevnega reda seje, nagovorim Državni zbor.

Spoštovane kolegice poslanke, spoštovani kolegi poslanci, častitljiv zbor!

Dovolite mi to častno dejanje, da vas s te govornice nagovorim ob dnevu suverenosti, državnem prazniku, s katerim obeležujemo dan, ko je po osamosvojitveni vojni zadnji vojak Jugoslovanske armade zapustil slovensko ozemlje. Dan spomina, ki simbolizira sklepno dejanje pri uresničevanju pravic slovenskega naroda do samoodločbe. Dan spomina na ključni korak lastne oblasti nad našim ozemljem in nastankom naše slovenske države.

Vendar se boj za svobodo in demokracijo ni končal takrat, ko je škorenj zadnjega tujega vojaka sestopil z našega ozemlja. Je proces, ki traja še danes, tako simbolično kakor tudi dejansko. Vsak dan se je treba boriti, dokazovati in izkazovati našo jasno zavezanost demokraciji in svobodi. Začel se je z jasno izraženo svobodno voljo ljudi in je tesno povezan s spoštovanjem pravne države ter spoštovanjem posameznika, njegovih pravic in svoboščin. Čeprav je prostor politične stvarnosti, v katerem živimo danes, drugačen od tistega, ki

smo ga živeli ob nastanku naše države, ta postaja bolj nepredvidljiv in bolj zapleten. Našo identiteto, samopodobo in vrednote iz tistega časa nosimo naprej. Predstavljajo veliko odgovornost, da se borimo proti vsemu in vsakemu, ki bi izvajal nasilje ali ustrahovanje nad človekovim dostojanstvom, njegovim ponosom in svobodo. Sovražni in nestrpen govor je tak pojav, ki posamezniku in skupnosti te pravice odreka. Sovražni govor največkrat prizadene prav ranljive skupine ljudi, državljanke in državljane, ki potrebujejo našo največjo skrb in pozornost, hkrati pa je zahrbtnen, družbeni razkrojivalec, ki načenja vso družbo ter vse njene podsisteme. Boj proti sovražnemu govoru ne sme biti le politični projekt, temveč mora biti skupna moralna, pravna in politična zaveza celotne družbe in vsakega posameznika v njej. Še posebej mi, izvoljeni predstavniki ljudstva imamo odgovornost do sebe, svojih državljanek in državljanov, tudi do drugih državljanek in državljanov Evropske unije in širše, do mednarodne skupnosti, da se zoperstavimo razdiralnim vzorcem sovražstva, ksenofobije in nestrpnosti, kar zahteva tudi kar nekaj človekovega poguma. Tistega poguma enotnosti in neverjetnih dejanj, ki smo jih bili zmožni v času osamosvojitve naše države. Takrat smo bili pogumni in pomembno je, da smo pogumni tudi danes. To je nauk, ki ga uči zgodovina borbe za nastanek slovenske države Republike Slovenije.

Spoštovane, spoštovani, iskrene čestitke ob dnevu suverenosti!

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, sedaj prehajamo na **določitev dnevnega reda** 11. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 23. oktobra 2018, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev nisem prejel. Zboru zato predlagam, da za današnjo sejo določijo dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

S tem spoštovane gospe, spoštovani gospodje, prehajamo na odločanje. Poslanke in

poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev in vsi smo glasovali za.

(Za je glasovalo 76.) (Proti Nihče.)

S tem ugotavljam, da je dnevni red 11. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 25 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Danijelom Krivcem. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 25 poslank in poslancev s prvopodpisanim Danijelom Krivcem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana državna sekretarka, kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo v zakonodajni proces Državnega zbora Republike Slovenije uvrstili Predlog spremembe zakona o dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost.

Razlogov za vložitev predloga spremembe Zakona o davku na dodano vrednost je več. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in leta 2014, ki je bil sprejet 21. maja 2013, so bile določene višine stopnje davka na dodano vrednost zvišane. Splošna stopnja se je povečala z 20 % na 22 %, znižana stopnja pa se je povečala z 8, 5 % na 9, 5 %. Takratna vlada Alenke Bratušek, ki je zakon predlagala, je navedla, da gre za začasni protikrizni ukrep, ki bo trajal dve leti in s katerim naj bi stabilizirali javne finance. Vendar pa je vlada dr. Mira Cerarja v noveli Zakona o davku na dodano vrednost predlagala, da višje stopnje davka na dodano vrednost postanejo trajne. Koalicija strank – Stranke modernega centra, Desusa in Socialnih demokratov je na seji Državnega zbora, ki je potekala 18. novembra 2015, uzakonitev višjih stopenj davka na dodano vrednost kot trajne tudi sprejela. Uzakonitev trajne višine stopenj davka na dodano vrednost je bila nerazumljiva, nepotrebna, predvsem pa socialno krivična. Davek na dodano vrednost je namreč regresiven oziroma nesocialen davek, ki najbolj prizadene tiste, ki imajo najnižje prihodke, saj ga ti glede na svoje prihodke plačajo največ.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo prepričani, da bi se davek na dodano vrednost moral vrniti na tako imenovano predkrizno raven. Cilj predlaganega

zakona je torej znižanje stopenj davka na dodano vrednost na predkrizno raven, znižanje splošne stopnje s sedanjih 22 % na 20 %, s čimer bi razbremenili državljane, predvsem tiste, ki imajo najnižje prihodke, hkrati pa bi s tem spodbudili tudi potrošnjo, kar bi ugodno vplivalo na gospodarsko rast ter konkurenčnost in s tem v končni fazi tudi na prihodke v državni proračun. V Slovenski demokratski stranki s predlagano spremembo Zakona o davku na dodano vrednost predlagamo tudi, da v Sloveniji tako kot v številnih državah Evropske unije uvedemo dodatno znižano stopnjo davka na dodano vrednost, torej dve znižani stopnji davka na dodano vrednost, prvo v višini 8,5 % in drugo v višini 5 %, v katero so vključeni otroška oblačila in obutev, gasilska oprema, osnovni življenjski proizvodi, kot so kruh, sir, jajca, sadje in zelenjava. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi ta sprememba koristila tako gospodarstvu kot državljanom in državljanom Republike Slovenije. Prepričani smo, da so prihodki v proračun dovolj visoki, da ta sprememba zakona na dodano vrednost oziroma znižanje ne bi smela zajemati vpliva na javne finance. Še več, prepričani smo, da bi takšen ukrep dodatno spodbudil potrošnjo in s tem tudi povečanje prihodkov v proračun in javno blagajno. V letu 2018 se pričakuje kar za približno 1,4 milijarde evrov več prihodkov v državni proračun, kot jih je bilo v letu 2014. S tem smo prepričani v Slovenski demokratski stranki, bi bilo pravično, socialno in etično, da se stopnji davka na dodano vrednost povrneta na predkrizno raven. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi se gospodarska rast morala poznati tudi v žepih državljanov in državljanov Republike Slovenije.

Predlagana sprememba zakona in vrnitev davka na dodano vrednost na predkrizno raven ter uveljavitev znižane stopnje davka na dodano vrednost v višini 5 % za tako imenovane nujne življenjske proizvode bi imeli direkten vpliv na padec in znižanje cen izdelkov, storitev ter pozitiven ukrep na družinski proračun, ob tem pa ne bi ogrozil stabilnosti in vzdržnosti javnih financ.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Sedaj za uvodno predstavitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade mag. Saši Jazbec.

Izvolite.

MAG. SAŠA JAZBEC: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Danijelom Krivcem je Državnemu zboru predložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost s ciljema znižanja stopenj DDV na predkrizno raven, torej pred julijem 2013, ter uvedbo druge, dodatne nižje stopnje DDV. V ta namen se s predlogom zakona s 1. januarjem

2019 predlaga znižanje splošne stopnje DDV na 20 %, nižje stopnje DDV na 8,5 % ter uveljavitev dodatne nižje stopnje DDV v višini 5 %, ki bi se uporabljala tudi za nekatere dobave blaga, za katere nižja stopnja DDV po direktivi o DDV ni predvidena. Predlagane rešitve naj bi vplivale na znižanje cen blaga in storitev ter s tem spodbudile potrošnjo, s čimer bi se ugodno vplivalo na gospodarsko rast ter konkurenčnost in tako tudi prihodke v državnem proračunu.

Vlada predlogu zakona nasprotuje zaradi potreb po nadaljevanju javnofinančne konsolidacije s ciljem srednjeročne uravnoteženosti ter zagotavljanju rasti in v tej zvezi poudarja sledeče. Javne finance centralne in lokalne ravni države kot tudi skladov socialnega zavarovanja ob predpostavki nespremenjenih politik ostajajo stabilne in ustvarjajo presežek sektorja država. Predviden je presežek sektorja država leta 2018 v višini 0,5 % bruto domačega proizvoda, leta 2019 pa se brez ukrepov presežek zniža na 0,2 % BDP. Presežek sektorja država je posledica pozitivnih ekonomskih trendov, znižanja obrestnih mer ter do letošnjega leta zajezenih izdatkov. V obdobju 2015–2018 je rast prihodkov povprečno dosegla 4,2 % in je prehitela rast izdatkov za 3,3-odstotne točke. Povprečna rast izdatkov v enakem obdobju je namreč znašala 0,9 %. Vendar pa je Slovenija ob predpostavki brez sprememb politik še vedno oddaljena od svojega srednjeročnega cilja, zapisanega v ustavi.

Ta vlada bo zato v mandatnem obdobju 2018–2022 postopno in osredotočeno na prioritetenih področjih nadaljevala s fiskalno konsolidacijo s ciljem srednjeročne uravnoteženosti kot tudi s poudarkom na zagotavljanju rasti. To sta osrednja elementa pakta za stabilnost in rast. Dosedanja fiskalna konsolidacija je bila ugodna za rast potrošnje in izvoza, ki sta gonila rasti, prav tako pa so se ob predpostavki nespremenjenih politik nekateri ukrepi že sprostiti. V fiskalnih projekcijah so tako upoštevani vsi zakonsko sprejeti ukrepi kot tudi težnje po pospešenem črpanju EU sredstev, zato posebno pozornost namenjamo ravni investicij glede na BDP. Na davčnem področju so aktivnosti Vlade še vedno usmerjene v pripravo rešitev, ki bodo izhajale iz načela pravične in enakomerne porazdelitve javnofinančnih bremen v smeri prestrukturiranja bremen javnih dajatev in zmanjšanja administrativnih ovir, in to s ciljem ohranitve stabilnosti javnih financ. Ukrepe tudi na davčnem področju, ki pomembno vplivajo na javnofinančne prihodke, je tako treba v času, ko želeni strukturni saldo še ni dosežen, zastavljati le na finančno nevtralen način. Treba se je zavedati, da bile posledice uveljavitve predloga zakona izpad prihodkov iz naslova DDV v ocenjeni višini 330 milijonov evrov na letni ravni, do katerega bi po oceni prišlo zaradi predlagane spremembe stopenj DDV na raven, kot so bile uveljavljene pred julijem 2013, oziroma dodaten

izpad v višini približno 250 milijonov evrov kot posledica uvedbe dodatne nižje stopnje DDV v višini 5 % za izbrane dobave blaga in storitev. Skupen finančni učinek predloga zakona bi bil torej približno 580 milijonov evrov nižji prihodki iz naslova DDV v državnem proračunu. Trenutni proračunski položaj Sloveniji ne daje možnosti znižanja stopenj DDV brez hkratnih ukrepov na prihodkovni in ali na odhodkovni strani. Razpravo o sistemu stopenj DDV v Sloveniji bi bilo po oceni Vlade ob upoštevanju stanja javnih financ primerneje opraviti po sprejetju reforme posodobljenega sistema DDV z vzpostavitvijo dokončnega sistema DDV za čezmejno trgovanje znotraj EU, v okviru katere je načrtovano tudi preoblikovanje okvira sistema stopenj DDV.

Spoštovane poslanke in poslanci! Upošteva je navedeno Vlada predlogu tega zakona nasprotuje, zato tudi predlaga, da Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost ne podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa državna sekretarka za vaše mnenje.

S tem, spoštovane poslanke spoštovani poslanci, prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prva ima besedo Poslanska skupina Liste Marjana Šarca in v njenem imenu gospod Igor Peček.

Izvolite.

IGOR PEČEK (PS LMŠ): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani gostje!

V stranki Lista Marjana Šarca smo na nek način presenečeni, da je bil v tako kratkem času že tretjič posredovan Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost. Identična predloga sicer brez predloga uvedbe druge nižje stopnje sta bila obravnavana že marca in oktobra leta 2017. Predlagatelj navaja, da finančnih učinkov predlagane spremembe ni oziroma da bi se le-ti izničili zaradi večje porabe potrošnikov, kakor tudi to, da bi to spodbudilo večjo potrošnjo, kar bi ugodno vplivalo tudi na gospodarsko rast. V predlogu pa ni navedenih nobenih finančnih izračunov. Na drugi strani pa je izdelana ocena Ministrstva za finance, da bi skupen učinek znižanja stopenj davka na dodano vrednost ter uvedba dodatne nižje stopnje imela za posledico skoraj 580 milijonov evrov izpada prihodka v državnem proračunu, od tega 330 milijonov zaradi znižanja splošne in nižje stopnje in dodatno še 250 milijonov evrov zaradi uvedbe dodatne nižje stopnje. Na Svetu EU že poteka razprava v zvezi z zakonodajnim paketom sprememb na področju davka na dodano vrednost in menimo, da bi bil veliko primernejši ponovni razmislek o sistemu nižjih stopenj davka na dodano vrednost v Sloveniji, ko bo sprejet posodobljen sistem DDV na ravni Evropske

unije. V tem trenutku ima več kot polovica držav članic višjo splošno stopnjo od predlagane in samo pet držav uvedeno znižano drugo stopnjo. Proračunski položaj ne daje možnosti za znižanje stopenj davka na dodano vrednost brez hkratnih ukrepov na prihodkovni oziroma odhodkovni strani. Cilj, ki mu moramo slediti, je normalizacija strukture davkov, ne pa enostransko in nepredvidljivo zmanjševanje oziroma povečevanje brez celovite analize učinkov na proračun. To zahteva celostno obravnavo na namenom zasledovanja fiskalnega cilja in javnofinančne konsolidacije. Tudi v prihodnje moramo nadaljevati javnofinančno konsolidacijo s ciljem upravljanja dolga državnega proračuna.

V predlogu je tudi navedeno, da bi z uvedbo rešili probleme socialno ogroženih državljanov, a obenem ne navaja, kje oziroma kako bi ta primanjkljaj dobili nazaj, torej bi jim s tem pobrali iz proračuna za socialne transferje. Med drugim naj navedemo, da uvedba druge nižje stopnje pri enem kilogramu kruha pomeni manj kot štiri cente. Mislimo, da bomo na tem delu več naredili z ukrepi, ki so že načrtovani, z dvigom odmerne odstotka za izračun pokojnine, s socialnimi transferji, ki se bodo zadržali na obstoječi ravni ob hkratnem restriktivnem izvajanju kontrole nad upravičenostjo prejemanja le-teh, kot tudi z dvigom minimalne plače. In na koncu tudi pomislek, ki se ob tem poraja: Ali bodo ponudniki blaga in storitev ob znižanju davka na dodano vrednost res spustili cene? Ali bo razlika ostala v zvišanju marž, cene proizvodov in storitev pa bodo ostale enake? Slednje pomeni, da ne bo prišlo do razbremenitve državljanov z najnižjimi dohodki, niti ne bo spodbudilo rasti potrošnje, kot je to navedeno v predlogu.

V stranki Liste Marjana Šarca smo odprti za predloge in jih tudi z vso resnostjo obravnavamo. Še enkrat pa poudarjamo, da jih ne moremo obravnavati enostransko, zato takšnega predloga ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo gospod Matjaž Han. Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovani z ministrstva, kolege in kolegi!

Danes je ali pa bo biti lažje na tej strani kot na tej strani. Zavedam se, da se pogovarjamo o pomembni zadevi, vendar želim, da bomo predvsem realni, da ne bomo preveč ideološko zveneli pri pomembni temi, ki se tiče vsakega posameznika v državi.

O spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost je Državni zbor pogosto razpravljal že v preteklem mandatu. Kar osem predlogov sprememb tega zakona je bilo v

preteklih štirih letih vloženih v parlamentarni postopek. Najpogostejši in tudi najlažji je bil predlog, da se davčni stopnji DDV, ki sta bili leta 2013, to je res v času najhujše krize, povišani, ponovno znižata oziroma povrneta na višino 20 in 8 %. Glavni argument predlagatelja za ta korak in hkrati tudi edini, je: »Kriza je končana in prav je, da se končajo tudi protikrizni ukrepi.« Dodatno predlagatelji predlagajo, da tudi v Sloveniji uvedemo novo, dodatno znižano stopnjo DDV na celo vrsto izdelkov in storitev, od živil in zdravil do energentov, otroških oblačil in gasilske opreme. Kljub več neuspešnim poskusom so se v Poslanski skupini SDS ponovno odločili, da vložijo ta predlog zakona – legitimno, normalno in jasno, saj so opozicijska stranka, vprašanje pa je, ali lahko vse realno tudi izvedemo, ker vemo, da imamo javni sektor na nogah, ker vemo, da bi radi zgradili tretjo razvojno os, da bi radi gradili drugi tir brez Madžarov, da ne naštevam še vsega, kar bo verjetno čez dva, tri mesece v Državnem zboru, katere ideje bodo padale, kaj bi morali vse v tej državi narediti.

Predlagatelji trdijo, da gre v primeru DDV za socialno krivičen davek, ki sorazmerno bolj obremenjuje socialno šibkejšo, ki največji delež svojih dohodkov porabijo za sprotno potrošnjo. Zato menijo, da bi bilo znižanje davčnih stopenj DDV socialno pravično in bi pripomoglo k razbremenitvi ljudi. S tega zornega kota, gospodje iz SDS, se mi zdi ta argumentacija logična in se je z njo miči tudi strinjati. A za razumevanje tega problema je treba videti neko večjo in širšo sliko, ta pogled pa pri obrazložitvah podobnih predlogov pogosto izpade. Ko razpravljamo in odločamo o višini posameznih davčnih, moramo zato po mnenju Socialnih demokratov nujno imeti tudi odgovore na nekatera logična in normalna vprašanja, kadar se o tem pogovarjamo. Eno od vprašanj: kakšen bi bil vpliv take poteze na prihodke državne blagajne in na sposobnost države, da ukrepa in opravlja svoje naloge v korist ljudi? Ne zameriti, ampak sam bom odgovoril. Sposobnost države, da v krizi pomaga ljudem bi se enostavno zmanjšala. Drugo vprašanje, ki bi se ga želeli dotakniti je: ali bi se zaradi tega nižale cene? Ali bi se ljudem povišali razpoložljiv dohodek? Moje iskreno osebno mnenje, gospe in gospodje, je, da ne. Ker za ta 2 %, ko bi se znižal nek davek, pa nekje 5 %, vam garantiram, da bi večji del te mase denarja ostal v trgovskih maržah. Ne bi ljudje občutili na nek način znižanja cen teh osnovnih izdelkov in ne bi, če mene vprašate, masovno tega več kupovali. Ampak to je moj osebni odgovor. Ali resnično drži, da bi s takim znižanjem spodbudili potrošnjo, ki bi dodatno prispevala k nadaljnji rasti? Tukaj pa moram reči, da se na nek način lahko tudi strinjam, vendar bi se to zgodilo v zelo majhnem deležu, ampak z velikanskim izpadom prihodkov, ki bi tako znižanje tudi povzročilo. To, kar je gospa državna sekretarka rekla in pa tudi moj predhodnik, po oceni Vlade bi iz naslova

splošnega znižanja teh davčnih stopenj v državnem proračunu zbrali za 330 ali pa 300 milijonov manj denarja. Poglejte, kakšna sredstva so to, ko bi nam v bistvu na tak način zmanjšali davek. In če pogledamo še to drugo stopnjo, teh 5 %, tukaj je ocena Ministrstva za finance, jaz upam, da drži, še dodatnih čez 200 milijonov. Se pravi, da bi bilo med 500 in 600 milijonov manj denarja, kot ga imamo danes v proračunu, pri vseh idejah, ki jih ima ta država, in pri vseh problemih. Če vemo, da v tej državi poberemo iz naslova davkov med 3,3 milijarde in 3,8 milijard, vemo, da več kot 10 % potem zmanjšamo, bom rekel, na nek način sredstva za državni proračun. To se zdi meni zelo zelo problematično. In to vse v tem času, ko mora država še vedno zniževati javni dolg. Jaz se strinjam, da je treba zniževati javni dolg in da ne moremo biti zelo zelo zakreditirani. In na to, dragi moji, nas tudi vedno opozicija, in prav je tako, opozarja, da je treba zniževati ta dolg, da bi v naslednji krizi, ki bo verjetno enkrat, ker poznamo v ekonomiji tudi cikle, ker bo naslednja kriza enkrat prišla, jaz upam, da čim kasneje, da bi lahko država v naslednji krizi tudi zaradi tega, če bi nekaj privarčevala, lahko ukrepala.

In še nekaj. Jaz upam, da bo Vlada in Ministrstvo za finance pripravljena in naredila neko celovito davčno prestrukturiranje, kar smo na nek način obljubili tudi ljudem, s katerim bi popravili ta krivična razmerja med obremenitvijo dela na eni strani in potrošnjo in na drugi strani tudi z obremenitvijo, da ne bi bili preveč obremenjeni dobički in kapital, da se ne bi res temu kapitalu, ki ga v tej državi potrebujemo, tudi naredilo. Ampak če gremo na tak način, kot ga predlagatelj predlagajo, teh prihodkov na nikakršen način ne moremo nadomestiti. Pri vsaki davčni spremembi moramo gledati, kot sem že na začetku rekel, neko širšo sliko, seveda pa je dobro, da pri takšnih pogledih pa pri tej sliki imamo tudi nekaj zgodovinskega spomina. Take predloge, dragi moji, smo videli že večkrat v tej naši kratki zgodovini naše Slovenije. In tudi škodljive učinke zaradi takšnih ukrepov. V letih 2004–2008, če se spomnite, smo tudi spremljali nižanje davkov in klestenje proračunskih prihodkov. Vse to je bil tudi izgovor za razbremenitev ter spodbujanje konkurenčnosti in gospodarske rasti. To je bilo vse res. Ampak dokler je ta gospodarska rast trajala. Ko pa smo prišli v gospodarsko krizo, ko ni bilo denarja, ko država na nek način ni imela več vira, pa zaradi vseh učinkov tiste davčne razbremenitve država enostavno ni mogla intervenirati, tako kot bi takrat morala intervenirati, ko je na nek način prišlo do tega gospodarskega kolapsa ne samo v Sloveniji, ampak po celem svetu.

Zato bi se lahko naučili vsi skupaj tudi iz tega – pa ne zato ker sem Socialdemokrat, pa ker ste vi demokrati, pa ker smo eni levičarji, pa drugi desničarji, na koncu koncev nam je samo ena mati domovina – da siromašenje države ni prava pot, s katero bi lahko na nek način

pomagali tem ljudem, in da državo ne moremo voditi tako, kot bi vodili podjetje. Ko ni, bom rekel, gospodarske rasti, takrat mora država vskočiti s svojimi investicijami. Vsaj tako si jaz razlagam ekonomijo. Lahko pa da nimam prav, verjetno me boste demantirali.

Pa da ne bi samo kritiziral, ker ni samo kritika, ampak samo pogled Socialnih demokratov na ta del davčne politike, moramo v Poslanski skupini Socialnih demokratov tu dodati, da absolutno ne nasprotujemo razpravi o možnih razbremenitvah socialno šibkih ljudi, tudi recimo to, kar vi predlagate, z uvedbo dodatnih znižanj stopenj na blago in storitve, ki so nujno potrebne za vsakodnevno življenje. Nasprotno. Saj takim predlogom nihče ne more nasprotovati, tudi mi jim ne nasprotujemo – ampak z izvedbo in načinom, ki bo izvedljiv in bo imel eno realno sliko. Verjamem, da to lahko naredi samo vlada, tudi v sodelovanju z opozicijo in z nekim realnim pogledom kako naprej

Zaradi vseh teh razlogov, kar sem jih povedal, bomo mi vaš predlog morali zavrniti in verjamem, da se najdemo v eni pravi davčni politiki, da bo država davke spreminjala na tak način, kar smo tudi obljubili, da se ne bodo višali, ampak se bodo samo razporedili na tak bolj pravičen način. Zato za enkrat mi tega predloga ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za vaše stališče.

Besedo ima gospa Mateja Udovč v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

MATEJA UDOVČ (PS SMC): Spoštovani!

Danes bo Državni zbor na izredni seji opravil prvo obravnavo Predloga novele Zakona o davku na dodano vrednost.

SDS kot predlagatelj želi vrniti splošne stopnje davka na dodano vrednost na 20 % in nižjo stopnjo DDV na 8,5 %, hkrati pa še uvedbo nove druge znižane stopnje v višini 5 %. V SDS znižanje stopenj predlagajo, ker naj bi šlo po njihovem mnenju za časovno omejen ukrep z veljavnostjo do leta 2015. Slovenija od leta 2014 beleži gospodarsko rast in s tem se povečuje priliv v proračun. Davek na dodano vrednost je regresivni davek in najbolj prizadene tiste, ki imajo najmanj. V SDS menijo, da bi se zaradi večje porabe potrošnikov, boljših poslovnih rezultatov podjetij, večjega izplena drugih davkov in prispevkov ter predvsem višje stopnje gospodarske rasti negativni učinek na državni proračun izničil.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra se s SDS predlogom novele zakona ne strinjamo, ker gre od leta 2015 že za osmi poskus spremembe tega davka bodisi prek amandmajev ali pa novele zakonov. Poleg tega gre tudi že za četrti poskus SDS za spremembe, pri čemer je ta novela identična noveli zakonov o DDV, ki jih je poslanska skupina predložila

Državnemu zboru v odločanje novembra in decembra 2017. Državni zbor se je leta 2015 odločil, da bo na predlog Vlade uzakonil obe danes veljavni stopnji davka na dodano vrednost. Trditve SDS ne držijo, da je šlo leta 2013 za začasni ukrep vlade Alenke Bratušek. Takrat so namreč sprejeli odločitev, da ne bo uveden krizni davek od 0,5 do 5 % na vse bruto prihodke, ampak da se poviša davek na dodano vrednost. Predsednica Vlade je javnost seznanila, da je bil v paketu ukrepov, ki jih je skupaj s programom pakta stabilnosti Vlada poslala Evropski komisiji, tudi dvig DDV. Dvig davka na dodano vrednost najmanj negativno vpliva na gospodarsko rast, ker predstavlja strukturni ukrep za dolgoročno uravnoteženje javnih financ. Tudi prejšnja vlada je ohranila povišanje stopnje DDV za odpravo čezmerne primanjkljaja in nujno potrebnega uravnoteženja javnih financ. Ob tem se je izkazalo, da ohranitev povišanja davčnih stopenj iz leta 2013 ni imela slabega vpliva na gospodarstvo, zato trditve SDS o povečanju konkurenčnosti gospodarstva ne zdržijo resne strokovne presoje.

Večina strokovne javnosti se strinja, da je znižanje obremenitev plač za dvig konkurenčnosti in tudi potrošnje boljši ukrep kot znižanje DDV. Res je, da se lahko tudi pri znižanju davka na dodano doseže pozitiven učinek, a je bolj kratkoročne narave. Učinek bi bil namreč enkrat in bi se hitro izničil, prav tako bi lahko trgovci ob nižjem DDV svoje marže le zvišali in končni uporabnik ne bi nikoli občutil znižanja davka. Pri razbremenitvi plač pa se neto plače samodejno povečajo, kar bi povzročilo večjo potrošnjo prebivalstva. Država bi na ta račun pobrala več davkov, hkrati pa bi se na dolgi rok zvišal bruto domači proizvod.

Davek na dodano vrednost uvrščamo med davke na potrošnjo, kar pomeni, da ga plača končni potrošnik in da vsak dvig obdavčitve predvsem prehrabnih izdelkov in pijače, torej nižje stopnje davka, prizadene potrošnike z najnižjimi dohodki. Kljub temu pa velja opozoriti, da negativni učinki dviga nižje stopnje niso bili tako veliki, kot jih prikazuje predlagatelj. Zaradi povečanja gospodarske rasti so se do danes že izničili. Predlog, o katerem sedaj razpravljamo, v Stranki modernega centra ocenjujemo kot davčni populizem. SDS in vlade, ki jih je vodila, so velikokrat eksperimentirale na tem področju. Prav zaradi napačnih in nepravočasnih ukrepov na začetku svetovne finančne in gospodarske krize so povzročili veliko proračunsko luknjo za cca 500 milijonov evrov. Nekonsistentna nihanja SDS in njenih vlad pri oblikovanju davčne politike na področju DDV kažejo na to, da nimajo resnega koncepta, ampak gre zgolj za prilagajanje dnevnih politik in zagovarjanje vsečnih rešitev. V Državnem zboru smo na izredni seji Državnega zbora kot tudi na seji Komisije za nadzor javnih financ na predlog SDS, NSi in SNS opravili razpravo o domnevnih škodljivih in uničujočih ukrepih, dogovorjenih v

koalicijski pogodbi. Sklicatelji sej so trdili, da koalicijska pogodba prekoračuje izdatke, ki jih določi fiskalno pravilo, in da je to za gospodarstvo in državo nesprejemljivo. Kmalu zatem pa so vložili pričajočo novelo, ki znižuje prihodke državnega proračuna za cca 580 milijonov evrov oziroma 6 % javnofinančnih prihodkov. SDS je torej v zelo kratkem času uspelo pozabiti, kaj so zahtevali od vladajoče koalicije oziroma zakaj se pravzaprav zavzemajo.

V Stranki modernega centra menimo, da mora Vlada vztrajati na tej poti. Strukturni saldo celotnega sektorja države mora biti uravnotežen konec leta 2020, ko bo dosežen srednjeročni cilj fiskalne politike. Slednjega ni moč doseči z zniževanjem javnofinančnih prihodkov na način, kot to predlaga SDS. Zavedati se je treba morebitnih javnofinančnih tveganj, saj bi nepremišljeni ukrepi, kot je SDS znižanje davka na dodano vrednost, na daljši rok privedel do makroekonomskih neravnotežij in poslabšal fiskalnega položaja države. To bi pa lahko pomenilo, da bi se Slovenija ponovno znašla v temeljitem pregledu Evropske komisije oziroma korektivnem postopku. Skrajni ukrep v korektivnem postopku pa je dvofazni postopek finančnih sankcij. Najprej obrestovani depoziti v višini 0,1 % BDP, ki lahko v skrajnem primeru postane tudi globa.

Na podlagi navedenih dejstev Poslanska skupina SMC predloge novele zakona ne bo podprla. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka.

Besedo ima Luka Mesec v imenu Poslanske skupine Levica.

Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Predlagatelj zakona o DDV, znižanju stopenj DDV, SDS gre nekako po svojem predvolilnem sloganu, ki se glasi: manj za davke več za vas. Preden se opredelimo do zakona, pogledajmo, če ta logika zdrži. Predlagatelj znižanje utemeljuje kot socialni ukrep, saj naj bi večino DDV plačali končni potrošniki, še posebej pa so z njimi obremenjeni najrevnejši. Do tukaj logika zdrži, gre za regresiven in nesocialen davek. Zato smo tudi v Levici nasprotovali zvišanju stopenj, ampak vprašanje je, kaj bi znižanje pomenilo. Treba se je vprašati, kakšne bodo posledice znižanja stopenj za 1 oziroma 2 odstotka. Bodo trgovine po znižanju DDV z 9,5 na 8,5 za kruh v resnici znižale ceno sosedovega hlebca za 2 centa? Ali bo po znižanju DDV z 22 % na 20 % cena kave ob Ljubljani res padla iz 1,6 evra na 1,57 evra, v Beli krajini pa z 1,10 na 1,08? Najverjetnejši odgovor je ne, kar je v svojem mnenju utemeljila že Vlada. Cene bodo ostale enake, razliko med ceno, ki bo ostala enaka, in davkom, ki bo nižji, pa bodo pokasirali veliki trgovci, ki bodo navili

marže, in podjetja. Veliki trgovci že zdaj ustvarijo preko pol milijarde profitov letno in glede na to, da so praktično vsi, razen Tuša, v tuji lasti, gre ves dobiček v tujino – pol milijarde letno. In verjetno bi bili oni največji profiterji znižanja DDV. Koliko bi jim podarili z znižanjem DDV, dodatnih 50, 100, morda 200 milijonov letno, je manj za davke več za vas, v resnici manj za davke več za vas, ali je manj za vas več za trgovce?

Drugič. Prepričan sem, da če bi Levica vložila tak zakon, bi ga raztrgala že Zakonodajno-pravna služba. Zakaj? V točki ocena finančnih posledic predloga zakona na državni proračun predlagatelj SDS navaja, če povzamem, »da zakon ne bo imel negativnih posledic za proračun«, in to utemeljuje s tem, da se bo zaradi znižanja DDV povečala poraba in pospešila rast BDP. Res. Naš proračun, ki bo za leto 2019, obstoječi pred rebalansom, težak 9 milijard in 750 milijonov evrov, z naslova DDV dobi kar 3 milijarde in 750 milijonov oziroma več kot eno tretjino vseh prihodkov. SDS pravi, če ta prihodek DDV, ki prinese eno tretjino v proračun, zmanjšamo za 10 %, zraven pa uvedemo še posebno super znižano stopnjo, proračunskih posledic ne bo. Kako to utemelji? Z magično ekonomiko, po kateri nižji davki pomenijo višje prihodke v proračun. Ta utemeljitev je napisana v zakonu v manj kot dveh vrsticah. Kot rečeno, če bi mi v Levici vložili tak zakon, bi ga Zakonodajno-pravna služba nemudoma opredelila kot tehnično neustreznega, ampak ker je to naredil SDS, je šlo skozi.

Kakorkoli, Vlada nam je podala realnejšo oceno. Zaradi zmanjšanja DDV bo izpad v proračunu znašal piši riši 580 milijonov evrov letno, ponavljam, 580 milijonov evrov letno. Za ta denar bi lahko posneli 700 slovenskih filmov, podeseterili sredstva za razvoj in raziskovanje, dali vsakemu študentu v Sloveniji od 80 tisočih 600 evrov štipendije mesečno ali pa vsakemu slovenskemu upokoјencu tisoč evrov letnega dodatka. Toliko je 580 milijonov evrov. In tukaj se je treba vprašati, ali je res pravično, socialno in etično, kot pravi predlagatelj, da v času, ko upokoјenci pričakujejo višje pokojnine, višji odmerni odstotek, ko sindikati javnega sektorja, med njimi učitelji, policisti, delavci v zdravstvu, pričakujejo popravo plač, občine, tudi se SDS pogosto postavlja na stran občin, pričakujejo višje povprečnine, v proračun zarezati s 580-milijonskim davčnim odpustkom. Je to res pravično, socialno in etično? Jaz mislim, da ne.

In dalje, če se vprašamo v razvojnem smislu. V koalicijski pogodbi so številne zaveze, od gradnje 10 tisoč novih stanovanj za mlade do modernizacije slovenskih železnic, do višjih sredstev za zdravstvo. Je res smiselno, da potem v obdobju, ko nam gospodarstva konjunktura omogoča, da se končno lotimo teh projektov, na katere država čaka že več desetletij, zarezemo s 580-milijonskim davčnim odpustkom? Mislim, da ne.

In zadnjič, SDS svoj predlog utemeljuje z argumentom, da je DDV socialno nepravilčen davek, ki nesorazmerno prizadene revnejše. Ampak treba se je vprašati, zakaj je bil DDV v prvi vrsti sploh povišan. Danes se malokdo spomni spora leta 2006 med dvema vplivnežema na desnici, Andrejem Bajukom, takratnim finančnim ministrom, in Janezom Šušteršičem, ki je takrat vodil vladni Urad za makroekonomske analize in razvoj, bolj znan kot Umar. Bajuk je leta 2006 izvajal in načrtoval številne davčne reforme, ki so razbremenjevale predvsem bogate in kapital. Leta 2006 je bila izvedena reforma, po kateri dohodki iz kapitala, kot so izplačila dividend, niso več zajeti v dohodnino, ampak so obdavčeni posebej. Za kapital od takrat obstaja en dohodninski razred, za delo 5. Leta 2007 je bilo sprejeto znižanje davka na dobiček, postopno s 25 % na 20 %. Leta 2008 je bil ukinjen davek na izplačane plače, ki je nadomeščal izpad za pokojnine, ki se je zgodil zaradi znižanja prispevkov delodajalcev desetletje prej. No, Šušteršič, ki je bil sam kasnejši minister v drugi Janševi vladi, je Bajuka pred temi reformami zelo jasno posvaril. Rekel mu je oziroma pisal mu je pismo: »Če bo država izvedla te davčne odpustke, se bo soočila s proračunsko luknjo, ki jo bo mogoče krpiti samo na dva načina, bodisi z zmanjševanjem proračunske porabe bodisi z zviševanjem DDV.« Se pravi, Janez Šušteršič je ministra Bajuka leta 2006 pred davčnim prestrukturiranjem opozoril, da če razbremenimo bogate in kapital, bomo morali nekoč višati DDV. Bajuk tega ni sprejel in kaj je sledilo, vemo. Obdobje debelih krav se je končalo, udarila je kriza, ki jo je Slovenija pričakala z velikim strukturnim primanjkljajem in brez kakršnihkoli rezerv, in v naslednjih letih se je zgodilo točno to, kar je v pismu leta 2006 napisal Janez Šušteršič. Vlade po krizi so vse, sredinske in desne, krpale proračunsko luknjo z rezi v socialo, pokojnine, znanost, kulturo, plače v javnem sektorju in naposled tudi z višjim DDV. Najbolj tragično pri vsem skupaj je, da se SDS, predlagatelj današnjega zakona, očitno iz vsega skupaj ni naučil ničesar. Danes je Slovenija, kot pravilno ugotavlja Vlada v sklepu svojega mnenja, država, ki ima izrazito premalo obdavčena kapital in premoženje glede na povprečja EU in OECD. Posledica je, da imamo nižje prilive kot povprečje držav, ki bi jim bili radi podobni, kot sta Avstrija in Nemčija, in zato nižje pokojnine, premalo sredstev za zdravstvo, čakalne vrste, hirajočo znanost, podfinancirano kulturo in beg možganov. SDS nam odgovarja, »pred novo krizo naredimo isto, kot smo naredili pred prejšnjo, znižajmo davčne prilive v proračunsko blagajno,« in novo izgubljeno desetletje je zagotovljeno.

V Levici bomo seveda glasovali proti.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za vaše mnenje, gospod poslanec.

Besedo ima gospa Iva Dimic, v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati.

Izvolite, gospa poslanka.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

V Novi Sloveniji smo se na dvig stopnje davka na dodano vrednost ostro odzvali že ob napovedi povišanja leta 2013. Dvig stopnje z 20 na 22 % ter dvig nižje stopnje z 8,5 na 9,5 % smo razumeli kot ukrep, ki je v nasprotju s krščanskodemokratskim programom. Zato je popolnoma jasno, da predlog zakona, ki prinaša povrnitev višine stopnje davka na dodano vrednost na prejšnjo raven, podpiramo.

Slovenija sodi med države z nadpovprečnimi stopnjami davka na dodano vrednost. Tudi poročilo Svetovnega gospodarskega foruma ocenjuje, da so v poslovnem okolju v Sloveniji poleg neučinkovite državne birokracije najtežavnejši faktor prav visoke davčne stopnje. V Sloveniji sta nadpovprečno obdavčena predvsem delo in potrošnja. Prav zato smo v Novi Sloveniji v preteklosti že predlagali znižanje stopnje davka na dodano vrednost na nemško raven, zmanjšanje prispevkov z uveljavitvijo razvojne kapice in socialnega copatka ter povečanje splošne dohodninske olajšave na 7 tisoč evrov. V skladu z našim predlogom spremembe Zakona o dohodnini bi zaposleni s povprečno plačo na mesec prejeli dobrih 80 evrov več kot sedaj. Upamo, da bo vladna koalicija našemu predlogu za višje neto plače le prisluhnila. Najbrž bi se marsikomu zdelo nenavadno, da leva vladna koalicija ne bi podprla znižanja stopenj DDV, gre namreč za davek, ki najbolj prizadene najrevnejše državljane, saj ti največji delež svojega dohodka porabijo za potrošnje izdelkov, ki jih potrebujejo za preživetje. Na drugi strani pa premožnejši večji delež dohodka privarčujejo, kar pomeni, da se ta del njihovega dohodka z davkom na dodano vrednost ne obdavči. V letih od 2016 do 2019 je prejšnja vlada predvidevala povečanje proračunskih odhodkov za skoraj 700 milijonov evrov. Upamo, da nova vlada ne bo nadaljevala konstantnega povečevanja proračunskih odhodkov in bo z davčnimi ukrepi več denarja pustila ljudem. Način vodenja državne fiskalne politike kaže predvsem to, da se vlada preslabo zaveda dejstva, da proračunske vreče polni gospodarstvo. Sadeve rasti BDP in posledično širitve državnega proračuna pod vodstvom obstoječe Vlade žanje le odhodkovna stran proračuna. Podjetja, ki skupaj s svojimi zaposlenimi skrbijo za proračunsko širitev, pa zaman čakajo, da bi se svojih bremen vsaj nekoliko razbremenila. Zmanjšanje obremenitve davka na dodano vrednost bi gotovo povečalo tudi potrošnjo, spodbudilo gospodarsko aktivnost in izboljšalo pogoje za poslovanje gospodarskih subjektov. Politika visokih davkov izkazuje veliko nezaupanje do sposobnosti

državljanov za upravljanje z lastnim denarjem, ki ga sami zaslužijo. Le politika, ki ne zaupa svojim državljanom, od njih zahteva plačevanje previsokih davkov, zato da bi namesto njih s temi sredstvi upravljala. Krščanski demokrati tako politiko zavračamo.

Ker je zmanjšanje davčnih obremenitev izjemno pomemben del usmeritev gospodarskega programa Nove Slovenije, novelo zakona o davku na dodano vrednost podpiramo.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka.

Gospod Franc Kramar bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke Alenke Bratušek. Izvolite.

FRANC KRAMAR (PS SAB): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

V Stranki Alenke Bratušek teh populističnih sprememb zakona, kot jih predlaga Poslanska skupina SDS, ne bomo podprli. Smo za to, da se ohrani obstoječa raven DDV. Naša davčna stopnja ni višja od tiste v sosednjih državah. Če bi bila, bi to morda zmanjšalo potrošnjo v Sloveniji, ker bi del potrošnikov raje nakupoval čez mejo, in takrat bi lahko razmišljali o spremembi, a to se ne dogaja.

Sedanji predlog SDS tega ne upošteva, hkrati pa ne upošteva, da davke rabimo za normalno delovanje države. Poleg tega ne drži, da bo drugačna stopnja DDV avtomatično pomenila nižje cene. Cene bi z veliko stopnjo verjetnosti ostale iste, le davka bi pobrali manj, kar je v škodo prav najbolj ranljivim skupinam naše družbe, ki se najbolj zanašajo na pomoč države in na socialno državo. Ukrep, ki ga predlagajo v SDS, je zato po naši oceni popolnoma neprimeren. Če bi hoteli drugače razdeliti denar, ki ga z DDV zberemo, bi lahko uvedli olajšavo na dohodnino, kar smo pred volitvami predlagali v stranki Alenke Bratušek. To bi bil pravičen ukrep. Pravičen ukrep bi bil, da za ta denar, ki ga zberemo iz naslova davka na dodano vrednost, upokojencem zagotovimo višje pokojnine, bolnim hitrejšo oskrbo, mladim pa dostopnejša stanovanja.

Sicer pa predloga SDS ne podpiramo tudi zato, ker je nepopoln, nima vseh vsebin, ki so kot obvezne določene v Poslovniku Državnega zbora. Ni ocene finančnih učinkov predloga zakona, ki ga sedaj obravnavamo, zato se v Stranki Alenke Bratušek resno sprašujemo, zakaj takšen zakon sploh lahko obravnavamo. Je pa učinke tega predloga že ovrednotilo Ministrstvo za finance, ko je Poslanska skupina SDS zelo podoben predlog temu, ki ga obravnavamo danes, predlagala že v preteklosti. Ministrstvo za finance je takrat reklo, da tak ukrep ni fiskalno vzdržen in da pomeni vsaj 300-milijonski primanjkljaj. Prav v tem je ironija. Ravno Poslanska skupina SDS je pred približno enim mesecem govorila o proračunsko nevzdržni koalicijski pogodbi, sedaj pa, razumi

kdor more, sama predlaga fiskalno nevzdržen ukrep.

V Poslanski skupini Alenke Bratušek s podporo izboljšav na področju davkov sicer nimamo težav, pripravljeni pa morajo po temeljitem razmisleku, zato tega predloga nikakor ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo ima gospod Robert Polnar v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Izvolite.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, gospe poslanke, gospodje poslanci!

Davčna politika, ki bi lahko razveljavila negativne učinke stroškov sanacije bank in stroškov sanacije zasebnega sektorja, ki so bili preneseni na že tako preobremenjen državni proračun, ne obstaja. Davčna stopnja davka na dodano vrednost, ki bi lahko popravila tisto, kar je bilo velikodušno odpuščeno slovenskim podjetnikom in bankirjem, ne obstaja. Spreminjanje davkov, ki ne bo upoštevalo domače ekonomske realnosti, bo samo povečalo proračunsko luknjo. Kakršnokoli politično hiterje na tem področju ustvarja idealno okolje za nove velike napake. Dobro bi bilo v vsem tem zanosu ne pozabiti, da je primarni cilj davčne politike napolniti državni proračun, da proračunskega dolga ne prenaša v preveč oddaljeno prihodnost in da v končni posledici prepreči bankrot države. Kadar se davčne oblasti odrekajo vrabcu v roku v prid golobu na strehi, je to zelo tvegano, zato ker davčni golob silno poredko, če sploh kdaj, pristane na tleh. Predlagatelji zakona zatrjujejo, da se bo izguba dela proračunskih prihodkov nadomestila s posrednimi učinki, kot so večja poraba potrošnikov, boljši poslovni rezultati podjetij, večja vplačila drugih davkov in prispevkov ter predvsem višja stopnja rasti bruto domačega proizvoda. Z malo domišljije in z nekaj ironije bi se morda dalo tudi dokazati, da bo zmanjšanje stopenj davka na dodano vrednost učinkovit povod za znižanje števila mladoletniških nosečnosti, števila prometnih nesreč ali pa bo neustavljiva spodbuja za povečanje funkcionalne pismenosti prebivalstva. Davčna revolucija ali kontrarevolucija, kakor komur drago, se je začela konec 70. let in je svojo polno uveljavitev dosegla v devetem desetletju 20. stoletja. Njena doktrinarna osnova je povezana s tako imenovano supply-side šolo, ekonomiko ponudbe. Doktrina propagira znižanje davkov in blažitev njihove progresivnosti. To utemeljuje s pričakovanji, da bodo gospodarski subjekti in državljani tako bolj motivirani za delo in naložbe, posledica bodo naraščajoči prihodki in dobički, s tem pa tudi višja davčna osnova. Nižje davčne stopnje, uporabljene na višjo davčno osnovo, bodo v

končno posledici povečale proračunske prihodke. V skladu s tako logiko sta predvsem ameriška in britanska administracija znižali davčne stopnje na vseh področjih, ne samo na področju potrošnih davkov, tudi na področju davkov na kapital, na premoženje in na dohodke. Proračunski primanjkljaj pa je začel naraščati, namesto da bi se zniževal. Napovedani učinki se niso nikoli materializirali, stvarnost se je porogala nesmiselni teoriji, toda politika nizkih davkov je obstala in se ohranila do danes. Spremenila se je samo argumentacija. Ekonomske vrline nizkih davkov so zdaj drugotnega pomena. Poudarjene so nujnosti, izzvale z globalizacijskimi procesi. Če država ne bo poviševala davkov, potem podjetja morda celo ne bodo preselila proizvodnje v države, ki imajo ugodnejšo davčno politiko.

Gospe in gospodje, kadar javni prihodki niso dovolj visoki, mora javna poraba padati, če hočemo doseči izravnano proračuna. Problem je, ker zmanjševanje javne porabe ni enostaven proces in zelo poredko pripelje do uravnoveženega proračuna. Svet se je namreč zelo močno spremenil od časov klasičnega politične ekonomije. Moderna država mora trošiti vedno več, da bi ohranila civilizacijske standarde, ki jih je sama vzpostavila, predvsem pa, da bi se spoprijela z novimi izzivi na področju infrastrukture, ekološke zaščite, organiziranega kriminala, terorizma itn, vse to pa v okoliščinah, ko je nataliteta majava, ko državljani živijo vse dlje in so zdravstveni in pokojninski skladi obremenjeni bolj kot kdajkoli prej. Nizke davke podpira veliko število državljanov, predvsem tistih, ki s tako politiko samo izgubljajo, kar je svojevrstno protislovje. Podpiranje politike nizkih davkov pomeni podzavestno sodelovanje v postopnem razdiranju vseh socialnih funkcij države. Dravaljani na ta način podpirajo proces ustvarjanja lastne posttranskosti in nepomembnosti. Pri tem ogrožajo sedanost in prihodnost, svojo in svojih otrok. Takšna politika neizogibno vodi k povečanemu razslojevanju in naraščanju socialnih napetosti, k padcu kvalitete življenja, porasti kriminala in vseh vrst skrajnosti in pretiranosti. Posledice so lahko pogubne, še posebej v posttranzicijskih državah, kjer novo obogatena elita redkokdaj izkazuje občutek za pravo mero ali smisel za družbeno odgovornost. Slovenija je žalostna ilustracija takega fenomena. Omenjeno protislovje se da tudi zanikati, zato ker je javno mnenje oblikovano z večšo in sistematično propagando. Interesi za politiko nizkih davkov so dovolj močni in imajo dovolj sredstev za financiranje medijev in akademskih inštitucij, ki promovirajo to, v ekonomskem pomenu, povsem nesmiselno doktrino.

Ali torej obstajajo pogoji za zniževanje stopenj davka na dodano vrednost? Objektivno ne. Povečati je treba davčno disciplino in racionalizirati proračunsko porabo po njeni strukturi. Celotne proračunske odhodke pa bo zelo težko zniževati. Moramo se namreč

vprašati, od kod bo Slovenija financirala vse napovedane investicije v infrastrukturo, kako bo odplačevala kredite in s katerimi sredstvi bo reformirala pokojninski sistem. Kakor povsod v življenju pa je tudi pri naši današnji obravnavi vse skupaj vprašanje občutka za pravo mero. Problem zakonskega predloga je, da nima te mere in da izkušnje iz ekonomske zgodovine ne potrjujejo njegovih izraženih ciljev.

Zato bomo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev glasovali proti predlaganim spremembam in dopolnitvam Zakona o davku na dodano vrednost. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Izvolite, gospod poslanec.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNC): Lep pozdrav vsem skupaj!

Ta zakon je potreben in skrajni čas, da ga sprejmemo. Dejstvo je, da smo imeli dovolj, do neke mere, dovolj pametno obdavčitev pred tolikimi časi, vendar je bila požrešna vlada tako požrešna, da je morala dvigniti ta DDV. Jaz se vprašam, zakaj ima potem Nemčija samo 19-odstotno obdavčitev DDV, zakaj ima Francija 20-odstotno zakaj ima Avstrija 20-odstotno. Da se zadržim samo pri teh treh državah. Zato ker so pametni. Kajti z nizkim DDV ti privabljaš v državo kupce iz okolice, kjer imajo višji DDV. Če pogledamo na hrvaško mejo, so bili včasih naši trgovski centri polni Hrvatov, zdaj jih ni več. Avstrijci so hodili na našo stran kupovat marsikaj, zdaj jih ni več. Zdaj hodijo naši ljudje kupovat v Avstrijo. Ali je to ideja in intencija sedanje vlade, da totalno izniči slovensko trgovsko mrežo z morda še višjim DDV.

Pravzaprav se čudim, da vlada ni v svojih, tistih, kako bi rekel, da ne bom preveč žaljiv, v zagovarjanju evropskih načel, ki jih sama ne razume, da ni celo predlagala, da je treba DDV še dvigniti. Na 25 % ali kaj podobnega. To bi pričakoval od te naše vlade. Ne zaveda se, da nižji DDV prinaša večje nakupe. In večji nakupi prinašajo več denarja. Res pa je, da to lahko razume tisti, ki se je kdaj ukvarjal s kakšno pridobitno dejavnostjo, da je moral kaj prodajati, da je moral kje kaj zaslužiti in iz tega zaslužka plačati davek, plačati zaposlene, vložiti denar v razvoj in iz tistega potem še kaj, kar je ostalo, pa dati v žep. Ne. Vlada to govori eks katedra, govori na pamet in potem poslušamo čudne izjave, češ, visoki davki nas bodo rešili. A ja? S čim? Najboljše je pobrati ljudem vse. Pobрати, če ima kdo kaj preveč, ga je treba zapreti, pa mu pobrati še tisto, kar ima, pa najrajši potem še kar ustrelit. V to smer dela ta naša vlada. V to smer.

Kaj pa ljudje? A kdo od vas govori z ljudmi po cesti? Pojdite malo na Kozjansko pogledat. Vsak evro jim prav pride, vsak evro. In se borijo za tisto. Vi bi pa kar, kaj nas briga, kaj nas brigajo

ljudje, samo da se bo državni, vladni koš polnil z denarji in potem ga bomo že znali porabiti. Nihče ne govori o tem, da se število javnih uslužbencev, ne zdravnikov in ne medicinskih sester, pa ne policistov, pa ne gasilcev, se veča. Veča se število po ministrstvih, na dolgo in na široko, širijo se razne dodatne organizacije, komisije, ne vem kaj vse. To ni važno. In kje denar dobiti? Udariti po ubogemu narodu. Pobрати mu, kar se mu pobrati da. In zato ste proti, spoštovana koalicija, zato ste proti temu, da bi se znižal DDV, ker bi ljudje imeli nekaj od tega! Ne vlada, ne požeruhi na vladi, ne požeruhi, ki so vezani na vladu! Tako je. Problem v Sloveniji je velik, ampak Vlada ga noče videti. Ga že prejšnja vlada ni hotela videti in prejšnja vlada pravzaprav vidi v tej vladi zgolj lastno nadaljevanje. Veliko ministrov se je horizontalno zamenjalo, z enega ministrstva na drugo ministrstvo, zamenjali so si samo oziroma še telefonskih števil ne, mogoče beležnice, da so potem kje drugje lahko nadaljevali svojo pot. Ne, da bi jo ustvarjali, ne da bi popravljali tiste napake, ki so jih naredili, nadaljevali bi tisto, kar so si zastavili.

Jaz sem vedno bolj prepričan, zdaj še posebej po govoricah, ki krožijo, zakaj je gospa Vraničar morala oditi, da se pripravlja, da bo na njeno mesto prišel nek kljukec, ki bo samo kimal in ki bo dajal denar po dolgem in počez, da se bomo zopet zadolževali, kot smo se nekoč že, in z motom, češ, bo že naslednja vlada, ki bo prišla, poskrbela za naše dolgove. Jaz sem prepričan, da se ljudje vendarle treznijo, volilno telo se trezni počasi, zelo počasi, v Sloveniji to še sploh zelo počasi, ampak se bo spremenilo, se bo spremenilo. In takrat sem prepričan, da bodo določeni ljudje potrkali na vrata in bodo rekli nekemu bivšemu, ki je zagovarjal, »ti dečko« ali pa »spoštovana dama, kaj ste pa takrat mislili?«. Pa od kod vam ta vila? Prej niste imeli nič, zdaj imate pa to, od kod vam to? Morda tudi iz tistih 22 % DDV, ki ga niste hoteli znižati. Morda, kaj pa vem, vse se lahko zgodi. Če se ne bo zgodilo tako, kot se je zgodilo enemu inšpektorju v Prlekiji, ko so prišli rubit k eni ženski, pa ga je tista z vilami zabolala v rit, ko je nesel njen televizor ven. Lahko se bo to začelo dogajati, pripravite se. To se ne bo dogajalo nam, to se bo dogajalo vam. Vi ste koalicija, vi se trudite, da bo ljudem boljše, ampak morate spremeniti svoja načela, svoja razmišljanja, predvsem pa svojo integriteto.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Spoštovana gospa Suzana Lep Šimenko, vaša beseda bo zadnja beseda v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za dano besedo. Jaz vas bom kar prijela za besedo in verjamem, če bo moja zadnja, da

bomo potem danes tudi potrdili ta zakon, česar se seveda izredno veselim.

V Slovenski demokratični stranki smo predlagali znižanje stopenj davka na dodano vrednost na predkrizno raven, in sicer splošno stopnjo z 22 % na 20 % in znižano stopnjo z 9,5 % na 8,5 %. Poleg tega smo predlagali tudi obdavčitev nekaterih izdelkov in storitev z močno znižano 5-odstotno davčno stopnjo, predvsem tistih izdelkov, ki so za življenje ljudi nujno potrebni.

Z Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2013 in 2014, ki je bil sprejet v maju 2013, so bile določene višje stopnje davka na dodano vrednost. Takrat se je splošna stopnja davka povečala z 20 na 22 %, znižana pa z 8,5 na 9,5 %. Dvig davka od dodane vrednosti je bil v tem zakonu določen kot časovno omejen ukrep, ki naj bi veljal do leta 2015. Vendar pa je bivša vlada dr. Mira Cerarja v zakonu o davku na dodano vrednost predlagala, da višje stopnje davka na dodano vrednost postanejo trajne. Koalicija strank SMC, Desus in SD je ta predlog zakona oziroma uzakonitev višjih stopenj DDV kot trajne tudi sprejela. Uzakonitev trajno višjih stopenj davka na dodano vrednost je bila takrat nerazumljiva, nepotrebna, predvsem pa socialno krivična. Davek na dodano vrednost je namreč nesocialni davek in najbolj prizadene ravno tiste, ki imajo nižje dohodke, saj ga glede na svoje prihodke tudi plačajo največ. Od leta 2014 naprej je Slovenija beležila solidno, spodbudno gospodarsko rast. Poleg višanja gospodarske rasti je pa na drugi strani beležila tudi višanje prihodkov v državnem proračunu. V letu 2018 se tako pričakuje kar za 1,2 milijarde več prihodkov v državnem proračunu, kot jih je bilo v letu 2014. Davek na dodano vrednost se pobira od končnih potrošnikov, takrat ko kupijo posamezno blago ali ko plačajo posamezno storitev, kar pomeni, da dejansko ves davek plačajo končni potrošniki. Veliko teh potrošnikov je državljanov z najnižjimi dohodki, ki jih žal ta davek tudi najbolj prizadene. Zato bi bilo pravično, bilo bi socialno in bilo bi tudi etično, da se stopnji DDV povrneta na predkrizno raven. Znižanje stopenj davka od dodane vrednosti pa ne bi razbremenilo samo socialno najbolj ogroženih državljanov, pač pa bi na drugi strani spodbudilo tudi potrošnjo, kar bi posledično dobro vplivalo na gospodarsko rast, na konkurenčnost in s tem v končni fazi tudi na prihodke v državnem proračunu. Poleg tega pa ima Slovenija v primerjavi z državami Evropske unije visoko obremenitev potrošnikov z davkom od dodane vrednosti tudi zato, ker nima dveh znižanih stopenj davka od dodane vrednosti, kot jih imajo številne druge države Evropske unije. Kar večina je takšnih, 17 jih je. Slovenija tudi nima super znižane stopnje davka od dodane vrednosti, to je stopnje pod 5 %, kot jo imajo na primer Irska, Španija, Francija, Italija in Luksemburg. Glavni cilj našega predlaganega zakona je tako uvedba druge nižje stopnje DDV

v višini 5 %. Cilj predlaganega zakona je pa tudi znižanje stopenj DDV na predkrizno raven, s čimer bi seveda razbremenili vse državljanke, predvsem tiste, ki imajo najnižje prihodke in s tem, kot že rečeno, tudi spodbudili potrošnjo, saj bi zaradi nižjih končnih cen izdelkov državljanu mesečno ostalo več denarja.

Na podlagi določb direktive Sveta iz leta 2006 predlagamo, da tudi v Sloveniji tako kot v številnih državah EU uvedemo oziroma uporabljamo dve znižani stopnji davka na dodano vrednost. Prvo nižjo stopnjo predlagamo v višini 8,5 %, drugo nižjo stopnjo pa pri 5 %, kolikor znaša tudi najnižja stopnja, ki je v tej direktivi še dopuščena. V zakonu je tudi predlagana nova razvrstitev dobav blaga in opravljanja storitev, za katere se lahko uporabijo nižje stopnje, in sicer v kategorije, za katere bi se uporabila 8,5-odstotni DDV, in kategorije, za katere bi se uporabil 5-odstotni davek na dodano vrednost. Želimo, da se ob osnovnih prehranskih živilih, kot so kruh, sir, jajca, sadje in zelenjava, 5-odstotni DDV plačuje tudi za otroška oblačila, obutev, za šolske potrebščine ter tudi za gasilsko opremo. Prav tako predlagamo, da se tudi za dobavo električne energije, zemeljskega plina in daljinskega ogrevanja določi nižja stopnja davka od dodane vrednosti v višini 5 %.

V Slovenski demokratični stranki podpiramo naš vloženi zakon, saj ocenjujemo, da je skrajni čas, da imajo od višje gospodarske rasti nekaj tudi vsi državljani Republike Slovenije in ne nazadnje, da se uresniči to, kar je obljubljeno, in sicer da je bil dvig davka na dodano vrednost v času Vlade Alenke Bratušek le začasen ukrep.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka. Kot zadnji ste predstavili stališče poslanskih skupin in s tem prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu zakona.

Besedo ima gospa Andreja Zabret ... / oglašanje iz dvorane/

Gospod predlagatelj, izvolite. Se opravičujem, ker sem vas spregledal.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za dano besedo. Spoštovani državni sekretar, ki se nam je na novo pridružil, kolegice in kolegi!

Na podlagi stališč poslanskih skupin lahko pridemo do ugotovitve, da tudi koalicija sedanje vlade, vlade Marjana Šarca, ne bo podprla predloga, ki smo ga dali v Poslanski skupini SDS, kar pomeni, da se davek na dodano vrednost zniža na predkrizno raven in da damo dodatno znižano stopnjo 5 %, s katero bi bili obdavčeni predvsem produkti, ki so življenjsko nujno potrebni. V Slovenski demokratični stranki obžalujemo takšno pozicijo, ki jo je zavzela sedanja koalicija. Prepričani pa smo, da takšen korak ni pravilen in ni ustrezen. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da obstajajo pogoji, da se davek na dodano

vrednost zniža na predkrizno raven, kajti prepričani smo, da s tem ne bi ogrozili javnih financ oziroma stabilnosti proračuna. V letu 2018 bodo prihodki proračuna višji za približno 1,4 milijarde evrov v primerjavi z letom 2014, ko je bil davek na dodano vrednost zvišan. Zvišan je bil pa izključno zaradi ene zadeve – zaradi nastopa krize in zaradi ustreznosti in uravnoteženosti proračuna. In danes poudarjamo, da krize ni, proračunski prihodki so se bistveno povišali v primerjavi z letom 2014, da je nastopil čas, ko lahko ta davek ponovno znižamo na predkrizno raven in s tem seveda omogočimo državljanom in državljanom Republike Slovenije višji neto razpoložljivi dohodek oziroma da se cene izdelkov na trgu znižajo. Ob tem bi tudi poudaril, da poleg prebivalstva, ki bi takšen ukrep znižanja cen direktno občutili, velja to tudi za celotni javni sektor. Kajti celotni javni sektor, spoštovani državni sekretar, ni upravičen do povračila davka na dodano vrednost, in s tem seveda tudi občine. Če ste vi navajali, kakšen bi bil efekt zmanjšanje teh stopenj za proračun, vas, spoštovani državni sekretar, sprašujem, ali ste mogoče naredili izračun, kakšen bi bil tu prihranek za celotni javni sektor, znižanje davka na dodano vrednost na predkrizno raven, kajti tu bi bil verjetno tudi dodatni efekt za državo in pozitivni priliv tudi za proračun.

Velikokrat smo slišali predvsem s strani Socialnih demokratov in Levice argument, da v Slovenski demokrati stranki delamo za večje trgovce. To ne drži. Efekt bi se takoj poznal – od zmanjšanja DDV pri neto določljivih cenah, to pomeni, pri komunalnih storitvah, pri naftnih derivatih, pri plinu, pri telefonskih storitvah – cene se takoj znižajo. Zame je še vedno nesprejemljivo, da je tisoč litrov kurilnega olja v Celovcu za več kot 200 evrov cenejše kot tisoč litrov kurilnega olja v Ljubljani, Škofji Loki, Kranju, Kopru, Murski Soboti. In to je zaradi trošarin. In s tem ukrepom, ki bi ga danes sprejeli na predlog Slovenske demokrati stranke, bi se cena litra nafte, litra kurilnega olja čez noč znižala. V Levici in Socialnih demokratih se sprašujejo, komu bi dali odpustek. Odpustek bi dali državljanom in državljanom Republike Slovenije. Državljanom in državljanom Republike Slovenije bi dali odpustek ne pa trgovcem, kot vi navajate. Seveda bi imelo znižanje davka na dodano vrednost negativen efekt pri prilivih v proračun, s tem se strinjamo, seveda, če znižaš davek, je nižji priliv v proračun. Vendar še enkrat poudarjamo, takrat, ko je bil davek povečan, so bili prihodki iz davčnih naslovov približno za 1,4 milijarde evrov nižji. Treba je pa tudi poudariti, da ta vlada in tudi prejšnja vlada ima še veliko rezerv, kjer bi pa lahko poskrbela, da bi se prihodki v proračun povečali. Na primer, 1,3 milijarde evrov davčnega dolga. To znaša približno že 15 % vseh prilivov, ki jih dobi slovenski proračun. In to je v primerjavi s strukturo primanjkljaja na osnovi neizterjanega davčnega dolga v primerjavi z

drugimi evropskimi državami bistveno večji znesek. Tukaj je velika rezerva, tudi izziv za to vlado. Prejšnja vlada tega ni znala izkoristiti in se je davčni dolg dejansko samo povečal. 1,3 milijarde, spoštovani državni sekretar. Na drugi strani imamo potem katastrofalno črpanje evropskih sredstev. 3 milijarde je na razpolago. Ampak ta vlada in tudi še prejšnja vlada tega ne izkoristi. Vi bi samo obremenjevali državljanke in državljanke Republike Slovenije z davkom na davek. To je verjetno najenostavnejša pot. Da bi pa vi poskrbeli na kakšen drug način povečati prihodke v proračun, se vam pa, žal, ne da. Sosednja država Republika Hrvaška je znižala stopnjo davka na dodano vrednost za leto 2019, pa se država ne bo sesula. Zmanjšali so tudi davek na hrano in vse skupaj. In ta vaša vlada danes, ta koalicija danes zavrača predlog Slovenske demokrati stranke, da se zniža davek na hrano. To vi danes zavračate. Poglejte, davek na dodano vrednost je najbolj asocialni davek in najbolj prizadene predvsem tiste z najnižjimi prihodki. Vendar ne, tukaj se kaže potem dejanska slika te koalicije in te vlade.

In mi smo že večkrat tudi v prejšnjem mandatu opozarjali, to, kar je gospodarstvo ustvarilo, to je prejšnja vlada dejansko pojedla in popila. Jaz sem prepričan, da se bo ta politika, ki jo je izvajala prejšnja vlada, Vlada Mira Cerarja, nadaljevala tudi pod to taktirko. To pomeni politiko zadolževanja in politiko dodatnih davčnih obremenitev tako za gospodarstvo kot za državljanke in državljanke Republike Slovenije.

V Slovenski demokrati stranki smo prepričani, da je naš ukrep pozitiven, gre v pozitivno smer. V Slovenski demokrati stranki zagovarjamo predvsem to, da se mora gospodarska rast poznati tudi v žepih državljan in državljanov Republike Slovenije. In nenazadnje, spoštovani poslanec Stranke Alenke Bratušek, v prejšnjem mandatu poslanke niso nasprotovale predlogu znižanja davka na dodano vrednost. Jaz sem prepričan, da tukaj se je sedaj zadeva spremenila v obratno smer in ta koalicija, ki gre, gre v to smer, torej nadaljevanje politike predvsem obremenjevanja gospodarstva in državljan in državljanov Republike Slovenije.

PRESEDENIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Besedo ima gospa Andreja Zabret, pripravi naj se Luka Mesec.
Izvolite.

ANDREJA ZABRET (PS LMŠ): Hvala za besedo.

Ko poslušam razpravo, je res prav zanimivo, kako obstajajo različna stališča za neko isto stvar, kar je sicer nekako logično, če smo v parlamentu, ampak nekateri kolegi poslanci so res zelo izkušeni in znajo to razpravo obrniti v svoj prid in v svojo promocijo. Kar nekaj zadev je bilo že slišanih, kakšen finančni učinek bi bil ob sprejetju oziroma ob

znižanju davčnih stopenj. Na eni strani je izpad do 580 milijonov, na drugi strani pač finančnega učinka kot prihodka nimamo. Pojavljajo se tudi že pomisleki, ki so bili že povedani, da trgovci definitivno ne bi znižali prodajnih cen, ampak bi si zvišal svoj RVC, kar pomeni, da s tem ljudi z najnižjimi prihodki ne bi razbremenili, namreč, trgovca ne moreš prisiliti, da bi znižal cene. Nenazadnje lahko pogledamo tudi izkušnje iz leta 2010, ko se je za določene storitve, prodaja knjig, frizerske storitve, manjša popravila koles, znižala stopnja DDV iz 20 na 8,5 %. Cene se niso znižale, ampak so trgovci rekli, da jim bo ta razlika omogočala, da cen ne bodo dvigovali.

Bi se pa pravzaprav obrnila na kolega Pogačnika, glede na to, da predlagatelj tudi pravi, da se od leta 2014 do leta 2018 pričakuje v državnem proračunu do 1,2 milijarde več prihodkov in da si v bistvu lahko privoščimo, da trošimo. Tukaj je treba pojasniti, zakaj je presežek v letu 2018. Bilo je 205 milijonov enkratnih EU prihodkov, ki jih je državni proračun založil že leta 2015. Enkratne visoke dividende Abanke, NLB in Telekomu, ki jih v 2019 ne bo več v takem obsegu, obe vrsti prihodkov sta prihodka le po denarnem toku ne po metodologiji ISA. Ključno je, da se presežek tekočega leta 2018 ne more porabiti v letu 2018, ker v 2019 teh prihodkov ne bo več. Dejstvo je, da ima državni proračun za 29,2 milijarde evrov dolga in se morebitni presežki tega tekočega leta porabijo za odplačilo oziroma zniževanje dolga. Prav tako se bodo kupnine od prodaj kapitalskih naložb države, NLB, Abanke namenile za odplačilo dolga v skladu s 74. členom Zakona o javnih financah, se pravi, gre za 90 % kupnine in za financiranje demografskega rezervnega sklada, kamor se bo nakazalo preostalih 10 % kupnine. Taki enkratni prihodki niso namenjeni tekoči porabi, glede na to, da je dolg državnega proračuna na ravni triletnih prihodkov.

Zato zakona ne bom podprla, ker se tudi v stranki LMŠ zavedamo, da je potrebno ukrepe na davčnem področju zastaviti na način, da se na eni strani krepí konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije. Na drugi strani pa se nujno zagotavlja nadaljnji proces postopne javnofinančne konsolidacije, česar parcialni ukrepi na področju davčne politike ne prinašajo. Le tako bomo lahko razbremenili državljane, predvsem tiste z nižjimi prihodki, kar naj bi bil cilj predlagatelja zakona. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka.

Besedo ima Luka Mesec, pripravi naj se mag. Matej Tonin.

Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo še enkrat.

Najprej bi povedal, da me veseli, da je Marko Pogačnik v imenu predlagatelja tokrat že malo popravil svoje stališče, namreč sekretarja iz ministrstva je vprašal v bistvu po izračunih in torej, če jaz prav razumem, tudi priznava izračun Vlade, da bi sprememba, ki jo predlagajo, stala 580 milijonov evrov. Če je tako, potem me veseli, da ste toliko fer, ker v zakonu je, kot sem prej povedal, napisano zelo jasno, da SDS predvideva, da negativnih posledic na proračun ne bo, čeprav je resnična številka 580 milijonov evrov.

Drugo. Poslušali smo različne razprave o tem, kakšne imajo druge države stopnje DDV. Že iz priloge zakona, ki jo je dal predlagatelj, kjer je razpredelnica s stopnjami po Evropi, vidite, da v Sloveniji niso nič posebnega, seveda imajo nekatere države, manjše, izpostavljene so bile Francija, Avstrija itn., ampak to je ves čas treba gledati celokupno. Res vam polagam na srce, da si enkrat vzamete čas in malo pregledate primerjave na OECD. Ni težko, so zelo dostopne. Tam boste videli, Slovenija izbere 37 % svojega BDP iz davkov, Avstrija ga izbere 42, Francija 45, prav Avstrija 10 % več, Francija skoraj 20 % več. Toliko o tej požrešni Slovenski državi, kjer smo vsi davčno preveč obremenjeni in kjer se davki kar porabljajo za brez zveze. Ni res. Pač pokojnine so majhne zaradi tega, ker ni dovolj zbranega v pokojninsko blagajno, zdravstvo je slabo tudi zaradi tega, ker je preslabo financirano v primerjavi s primerljivimi državami, znanost hira, ker smo na repu Evrope po tem, koliko javnih sredstev vlagamo v razvoj in raziskave. Mladi odhajajo. Pojdite gledati slovenske filme, ki so bili letos na FSF, zato ker potem, ko ekipa posname nek tak film, 5 let ne dobi novega. In Rok Biček, ki je pred časom naredil preboj v slovenskem filmu, zdaj snema za Hrvate, Sara Kern snema za Avstralce itn. Tam vam uhajajo ljudje, ker pač ni financ za stvari, ki so pomembne za razvoj te države.

Tretje. Ko govorimo o primerjavah s cenami, mislim, da je povsem iluzorno, da bi mi z davki privabljali tujo potrošnjo v Slovenijo, povsem iluzorno. Slovenija je tranzitna država, pač tisti, ki se vozijo čez na morje ali pa tako, bodo porabili, kolikor bodo za prenočitve, hrano, kakšno kavo, bencin, kaj več od tega pa je brez veze špekulirati, da bomo kadarkoli lahko z davki ljudi s sosednjih držav privabljali, da bodo pri nas porabljali in da se bo potrošnja povečevala. To so neke te mantre, ki so se dobro ustalile, vse pa služijo temu, kar je prej poslanec Polnar govoril, utemeljevanju zelo magične ekonomike, po kateri nižji davki pomenijo na koncu večje prihodke v proračun. Da bi utemeljili to temeljno vašo poanto, da če znižamo davke, bo več prihodkov v proračun, si je to treba vse izmisliti – večja bo gospodarska rast, več bo ostalo ljudem, več bodo podjetja investirala, tujci bodo začeli hoditi k nam v šoping in tako naprej in potem bo večji priliv v proračun. Saj smo imeli tak eksperiment, 10 let so različne vlade izvajale tak eksperiment. Se je

obrestoval? Ni. Mislim, da smo imeli najslabše desetletje od leta 1991 naprej. Ni bilo večje potrošnje, ni bilo večjih prilivov v proračun, država se je več let pobirala iz krize. To so posledice takih politik in če bomo hoteli naprej, bo treba spremeniti politiko v temelju, začevši z odnosom do davkov in do države.

Če berete malo sodobnejšo ekonomsko literaturo, kot je to, kar vi berete, priporočal vam bi Marijano Macukato, ki je nedavno dobila nagrado za razvoj ekonomske misli. Ona vam bo povedala, da se tehnološki preboji, kakršen je internet ali pa razvoj Appli ali pa Tesle, niso zgodili sami od sebe. Država je bila a) tista, ki je razvila tehnologije, ki jih zdaj ta podjetja uporabljajo in dala tem podjetjem te tehnologije na razpolago in uporabo in b) v ta podjetja je investirala. LCD zaslon je razvila država, GPS navigacijo je razvila država, računalniške čipe je razvila država, v Teslo je samo leta 2009 ameriška država vložila 500 milijonov, sicer povratnih sredstev, zato da so jo lahko začeli razvijati. Pri nas pa vi še vedno prodajate zgodbo, da bo Slovenija gospodarsko uspešna, samo davke naj zniža in bodo podjetniki že dobro vedeli, kaj s tem denarjem narediti. To ste naredili leta 2006, 2007 in 2008. In kaj se je zgodilo? Ta denar ni šel v investicije, šel je v špekulacije. In te špekulacije so med krizo propadle, za sabo pa potegnile številna podjetja v propad. To se je zgodilo. In zdaj na zahodu številni opozarjajo, da lahko v Evropski uniji, tudi Andrej Šircelj je o tem enkrat govoril, da je Evropska unija ena od najpočasneje rastočih regij na svetu, Japonska je še počasnejša, ker jo je dohitela t. i. sekularna stagnacija oziroma razvojna past, ne morejo se razviti naprej. Če se bomo hoteli temu izogniti, en bo pomagalo to, kar počnejo na Japonskem – spuščajo denar v obtok, nižajo kakšne davke. Nič ne pomaga. Kar bo pomagalo je, da država začne prevzemati razvojno vlogo, to, kar vam govori Macukato. Če bo država začela aktivneje razvijati tehnologije, aktivneje voditi razvoje politike, kot je nekoč to že počela, potem se lahko izvijemo iz tega. Lahko se izvijemo tudi iz podnebne krize, ker trg je sam ne bo rešil. Že predolgo to poslušam. Ampak kot rečeno, vi ste nekako ideološko ostali v 90. letih ali pa v 2000., tistega pred kriznega neoliberalizma, ko so nižji davki in umik države iz vsega, pot do uspeha. To se je končalo leta 2008. Eni smo to spregledali, drugi boste še morali. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec. Preden nadaljujemo s poslanci, ima besedo predlagatelj.

Gospod Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala še enkrat za dano besedo.

Zdaj se moram odzvati, na razpravo kolegice Zabretove in pa Luke Mesca. Tukaj gre seveda za zavajanja. Glejte, dejstvo je, proračun

ima bistveno višje prihodke iz naslova davčnih prihodkov v letu 2018, kot jih je imel v letu 2014. Jaz predlagam, da mogoče državni sekretar, njemu boste verjetno bolj verjeli kot meni, vsaj tako predvidevam, da pove, kakšna je razlika med planiranimi davčnimi prihodki v letu 2014 in kakšni davčni prihodki so bili v proračunu za leto 2014. Bomo videli, tukaj obstaja, bi rekel, krepka milijarda višji. Ne gre tukaj, bi rekel, za enkratne dogodke. Dejstvo je pa tukaj noter, da obstaja čas za to, da se davek na dodano vrednost zniža na predkrizno raven. In tukaj bo bistveno več pozitivnih učinkov kot negativnih. Tukaj se govori, da bo 500 milijonov izpada. Ne bo 500 milijonov izpada. Samo naj pove, koliko bo na osnovi tega prihranil javni sektor in občine. In na drugi strani smo pa prepričani v Slovenski demokratični stranki, da se bo potrošnja povečala. Potrošnja se bo pa povečala ne samo zaradi tega, da bodo tujci prihajali k nam, ampak da bo marsikateri Slovenec, ki danes zaradi višjih cen, ki živi ob meji, polni, avstrijsko davčno blagajno in polni avstrijski javni šolski sistem. Jaz še vedno ne razumem, zakaj je tisoč litrov kurilnega olja v Celovcu za več kot 200 evrov ceneje kakor v Sloveniji ali pa zakaj je liter nafte v Avstriji cenejši kot v Sloveniji. Možnosti, da se pa nadomesti, so pa predvsem v črpanju evropskih sredstev in pa v neizterjanem davčnem dolgu. Ampak vi znate izključno to: državo zadolžiti in povečati davke.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod Pogačnik.

Replika, Luka Mesec.
Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Gospod Pogačnik, samo to bom rekel, opozorite tudi na to, kakšen je bil primanjkljaj leta 2014 v proračunu in kakšen je leta 2018, pa boste dobili velik del odgovora na to, zakaj se država ne more odreči tem skoraj 600 milijonom evrov prilivov. A niste ravno vi pred 14 dnevi govorili, da je koalicijska pogodba, kakršno je petorček podpisal, fiskalno nevzdržna? Zdaj bi pač znižali prihodke za več kot 1 % BDP, v bistvu nas na pol približali nazaj v tista krizna leta glede na primanjkljaj v proračunu. In vi nastopate kot fiskalno odgovorna in razumna in gospodarstvu naklonjena stranka. Lepo vas prosim!

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: To ni replika, to je ponovno beseda predlagatelja.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo.

Saj verjetno z Levico tukaj ne bomo nikoli prišli skupaj. Imamo pač različne poglede. Jaz sem prepričan, da bi bil to pozitiven efekt tako za državljane kot za državljane Republike Slovenije, tudi za gospodarstvo. Bi rekel, da bi se ta izpad nadomestil nekje drugje, to smo tudi mi navedli, z večjo konkurenčnostjo

gospodarstva, z višjo potrošnjo bi se nadomestila ta zadeva. Pri ukrepih, ki jih pa predvideva koalicijska pogodba, gre pa zgolj samo za potrošnjo, ne gre za prihodke proračuna. Mi smo prepričani, da bi se na osnovi te zadeve prihodki v proračunu potem povečali na kakšni drugi stvari. Vi pa s koalicijsko pogodbo povečujete izključno samo odhodke proračuna. In še vedno bom rekel, tisto, kar je ustvarilo gospodarstvo, je vlada Mira Cerarja pojedla in popila. In zgleда, da se bo pač ta politika nadaljevala tudi sedaj.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravi se gospod Vojko Starovič. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke in poslanci, dober dan!

To današnje sejo razumem predvsem kot priliko, da opravimo neko splošno razpravo, kakšno davčno politiko si v tej državi sploh želimo. Jaz si želim, da tudi novi poslanci ne bi bili tako trdi, da grejo absolutno zgolj samo na ta konkretni predlog, ampak da tovrstne razprave, ko gre za splošno debato, razumejo nekoliko širše in da poleg samega nasprotovanja morda povedo tudi kakšen njihov predlog, kako si pa oni predstavljajo svojo davčno politiko, ki bi bila najbolj učinkovita. Jasno je, da pri davčnih politikah, pri davčni politiki iščemo pravo mero med tistim, da bodo ljudje lahko še plačevali davke, torej da bodo lahko še preživeli, in med tistim, kar država potrebuje za svoje delovanje. Tukaj nekje iščemo pravo ravnovesje. Da so davki previsoki v Sloveniji, se ni izmislila opozicija, ampak to vam govorijo državljani. To državljani čutijo na svojih lastnih denarnicah. Davek na dodano vrednost je eden izmed takšnih davkov, ki, če je previsok, potem se zelo pogosto in zelo hitro pojavljajo tiste besede, z računom ali brez. Ker, če je davčna stopnja prevelika, potem seveda ljudje iščejo raznorazne oblike, da te davke zaobidejo. Zato moramo biti vedno zelo občutljivi, ko postavljamo nivo nekega davka.

Tisti danes, ki ste nas usmerjali na sodobno ekonomsko literaturo, bi bilo dobro, da tudi malo preučite pa osnovno ekonomsko literaturo, med drugim tudi zgodbo o tako imenovani Lafferjevi krivulji. V ekonomiji je to jasna stvar, ki vam govori naslednje: Če ti do ene stopnje povečuješ davke, se bodo seveda lahko prilivi v državni proračun tudi povečevali; ko pa prideš do neke stopnje povečevanja davkov, jih pa ti lahko še naprej povečuješ, bodo pa prihodki v državni proračun manjši. To ni teorija, to se je marsikje pokazalo v praksi, tudi v Sloveniji in tudi v drugih evropskih državah.

Cilj Nove Slovenije je zelo preprost in jase. Mi si želimo, da bi čim več ljudi plačevalo čim nižje davke. Pravilno ste slišali. Čim več ljudi, čim nižje davke. Trenutno pa se zdi, da je davčna politika v Sloveniji nastavljena tako, da tiste, ki

plačujemo davke, in tiste državljane, ki so pošteni in plačujejo davke, jih je treba izžeti do skrajnosti, kolikor se le da. In seveda, na takšen način zagotovo izginja tudi srednji razred, ki nima veliko manevrskega prostora, da bi se, tako kot bogati, davčno optimiziral ali počel kakšne druge stvari, selil svoje premoženje v davčne oaze in druga bolj zanimiva okolja. Prav zato je morda takšna davčna politika, kot jo imamo danes, da tiste, ki plačujejo davke, zategujemo do skrajnih meja.

Ko govorimo o primerjava z OECD. Včasih je treba biti pošten in te primerjave postaviti v nek kontekst. S kom Slovenija tekmuje? S kom se mi dejansko lahko primerjamo? In ugotovili boste, seveda, da države, ki so neposredne naše konkurentke za neke nove investicije, ki so na približno isti razvojni stopnji kot Slovenija, boste zelo hitro ugotovili, da imajo nižje davke, kot jih imamo v Sloveniji. Seveda so nekatere države, ki so mnogo bolj razvite, ki so že vse šle čez neke stopnje, v katerih je zdaj Slovenija, in si lahko privoščijo tudi višje davke.

In še glede tega, v katerih državah se razvije tehnologija. Poslanec Mesec je govoril o iphonihi pa o raznih drugih visokotehnoloških proizvodih, da je bila pri vseh teh proizvodih najprej na začetku država, ki je neke osnovne študije, raziskave omogočila, potem pa je to prevzel zasebni sektor in te produkte razvijal naprej. Ampak poslanec Mesec je pozabil samo na eno stvar. Ali in v katerih državah se je to zgodilo? Enostavno vprašanje. Ali je bilo to v državah, ki imajo visoke davke? Ali v državah, ki imajo nizke davke? Pri razvoju tehnologij, zlasti tistih visokih tehnologij, ki potrebujejo precejšnja začetna sredstva, je najverjetneje praksa po celem svetu takšna, da neke prve razvojne korake začne delati država, največkrat celo vojaška industrija. In potem, ko se te zadeve do neke stopnje razvijejo, pride vmes zasebni sektor in jih razvija naprej v neke dobre stvari, ampak da to zasebni sektor lahko stori, je pa ključno poslovno okolje. Brez dobrega poslovnega okolja tudi pomoč države na začetku nič ne pomaga. In včasih bi se bilo zanimivo vprašati, če spet izpostavim konkreten primer Levice, katere so države, po katerih se oni zgledujejo, ker se mi zdi, da nekih visokih tehnoloških proizvodov iz teh držav ni. In da iz teh držav, če kaj, potem se dogaja predvsem beg možganov, ravno zaradi tega, ker so davčne stopnje previsoke in ker ljudje ne morejo v polnosti razviti svojih talentov, zato svoje priložnosti iščejo v drugih državah. Seveda smo potem na tej strani takoj etiketirani in označeni, češ, da razmišljamo nemoderno, da stvari ne poznamo, da ostajamo na idejah in nekih teorijah iz 90. let in podobne stvari. Ampak, ali mi zna kdo zelo preprosto razložiti, morda bodo kolegi iz Levice lahko bolj kompetentni, da mi te stvari povedo: kje socializem na svetu deluje? Jaz ne poznam niti ene države na svetu, kjer bi socializem deloval. Še pri nas, kjer pravijo, da naj bi deloval, se je leta 1991 sesul v prah. Če sem jaz morda

premalo razgledan in ne poznam celotne zgodbe, naj me razsvetlijo, kje socializem deluje, kje pristop visokih davkov deluje, seveda če želijo določene stvari izpeljati in razvijati. Najverjetneje bom dobil odgovor, poglejte si Skandinavijo. In takoj lahko odgovorim, poglejte si njihovo poslovno okolje, njihov pristop pa se potem lahko pogovarjamo naprej in razpravljamo.

Skratka, poanta bi morala biti, da bi čim več ljudi plačevalo čim manj davkov, da gremo na čim širšo maso. Ker če bo čim več ljudi plačevalo davke, potem bodo ti davki tudi lahko ustrezno nižji. In še vedno je ta stvar v praksi delovala. Če je več ljudi neko stvar plačevalo, potem je bila lahko obdavčitev nižja, če je bila obdavčitev nižja, potem je ljudem enostavno ostalo več v njihovih žepih. Ker če ti z davki manj vzameš ljudem, jim ostane več v žepih. In seveda ta denar lahko porabljajo za takšne in drugačne storitve in produkte. Ko jih kupujejo, ustvarjajo spet potrebo, neko zahtevo v gospodarstvu po proizvodnji teh stvari, to pa ustvarja nova delovna mesta in poganja celotno gospodarstvo. To je edina teorija, ki v praksi dejansko deluje in se je že marsikje na svetu pokazala kot dobro delujoča.

Predsednik Državnega zbora, na koncu bi samo še vas želel eno stvar opozoriti. Jaz mislim, da bi vi kot predstojnik te hiše oziroma kot predsednik morali odreagirati, ko je poslanec Mesec neupravičeno napadel Zakonodajno-pravno službo. Po mojih izkušnjah Zakonodajna-pravna služba Državnega zbora dela kvalitetno, nepristransko in to, kar si je privoščil poslanec Mesec, je enostavno nekorektno in bi zahtevalo vašo intervencijo. Očitati Zakonodajno-pravni službi, da je šla na roko neki opozicijski stranki, je pa res poceni šov, če uporabim zelo nežne besede. Ta naša ali pa državnozborska zakonodajnopravna služba je v preteklosti izdelovala različna mnenja, takšna, ki so bila všeč opoziciji, takšna, ki so bila všeč koaliciji, pa tudi takšna, ki jih nismo marali v poziciji, pa tudi takšna, na primer, zadnje od njih o statusu Levice, ki ga ni marala koalicija. Prepričan pa sem, da so se vedno držali svojih načel, da morajo napisati tisto, kar oni mislijo, da je v skladu z zakonodajo, ustavo in vsemi akti, ki jih oni presojujejo. Pač se mi ne zdi korektno, da se na takšen način za politične potrebe obračunava tudi z eno strokovno službo Državnega zbora.

Jaz to današnjo razpravo pozdravljam in jo vidim predvsem tudi v pozitivnem smislu, da imamo poslanci možnost predvsem povedati neke osnove, kako mi vidimo prihodno davčno politiko in na kakšen način bi zagotovili, da ta država deluje normalno. In seveda bi si želel, da bi razprave šle v konceptualne širine, da bi se predvsem pogovarjali o tem, kako neka politika vidi, da bi lahko naredili prihodno davčno reformo. In če bo razprava šla v to smer, potem bo ta današnja razprava zagotovo koristna.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Preden dobi repliko, dovolite, da se tudi jaz odzovem. Sem navdušen nad vašo pohvalo strokovnih služb. Dajmo tako stališče tudi v prihodnje ohraniti.

Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala.

Tudi jaz načeloma nimam problemov z Zakonodajno-pravno službo, tokrat sem pa moral opozoriti na dejstvo, da težko sprejemem navedbo v zakonu, ki bi glavni proračunski vir zmanjšal za skoraj 20 %, in utemeljitev, da ta stvar ne bo imela posledic na javne financ, Zakonodajno-pravna služba pa naredi kljukico. Pač, tako je. Če bi mi to vložili, vam povem, da ne bi prišli niti čez ta vrata.

Drugo. Bom repliciral na dve zadevi, ki ste jih obrnili name. Pravite, s kom Slovenija tekmuje in kdo so naše neposredne konkurentke za neposredne tuje investicije. Dva odgovora imam na to. Prvo je, Slovenija je na skupnem trgu v Evropski uniji, tekmujemo enako z Nemčijo kot z Romunijo. Ampak nismo mi tisti, ki smo za to, da vse banke, vsa podjetja itn. vse prodamo in potem bo država postala odvisna od neposrednih tujih naložb. In to, kar vi sprašujete, kdo so naše konkurentke za neposredne tuje naložbe, to je v bistvu vaša politika. Vi bi vse prodali zato, da bomo potem odvisni od neposrednih tujih naložb, ker lastnih ne bo. Mi pa pravimo obratno, treba je ohraniti ta kapital in ga krepiti in mi moramo postati tisti, ki nalagamo, ne pač na kolegi prosjačiti ne vem koga, da bo pripeljal kakšno umazano industrijo v Slovenijo. To je razlika med nami pa vami. In s tem prihajam na odgovor na drugo vprašanje, po katerih državah se zgledujemo. Po razvitih državah Evropske unije. In tam, če boste šli brati naš predvolilni program, boste tudi videli, da so praktično vsi predlogi, ki so v njem napisani, pobrani iz teh držav. Vi pa seveda pravite, tekmovati moramo z Romunijo, Poljsko, Madžarsko in ko to govorite, predlagate davčne in politične ukrepe, ki bi nas naredili podobne tem državam. In to je glavna razlika med nami in vami.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Samo še dovolite, da predam besedo, pa mogoče informacijo. Resnično v tej fazi Zakonodajno-pravna služba ne pogleda vsebine zakona, tako da ni mogla dati niti pravnega mnenja.

Besedo ima gospod vojsko Starović, pripravi pa se gospod Dušan Šiško.

Izvolite.

VOJKO STAROVIĆ (PS SAB): Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Bi se strinjal s kolegom Toninom, da razprave so koristne, da si predočimo in izmenjajmo mnenje in poglede, ki so normalno različni. Tudi v ekonomski vedi so razlike velike.

Ponavadi v NSi poudarjate Hayeka, Friedmana, torej dobitnike Nobelovih nagrad izpred pol stoletja, novejši, letošnji in vsa ta leta nazaj pa so dobivali Nobelove nagrade znanstveniki iz področja ekonomije, ki so se zavzemali bolj za keynesijansko stran, torej na porabo in ne na ponudbi, ki bo razvila in pospešila gospodarsko rast. Torej bomo rekli, da si tukaj nima nobeden neke posebne pravice lastiti nekega ekonomskega znanja in zadeve in drugega učiti. So pač različni pogledi, ki so se ob različnih časih različno obnesli, ampak dejansko je, da veda in izračuni, ki so na ponudbi, so doživeli velik krah povsod in se je ekonomska veda od tega v veliki večini ogradila. Ne rečem pa, da ne deluje v nekih procesih, v nekih zadevah.

Ko ste malo podcenjujoče vprašali, kje socializem deluje – mnogi kažejo na Kitajsko, ali komunizem ali kaj je, kjer je velika vloga države in raste z neverjetnimi stopnjami in postaja svetovna velesila. Ni rečeno, da neki sistemi delujejo, neki ne delujejo. Kakor kje, kakršna je kultura in tako naprej, na kakšen način, tako da se ne bi strinjal, da si lahko to kdo lasti, da je tako pameten za vse druge. Zato pravim, da je to dobrodošlo, da si malo izmenjamo mnenja.

Sicer pa zakona, kakor je bilo že rečeno, v Stranki Alenke Bratušek ne podpiramo predvsem zato, ker je parcialen. Davčno področje je tako resno, da ga je treba celovito reševati in ne s parcialnim predlogom, ki ima veliko pomanjkljivosti. Kakor smo opazili, nima izračuna učinkov oziroma pravi, da ne bo negativnih učinkov. Tudi ostalih elementov jim manjka. V zadnjem času se dogaja, da se en kup nekih predlogov in zakonov in odločb ustavlja, ker verjamem, da tako resna stranka, tudi kadrovska močna in od samega začetka Slovenije močno prisotna, čeprav je nekajkrat zamenjala tudi ime, vlaga je predloge zato, ker bi rada nekaj pozitivnega naredila. Imam pa občutek, da jih vlaga predvsem zato, da ovira delo, da nas zaposluje. In sumim pač, da usmerja pozornost drugam in tudi mogoče dejansko vlaga neke vsečne enostranske zadeve, ki imajo lahko lep odmev, pojavljajo se po televiziji, po televiziji rečejo, novinarji pišejo, ljudstvo se odzove – kdo pa ne bi rajši manjše davke plačeval? Zopet ponavljam, davčni sistem je kompleksen in ga je treba celovito jemati. In bi prosil, da z vso resnostjo tudi opozicija to upošteva in pomaga. Zato pozdravljam to razpravo, je pokazala neke vidike in razlike in mogoče nam bo to pomagalo, da bomo prišli do ustreznjšega davčnega sistema, ki bo tudi upošteval naše najbolj ranljive skupine, da tako rečem. Država mora delati na tem, da nimamo revščine. Eno je sigurno lahko skozi znižanje nekega davka na dodano vrednost. Verjetno so pa druge stvari, za katere se v Stranki Alenke Bratušek zavzemamo, torej skozi popravilo odmernega odstotka pri penzijah, skozi zvišanje najnižje plače in skozi te ukrepe, da jim pomagamo in tudi skozi znižanje dohodnine za te najrevnejše skupine, ker ni dobro za nobeno

družbo in vsi smo si zadali, da bomo izvajali neko politiko, da se nam revščina ne dogaja v tako širokem obsegu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Replika mag. Matej Tonin.

Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Priznam, da mi je bila razprava poslanca Staroviča zelo všeč. In mislim, če bomo tako nadaljevali na relaciji opozicija–koalicija, da si potem lahko v tem mandatu obetamo tudi kakšne dobre razprave, predvsem pa nekoliko boljši dialog in pa boljše politično kulturo.

Seveda sem pa dolžan odgovoriti na nekaj stvari v repliki, ker sem bil napačno razumljen. Popolnoma jasno je, da imamo v tem parlamentu poslanci različne poglede na ekonomijo, na ekonomsko teorijo. Tudi prav je, da je tako. Bistveno pa je, da v tej hiši razpravljamo, da se o teh stvareh pogovarjamo in da vidimo, kje je tisti presečni prostor, kjer bi lahko zagotovili ustrezno in pa boljše okolje našim državljanom.

Moja ocena je še vedno, da socializem ne deluje in da tisto, kar ima Kitajska, ni socializem, ki ga propagira Levica, ko govori o nekem demokratičnem socializmu. In še ena stvar, kjer smo mi in tudi jaz osebno mnogokrat napačno in narobe razumljeni, je, da se nam daje na čelo neko etiketo, da smo neoliberalci, ker nismo, smo krščanski demokrati, ampak to je taka psovka, ki se v Sloveniji uporablja za to, ko želiš povedati, kaj vse je narobe s kapitalizmom, to zapakiraš v paket neoliberalizma in rečeš, vi ste neoliberalci, se pravi, vi ste za vse slabo, kar je v kapitalizmu. Pa ni res. In tudi to, ko ves čas prihaja s strani Levice, da bi mi kar vse prodali – kje ste to slišali? Kje ste to slišali? Bistvena poanta je, da si mi v Novi Sloveniji želimo, da bi vsa slovenska podjetja dobila odgovorne lastnike, podčrtujem – da bi podjetja dobila odgovorne lastnike. Odgovorni lastniki so pa lahko, prvič, delavci, ki naredijo odkup tega podjetja, lahko so morda tujci, lahko je, če hočete, tudi država. Možnosti za odgovorne lastnike je veliko. In zato je spet to poceni cirkus in poceni šov, če nam tako vedno v obraz rečete: »Vi ste za to, da bi vse prodali!« Nismo. Smo pa za to, da bi podjetja prodali na način, da dobijo odgovorne lastnike, odgovorni lastniki morajo pa skrbeti za to, da se podjetje razvija, da investira, da se ohranjajo delovna mesta, predvsem pa, da imajo delavce dostojne in dobre plače. To je naša usmeritev.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dušan Šiško, pripravi pa naj se Franc Breznik.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Prihajam iz regije Posavja, iz občine Krško. Ravno v današnji številki Posavski obzornik preberem šokantno novico, da je naša regija na prvem mestu po revščini občanov. Po teh statističnih podatkih je kar okoli 20 % ljudi pri nas revnih, in to kljub temu, da imamo v regiji atomsko elektrarno in kup bogatih energijskih družb. Mislim, da bi znižana stopnja DDV vsaj malo pocenila življenje ljudem, ki že tako težko živijo, še bolje pa bi bilo, če bi uvedli znižano stopnjo za nekatera najbolj nujno potrebna živila. V zadnjih letih so se tudi zaradi višje stopnje davka zelo zmanjšali nakupi Hrvatov v trgovinah v obmejnih krajih naše regije, zato sem prepričan, da bi znižanje DDV pozitivno vplivalo v tem pogledu. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Franc Breznik, pripravi pa naj se Jani Prednik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Podpredsednik, najlepša hvala.

Moj del razprave, namenjeno mi je nekaj minut, bom začel, jaz mislim da, z našim skupnim fundamentom vsega, kar delamo v politiki. Torej, kakšna je pot do večje blaginje državljanov in državljanek v Sloveniji, predvsem tistih, ki želijo delati, ki želijo ustvarjati, in tistih, ki so iz šibkih skupin, ki so nemočni, bolni – kako pomagati vsem tistim. To je neka fundamentalna naloga vseh politikov tako leve in desne, seveda so pa poti do tega različne. Danes po razpravi kolegov iz Levice, po Luku Mescu, bi rekel, da sem danes slovenski levičar ali pa klasični socialdemokrat v nemškem smislu, Luka Mesec pa predstavlja neoliberalca, razlaga o ameriških dosežkih. Seveda pa je vedno pri Levici ta problem, vsaj pri nekaterih, da potegnejo iz te ameriške bombonjere ali pa zahodnocivilizacijskega kroga, ki jim ne odgovarja, ker kot danes se sprašuje, jaz bi rekel temu, retorično kolega Tonin, kjer socializem deluje – nikjer ni deloval, deluje v bolnih glavah in nikoli ni deloval in nikoli ne bo deloval. Tudi na Kitajskem ne deluje, oni imajo tako imenovani brutalni, podoben kot naš, kazino kapitalizem, kjer partija še vedno vodi vse vzvode, zadaj pa gre za totalno izkoriščanje ljudi, otrok in vsega ostalega.

Ampak da ne skrenemo s poti, da se vrnemo, zakaj Slovenska demokratska stranka in Nova Slovenija stremimo k nižjim davkom, predvsem po DDV-ju, o katerem danes teorije tečejo, torej o asocialnem davku, o davku, ki prizadene vse najbolj ranljive skupine in zakaj si želimo še tako imenovano dodatno, specialno znižano stopnjo? Poglejte, kolega Tonin je danes nekaj iz ekonomske teorije razlagal, bile so nekatere za in proti. Veste, v ekonomiji metričnih modelov, tudi pri mojem študiju ekonomije, predvsem pri specializaciji za avstrijske ekonomske šole, kjer so pač ekonomisti prihajali tudi na dodatne

multidisciplinarne študije prava, zgodovine in sociologije in vsega ostalega – kateri model deluje? Problem je vedno, da je treba primerjati Slovenijo z primerljivimi državami, torej, podobno velikimi, razvitimi in tudi z njeno geostrateško lego. Slovenija ima posebno geostrateško lego, je izredno tranzitna država in ima izredno priložnosti tudi za turizem, promet in vse ostalo. Tudi kot trgovinski del bi Slovenija lahko izredno pobirala tudi preko davkov, torej tudi pri tranzitnih gostih, turistih velike davke z zmanjšanimi davčnimi stopnjami. Po takem principu deluje, recimo, Luksemburg, ki ima v stiku z Evropsko komisijo vedno konfliktno situacijo, ker ima najnižje trošarine, najnižje davke, zaradi tega so v sosednjih državah dobesedno bencinske črpalke, prodaja cigaret in vse ostalo na najnižji stopnji. Ta Lafferjeva krivulja, o kateri je govoril kolega Tonin, ta zadeva ni tako enostavna. Resda je bil Arthur Laffer doktor ekonomskih znanosti, ekonomski svetovalec Reaganove vlade. Reagan je takrat začel tako imenovano doktrino proti socializmu v hladni vojni, z imenom War of the Evil Empire. Povedal je, da bo socializem zrušil z novo doktrino, in ta nova doktrina je imela tri točke: prva so nizke cene nafte, druga je bila proizvodnja in prepoved prodaje mikroprocesorjev vsem socialističnim državam in tretja je bila potem iznajdba novih orožij na podlagi mikroprocesorjev in vseh najnovejših tehnologij, ki jih je ta Amerika do takrat spravila v prakso. Res je, Ameriki je razvijala določene visoke tehnologije, treba pa je vedeti, da jih je država lahko razvijala, ker je pri tem imela konkurenčen šolski sistem. Tam niso imeli državnega šolskega sistema, večina najboljših fakultet, kot veste, ima zasebne lastnike, zasebne ustanovitelje. Najboljša tehniška fakulteta zadnjih 15 let v Ameriki je MIT, v Evropi je ETH Zürich, morda tehnična fakulteta v Münchnu, tudi pri nas v Sloveniji smo lahko ponosni na mariborsko, v bližini je graška in tako naprej. Torej, recimo, GPS sistem, kot veste, se je razvil v vojaške namene. Zaradi tega tudi številni problemi v preteklosti, ko vam meče ta GPS sistem ven, zato ker ima prioriteto vedno vojska. V času nekih vojn, nekih spopadov, ko GPS deluje in se nasičijo, civilni del vedno trpi in pride do izpada. Želim povedati, da na Lafferjevi krivulji še obstaja, skratka v tej teoriji, ena točka prevoja – kdaj je davek tako velik, tako visoka davčna stopnja, da je naš izplen, davčni izplen v proračun majhen. Za Slovenijo mislim, da se je to že davno zgodilo in da smo pretiravali. Ne gre samo za DDV. Glejte, teorija v makroekonomiji govori o tem, da dvig DDV za dve, tri odstotne točke, kar smo mi naredili v krizi, seveda kratkoročno vpliva na lep dotok teh davkov, se zvišujejo. Problem pa je, da se ljudje, ki vsak dan razmišljajo kot homo economicus, v državi, zdaj se pa vračam nazaj v tranzitne države, kjer imamo na eni strani Avstrijo, Italijo, Madžarsko in tako naprej, začnejo odločati, ker je v bližini meja, to, kar je mislil kolega prej pred mano,

tukaj začel o Zasavju, se začnejo odločati, da prihajajo v tujino. Torej, zakaj, kje smo dosegli točko prevoja, ki se zgodi po nekem časovnem obdobju dviga tega? Lahko pogledamo Štajerce, se lahko pogleda Bad Radkersburg, Graz, polne trgovine naših ljudi, ki kupujejo izdelke vseh različnih asortimentov, od oblačil, hrane, obutve, do zelenjave in vsega ostalega. Lahko si pogledate bencinske črpalke v Avstriji, enako si lahko pogledate tudi že na drugi strani. Torej, dogaja se ta točka prevoja, ki se je v Sloveniji zgodila, zato ker dvig DDV traja dolgo časovno obdobje, potem se ljudje tudi odločajo za nakup, tisti s socialnega dna, za substitute, največkrat ravno pri živilih za substitute slabše kakovosti in vse ostalo, kar posledično vpliva na slabše zdravje populacije. Potem se začne zgodba, da naš trgovinski del, ker ima manjši dotok turistov in vsega ostalega, ima manjši asortiment izdelkov. Pridejo ljudje kupovat neko obleko, recimo številko 102, ki jo sam potrebujem, je nimajo več na zalogi, ker imajo tudi manjše zaloge. Potem se začne ta piramida dogajati. In v Sloveniji se je to zgodilo. Mi izplena na trošarinah za cigarete, na gorivih, na vsem ostalem, da ne govorim o zadevi, ki sem jo že večkrat odprl, o utekočinjenem naftnem plinu, kjer imamo kartelni dogovor v Sloveniji, izjemne cene in vse ostalo, glejte, se dogaja, da ljudje odhajajo. To se je že zgodilo v socializmu večkrat. Ne poznam zadeve, da so v kako socialistično državo bežali ljudje iz kapitalizma. Vedno iz teh socialističnih krajev, pod narekovaji, so ljudje bežali ven, šli so v druge države, kupovali so tam, in to se nam sedaj dogaja. Glejte, nam se dogaja nekaj takega, kot je bilo v sredini 80. ali pa 70. letih, ko so naši ljudje kupovali večino izdelke v tujini, čeprav takrat zaradi tega, ker tu ni bilo, ker je bila pač ponudba izredno šibka. S tem primerom pa ravno gre za to mejno točko, ki se je zgodila na Lafferjevi krivulji, kjer se zadeve obračajo.

Tretja zadeva, tretji argument za to, kar je treba narediti, pa je seveda, da nizke stopnje davka moramo uvesti zaradi tega, ker pri tem moramo narediti reforme. Torej bistvo ali pa pot s tem, kar sem začel svojo razpravo, kolegi in kolegice, pot do blaginje vseh ljudi, vseh Slovencev in Slovenk, torej gre za skromno državno porabo, ki jo je levičarska politika v 10 letih peljala ravno obratno, zaposlovala, širila naš javni sektor do onemoglosti, ustanavljala institucije, ki jih noben človek ne potrebuje, zraven, lahko rečemo, pripravljala celo vrsto zakonov, ki so, lahko rečemo, vrtali luknjo ali pa širili to birokratsko močvirje. In glejte, rezultat je tu. Ta država, če bo šla po tej stopnji, torej bogate države z izjemno birokracijo, s polno ljudi v javnem sektorju, s totalnim monopolom v vzgojno-izobraževalnem sistemu in v vseh ostalih sektorjih, bo to država čez nekaj let izredno ostarelih ljudi, kjer bo večinoma najbolj sposobnih, ambicioznih ljudi odšlo, tukaj pa bodo ostali še vedno levičarji, še vedno se bojo drli: »Dol z Ameriko, dol s kapitalizmom, še

malo, tu pa je blaginja.« Glejte, to smo mi doživeli, to sem kot otrok doživel, večinoma mislim, da tudi vi, in tega si Slovenija več ne zasluži.

Torej zmanjšati DDV na te stopnje, ki smo jih mi predstavljali, zmanjšati javno porabo s tem, da ljudi, ki so danes v javnem sektorju, da se jih preizobrazijo, spravi v gospodarstvo. Gospodarstvo v tem trenutku potrebuje 30 tisoč ljudi. V tem trenutku kmetijstvo potrebuje delavce za pobiranje jabolk. Še to vam povem, ljudje z borze, večinoma ljudi, ki so danes na borzi plačani, ne gredo zbirat, iščejo si neke navidezne bolniške in tako naprej. Ta država vodi v revščino. Pot v revščino je tlakovana zadnjih 10 let.

Da zaključim. Pot do blaginje je pot gibke, skromne državne porabe in na drugi strani razvoj podjetništva, ki ga odlikuje konkurenca na vseh področjih. In tam, kjer je enak boj, kjer je konkurenca, kjer imajo ljudje možnost izbire, to je država, v kateri je dobro poslovno okolje, v kateri se lahko razvijajo visoke tehnologije, visoki dosežki, vrhunske storitve. In pogledajte, vlak, ki v tem trenutku pelje, vlak nizkih davkov in vlak 4. industrijske revolucije, in to je edina rešitev za Slovenijo. Lahko ga še tega zamudimo, potem pa sledi scenarij, o katerem sem vam danes razlagal. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Jani Prednik, pripravi pa naj se Jani Möderndorfer.

JANI PREDNIK (PS SD): Predsednik, hvala. Poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Naj na začetku takoj odgovorim kolegu Jelinčiču Plemenitemu, ki je v svojem stališču povedal oziroma dejal, da ima Nemčija nizek DDV. Pa mu naj odgovorim, da je res, da ima nižjega kot Slovenija, ampak ima precej višjo in visoko obdavčitev kapitalskih dobičkov, to je pa kolega Plemeniti, ki ga trenutno ni v dvorani, pa verjamem, da mu boste kolegi to prenesli, seveda zamolčal.

Predlagatelji tega zakona trdite, da gre v primeru DDV za socialno krivičen davek, ki sorazmerno bolj obremenjuje šibke. S tem bi se lahko na nek način strinjali, ampak vsi vemo, da je slika v tem primeru širša in jo moramo tako tudi gledati. Po ocenah bi iz naslova znižanja davčnih stopenj v državni proračun izbrali okoli 330 milijonov evrov manj denarja. Uvedba nove še dodatno znižane davčne stopnje za določene izdelke in storitve pa bi pomenila izpad še za okoli 250 milijonov evrov. To pomeni skupaj okoli 600 milijonov evrov denarja manj v proračun, ki se potem v naslednjem koraku seveda namenja za skupne potrebe in za javne usluge za vse državljane in državljanke.

Predlagatelji stalno opozarjate, kako mora država zniževati javni dolg, da bomo ob naslednji krizi boljše pripravljeni, kot smo bili

pred krizo leta 2008. In naj tukaj povem, da državi uspeva zniževati javni dolg. Leta 2018, se pravi tega leta, imamo javni dolg 70,3 %, za leto 2019 pa se napoveduje samo okoli 66 %, kar pomeni, da se bomo zelo približali temu maastrichtskemu kriteriju, ki je 60 %.

V svojem predlogu imate tudi predlog za 5 % DDV za otroška oblačila, šolske potrebščine in gasilsko opremo. Tukaj naj opozorim, da je ta vaš predlog populističen in všečen, seveda ne moremo reči, da se z njim ne strinjamo. S tem bi se strinjali vsi, ampak tukaj ne moremo mimo dejstva, da predlog ni v skladu z DDV direktivo na evropski ravni in verjamem, da ste pri tem predlogu to sami tudi vedeli, ampak seveda iz populističnega vidika to kljub vsemu predlagali.

Če mi želimo ljudem, našim državljanom in državljanom konkretno pomagati, se moramo pogovarjati o eni dri stvari ne o zniževanju DDV, in sicer o razbremenitvi plač. To je ukrep, ki bi konkretno pomagal ljudem, saj bi pri razbremenitvi plač delavcem to pomenilo, da delavec dobi višjo plačo na svoj transakcijski račun. To bi pomenilo tudi, da bi ljudje imeli več denarja in se bi preko tega tudi potrošnja precej povečala, ljudje pa bi se seveda počutili tudi bolj varne, kar je zelo pomembno. Verjamem, da se vam je glede tega predloga malce težje pogovarjati, saj ste zagovorniki kapitala, ker v tem primeru bi morali kapitalske dobičke bolj obdavčiti, da bi nadomestili manko, ki ga bi povzročili z razbremenitvijo plač. Vendar še enkrat, z razbremenitvi plač bi delavci in delavke imeli več na svojih transakcijskih računih in bi od bruto plače dobili večje neto izplačilo.

Naj na tem mestu spomnimo, da je vaša vlada v letih med 2004 in 2008, ki jo je vodil vaš še sedanjí predsednik stranke Janez Janša in je bil takratni finančni minister iz Nove Slovenije dr. Andrej Bajuk, v času gospodarske, visoke gospodarske rasti nižala, populistično nižala davke, kar je takrat pomenil izpad okoli milijarde, milijarde evrov. Zaradi teh vaših takratnih populističnih ukrepov država ni bila pripravljena na kasnejšo gospodarsko krizo, ki je sledila po letu 2008. Ob izbruhu te krize nismo imeli maneverskega prostora, kar je povečalo in podražilo zadolževanje, ki je bilo potem seveda nujno. Tega sedaj v tem trenutku ne smemo ponoviti, te napake ne sme država ponoviti še enkrat. Jaz upam, da smo se iz tiste napake leta 2004–2008 in kasnejših dogodkov nekaj naučili. Meni je žal, da tukaj ni kolega Grimsa, ki tako zelo rad izpostavlja Madžarsko in Viktorja Orbana kot primer neke dobre prakse neke države, ki bi morala biti za zgled. Verjamem, da ste tukaj predlagatelji nalašč zamolčali, da ima Madžarska DDV 27 %, zato sem zdaj jaz tukaj to povedal. Verjamem pa, da tudi kolega Grims, če bi sedel v dvorani, tega ne bi povedal. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se Željko Cigler.
Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Hvala lepa, predsedujoči.

Kolega Jani, naj ti ne bo žal, da ga ni tukaj, ker bi imeli nered in nemir, tako da jaz mislim, da je kar v redu, če se včasih malo sprehodi.

Je pa dejstvo, da predlog sprememb, o katerem danes govorimo, je pač eden tistih tipičnih potez, ki jih bomo do konca mandata tega sklica v resnici deležni kar naprej. Vsem znano, vendar treba je ponavljati, kajti zgodovinski spomin uhaja in se briše ne več na leto ali dve, ampak včasih že na šest, sedem mesecev. Kajti vse, kar je bilo še v prejšnjem mandatu, se pravi, do 21. junija, pravzaprav je že vse je izbrisano, nič več ne šteje. Vse se šteje, oni štejejo vsakič, tako kot imamo kristusovo štetje, oni začnejo takrat, ko se začne mandat. Zakaj to govorim? Zakaj je potreben sploh takšen uvod? Iz enega preprostega razloga. Zaradi tega, ker se zdaj po toliko letih želi prodati eno osnovno tezo, da za božjo voljo dajmo naglas povedati, kaj smo obljubili Slovincem in Slovenkam, da je to začasni ukrep. In to mantra poslušam že kar naprej in se ponavlja. Saj veste, ko laž ponoviš enkrat, dvakrat, trikrat, na koncu postane resnica. In danes pravzaprav sem razočaran, ker sploh noben kaj dosti ne govori o tem, da pravzaprav to ni bil nikoli začasen ukrep, ampak se vsi trudimo razlagati, zakaj je velika škoda, da se ta davek zniža. To je čisto napačna teorija.

Zdaj gremo pa po vrsti. Štelo se je seveda leto 2013, Janševa vlada pade iz znanih razlogov, ker še pol leta nazaj je princ teme strašil, kako pravzaprav bomo bankrotirali in gremo vsi cugrunt, in pospešil agonijo, da smo samo še po lestvici drveli navzdol. In na koncu, ko pravzaprav ni želel odstopati, ko je videl, da mu razpada vlada in so eden za drugim odhajali, smo pravzaprav morali prevzeti odgovornost v takratnem času in Alenka Bratušek se je odločila, da povede vlado ven iz krize z določenimi ukrepi. In eden od ukrepov, ne začasnih ukrepov, je bil takrat zelo jasen in je bil tudi sestavni del v paketu ukrepov programa pakta stabilnosti, da se uredi, kar se tiče same prihodkovne strani, ker preprosto niso več pokrivali tistega deleža, ki ga je v resnici država potrebovala za svoj normalen obstoj. Glede na to, da je bil pred vrati še problem, takrat še neznan, pol leta kasneje pa že, s povečevanjem zadolževanja in tako naprej in tako naprej. Dilema je bila jasna, govorilo se je o kriznem davku, krizni davek, ki bi pomenil takrat v tistem času 30 evrov na družino, pardon, ne na družino, se opravičujem, na osebo, tisti, ki je seveda dolžan plačati davek, ali pa se uvede strukturna sprememba v DDV in se seveda gre na dvig DDV, ki pa pomeni dolgoročni ukrep, ne pa začasni ukrep. Kaj pa je pravzaprav podlaga

in razlog, da danes razlagamo, da je to bil začasni ukrep? Ja, zato, ker je bil sprejet v ZIPRS, ne pa v zakonu. To je bila ključna dilema. In ker je bil potreben hitri ukrep, takrat se je sprejemal v bistvu rebalans, se je zato ta ukrep sprejel znotraj ZIPRS. Kaj se je zgodilo leta 2015? Češ, Cerarjeva vlada je pa takrat šele uzakonila. Ne, samo prenesla je zadevo v zakon, tako kot DDV mora biti urejen. O tem govorimo in o ničemer drugem. O nobenem začasnem ukrepu. Včasih bi delali kakšne projekcije, kako bi to izgledalo, če vlada Janeza Janše takrat ne bi padla? Naredil bi popolnoma enak ukrep. In če bi po neki teoriji vesoljnega fantazma do danes ostal predsednik vlade, seveda, kar je nemogoče, neuresničljivo, bog ne daj, da bi se kaj takšnega res zgodilo, ker verjetno sploh ne bi več bili to, ker bi bili Orbanova država, bi nikoli ne pomislil, nikoli ne pomislil na takšno vlaganje sprememb zakona, ker bi sam sebi odrezal noge in ne samo sebi, ampak kompletni državi. Zato se mi zdi zelo jasno povedati, da se nehajmo sprenevedati. Seveda pa razumem vsakič to politično nagajanje, ko pravzaprav copy-paste zakon, ki smo ga že obravnavali in Državni zbor se je že izrekel okoli tega vprašanja, vsi potrebni deležniki so povedali svoje mnenje in za razliko – Veste, kaj je paradoks? Da oni sploh ne podajo nobenega izračuna, na drugi strani pa moramo podajati izračune, zakaj to njihovo dejstvo ne velja, s katerim argumentom argumentirajo. Nonsens! Če bi bilo po moje in če bi imel kaj moči in seveda besede pri tem, kaj takšnega sploh ne bi niti omogočal, ker teh igric imamo počasi v tej državi pa že čisto dovolj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Željko Cigler, pripravi naj se Robert Pavšič.
Izvolite.

ŽELJKO CIGLER (PS Levica): Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Danes je bilo večkrat povedano, med govorcji je to nazadnje omenil gospod Tonin, da smo v Sloveniji visoko davčno obremenjeni, da smo država z visokimi obremenitvami davkov. Iz Evropskega statističnega urada jasno izhaja, da to ne drži. Slovenija je, kar se davkov tiče, po podatkih Evropske komisije pod povprečjem Evropske skupnosti. Prej je gospod Jani Prednik omenil DDV, pa pustimo to pri miru, vse okoliške države imajo bistveno višje davke. Res pa je, da je problem pri nas, in na to je tudi Vlada v svojem stališču opozorila, problem je ekonomska struktura davkov. Pri nas visoke prispevke plačujemo na plače, visoko imamo obdavčeno tudi potrošnjo, o čemer zdaj nekaj tu govorimo. Podpovprečno, kar se evropskega povprečja tiče in kako je v evropskih državah v razvitem severu, kapitalističnem, na katerega se tako radi sklicujemo, imamo pa obdavčeno nizko

kapital in premoženje. In to je problem v Sloveniji, ki ga je treba razrešiti, potrebno je obdavčiti pasivne prihodke, davčno pa razbremeniti prispevke pri plačah. Na eni strani dobimo notri fiskalne prihodke pri višjih obremenitvah kapitala in bogastva, na drugi strani pa lahko potem, kot je tudi že Prednik prej govoril, gremo v razbremenitve zlasti pri prispevkih pri plačah. Tako se ob isti bruto plači na ta način plače slovenskih delavcev oziroma delavcev v Sloveniji, ki so nizko plačani, večinoma podpovprečno oziroma so revni zaposleni, lahko povečamo. In to si želijo ljudje, ki so nas volili, pa naj bodo to volivci SDS, NSi, Levice ali pa ostalih strank tukaj notri. To pričakujejo ljudje od nas in od tega državnega zbora. To predlaga tudi, večkrat smo že povedali in to je treba ponavljati, da se ta resnica le usede v naše glave, OECD. To predlagajo mnogi ekonomisti v Sloveniji, danes so bili različni ekonomisti navedeni, od Sočana, Kovača, Mencingerja, Damjana Babiča, Ane Murnove etc. Konec koncev ta politika je zapisana v koalicijski pogodbi, kjer bomo dobili ne samo, kakšen bo program izvajanja proračuna, zakaj se bo proračun namenjal, ampak kje bomo tudi dobili vire, da lahko ta proračunski program, vsebinski program izvajamo. To piše v tej koalicijski pogodbi in to je tudi stališče Vlade, ki ne vem, zakaj tukaj ne bi tega stališča podprla.

Na drugi strani imamo pa predloge SDS in Nove Slovenije, ki najprej skliče izredno sejo Državnega zbora, na kateri propagira proti povečanju nizko obdavčenega kapitala in ta bogatih pri nas. Tudi dohodnine so bistveno višje, navadnih revnih delavcev, kot je pa obdavčen kapital. Hkrati pa zopet SDS skliče izredno sejo, da se naj zniža DDV. Oprostite, ta država na ta način nima financ, finančnih virov za svoje funkcioniranje. Kako lahko potem postavljate zadeve, da se naj skrajšajo čakalne vrste, naj ostane javno zdravstvo, dostopno zdravstvo ljudem. Od kod naj imamo denar za vlaganje v znanje? Ker samo znanje je tisto, ki bogati dodatno vrednost v podjetjih v tej državi Sloveniji. Od kod bomo imeli denar za kulturo? Pa za dolgotrajno oskrbo? Od kod bomo ta denar zbrali? Halo?! To je treba malo pomisliti, to je treba malo skupaj sešteti. Namreč, ker to dvoje ne gre skupaj. Prva izredna seja, kjer se je dala pobuda za sklic, pa druga, to ne gre skupaj. Ni treba biti dosti pameten, da to ugotoviš. Upam, da volivci to tudi poslušajo. Namreč, jaz predlagam SDS, da malo premisli, kaj počne, ker ko bodo ugotovili, da njihova politika je proti eni socialni državi Sloveniji, proti višanju plač, proti višanju penzij in enemu blagostanju države, državljanov pri nas, predlagam, da se malce ustavijo. Davčna razbremenitev dela in obremenitev kapitala je skladno s standardi EU, kot se nam predlaga iz različnih koncev, ki sem jih prej navedel, in piše v koalicijski pogodbi, da je edini odgovor in prava rešitev za ta vprašanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Marko Pogačnik.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Z zniževanjem davka na dodatno vrednost mi razbremenjujemo predvsem tiste z najnižjimi prihodki. Tukaj se jaz res ne morem strinjati z vašo izjavo, da mi razbremenjujemo s tem kapital. Mi razbremenjujemo tiste z najnižjimi prihodki. Če pa je kateri davek nepravilčen, je pa DDV, kajti ne glede na to, ali nekdo ima zaposlitev ali ima takšne prihodke ali ima drugačne, za vse se plačuje isti davek. Tukaj se mi zdi, da je treba narediti korak naprej in v Slovenski demokratični stranki, še enkrat ponavljam, smo prepričani, da je prišel čas, da se ta davek zniža na predkrizno raven. Še enkrat pozivam državnega sekretarja, da pove, kakšni so bili davčni prihodki leta 2014 po proračunu, kakšen je plan za leto 2018, in da pove tudi, kakšen bi bil pa efekt za javne zavode, ki niso upravičeni do povračila davka na dodano vrednost kot gospodarske družbe. Tukaj ima precejšen delež tudi država – in občine.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Besedo ima Robert Pavšič, pripravi naj se Marijan Pojbič.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Najlepša hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Poskušal bom nadaljevati tam, kjer je kolega Cigler prekinil. Ni ključno vprašanje blaginje v naši državi višina davkov, ključno je to, ali jih ljudje lahko plačajo ali ne. In ko gledamo, da imamo dve tretjini ljudi, ki prejemajo plačo, nižjo od povprečne, od tega jih je pa skoraj 10 % takih, ki sodijo v najnižje plačne razrede, je tukaj izvirni greh in na teh je treba delati. Po podatkih, ki so zbrani in ki so tudi dostopni na internetu, zasebne osebe plačujejo slabše od pravnih in zasebni sektor slabše od javnega. To se da interpretirati na različne načine, ampak po mojem mnenju je to zaradi tega, ker je javni sektor mnogo bolj reguliran in na žalost je trenutno tudi mnogo bolj fer. 30 tisoč ljudi da potrebujemo trenutno v Sloveniji, nove delovne sile – jaz se temu ne čudim, ker za tak denar dvomim, da kdo želi delati, moramo pa delati, zato da lahko preživimo in tudi zato da lahko davke kupimo in financiramo vse storitve, ki jih nudi država. Kriza je sicer končana, posledice krize pa niso končane. Čutijo jih upokojenci, čuti jih javni sektor, čuti jih zdravstvo, čutimo jih vsi. In tudi če je kriza dejansko zaključena glede na gibanje trendov, ne moremo pričakovati, da bo takšen parcialni ukrep, kot je znižanje DDV – ki ni 2-odstotni, ampak bi za 10 % znižali DDV, vsaj pri višji stopnji, da malo matematike še pomešamo –

imel dejansko posledice na blaginjo in na boljšo pozicijo ljudi.

Če gledamo, ko se je uvedla višja stopnja DDV, se cene niso linearno spremenile za 10 %, niso zrasle, kolikor je zrasla tudi stopnja, torej z 20 na 22 odstotnih točk, ampak je vsak prevzel malo bremena nase v celotni verigi – tako proizvajalci, distributerji, trgovci kot na koncu tudi potrošniki. In če bomo danes uvedli kontra korak, bo rezultat isti, vse bo ostalo isto, razen razlika v ceni se bo povečala in spet povzročila tisto, kar se dejansko že povzroča – kapital se bo nekje nabiral, ljudje pa dejansko od tega ne bodo imeli nič. Potrebna je celostna prestrukturacija davčne, socialne, zdravstvene, šolske – vse skupaj je treba gledati kot eno celoto in šele potem bomo lahko ljudem v oči pogledali in jim zagotovili, da dejansko delamo za njih. Danes je hudo biti politik na tej strani, ker ne bomo potrdili zelo všečnega predloga, ki bi navzven imel mogoče posledico, da bi se kakšna cena za malo znižala, ampak če gledamo ekonomijo majhnih števil, se pri ljudeh to ne bi nič poznalo, na proračunu pa ogromno.

Zato tega predloga nikakor ne morem podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj.
Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Tukaj moram odreagirati – ali zavajate ali ne razumete? Glejte, vse cene, ki se oblikujejo, neto oblikovane cene, znižanje davka na dodano vrednost avtomatsko pomeni naslednji dan znižanje cen. Ne odkimavati; nafta se poceni v istem trenutku, komunalne storitve se pocenijo v istem trenutku, plin se poceni v istem trenutku, telefonske storitve se pocenijo v istem trenutku. Druga stvar je pa verjetno pri trgovcih, ampak tudi tukaj sem prepričan, da deluje konkurenca in da bi, bi rekel, tudi tukaj sledilo zniževanje teh cen.

Če pravite, da se ne bo nič poznalo, zakaj potem ne podprete tega? Poznalo se bo pa seveda v proračunu. Vi pa tukaj ne najdete druge rešitve. 1,3 milijarde davčnega dolga je odprtega, evropska sredstva – slabo črpanje. In tukaj notri bi se in potrošnja povečala in konkurenčnost podjetij in na cenah bi se z znižanjem davka na dodano vrednost in z dano stopnjo kot takrat, ko je bila predkrizna raven, to pomeni znižanje splošne stopnje na 20, znižanje na 8,5 in dodatno znižanje na 5 %, veliko poznalo. Tudi sosednja Hrvaška z letom 2019 uvaja znižano stopnjo davka na dodano vrednost.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Repliko ima gospod Robert Pavšič.
Izvolite.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMSŠ): Najlepša hvala za besedo.

Jaz nisem skušal zavajati, to, kar pa vi govorite, pa je dejansko zavajanje. Govorili ste o reguliranih cenah. Tukaj bo dejansko takoj viden učinek, ampak koliko teh reguliranih cen je v strukturi porabe enega potrošnika? Jaz sem govoril o tem, da cene ne bodo šle linearno dol, ne pa, da ne bo imelo to nobenega učinka. Tako da prosim, da ne obračate mojih besed.

Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Predlagatelj Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za dano besedo, predsedujoči.

Preberite si še enkrat svoj magnetogram, kaj ste izjavili. Ne zavajam jaz, vi ste rekli, da se cene ne bodo spremenile. Pa ne samo cene, tiste, ki so regulirane, za telekomunikacije sem prepričan, da niso regulirane, in se bodo znižale, isto cena plina in teh zadev. Ne zavajati.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se Gregor Perič.

Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik!

Resnično povem, da to, kar poslušam s strani koalicije, je to, kar sem jaz sicer pričakoval, državljanke in državljani pa zagotovo niso oddali glasu za to, kar danes poslušamo v Državnem zboru. Res je žalostno, res je sramotno od celotne te reciklirane vlade Mira Cerarja plus Levica, plus LMSŠ in SAB, da poskušajo prepričevati nas tukaj in volivke in volivce, da zakon, ki ga mi predlagamo, ni pravi, ne gre v pravo smer in da ga ni mogoče uresničevati.

Najprej bi rad povedal in zelo jasno poudaril, v Slovenski demokratični stranki smo ljudem, ko smo šli na volitve, obljubili, da bomo DDV vrnili na predkrizno raven, in to je z 22 na 20 %, z 9,5 na 8,5 %, in prav tako predlagamo uvedbo še dodatnega znižanja, to je stopnjo na 5 %. Mi smo to pred volitvami obljubili in mi tudi to uresničujemo ne glede na to, ali smo v koaliciji ali smo v opoziciji. Naloga je, da če ljudem pred volitvami nekaj obljubiš, potem seveda tudi ko si izvoljen v Državni zbor ne glede na to, na kateri strani sediš, te obljube poskušaš uresničevati. Zdaj bom čisto na kratko navedel vsaj 5 argumentov, zakaj smo mi ta zakon predlagali in zakaj mora biti z vsakim tistim, ki sedi tukaj v parlamentu, če glasuje proti temu, kar bom sedaj poudaril in kar je zapisano v tem zakonu, ne samo nekaj narobe, ampak tudi dela proti interesu državljanek in državljanov Republike Slovenije.

Poglejte, kaj smo zapisali. Znižanje na 5 %, na 5-odstotno raven DDV. Prvič: otroška oblačila in obutev. Tisti starši, ki imajo 2 povprečni plači, 2 šoloobvezna otroka, jim pomeni vsak cent, vsak cent izjemno veliko. In vi ste proti temu, da bi se znižal DDV na otroška oblačila in obutev. Vi ste proti temu. To je zapisano v zakonu.

Drugič: znižanje DDV na 5 % za šolske potrebščine. Vi, ko ste proti temu zakonu, ste proti temu, da ljudem pomagamo; tistim, o katerih jaz govorim, ki so na robu revščine. Poglejte si malo, Šentilj, Pesnica, Kungota, pa da ne govorim, Slovenske gorice in tako naprej. Če ste kdaj bili tam, pogledajte, s kakšnimi plačami ljudje živijo in tako dalje. Vi ste proti temu, da bi se znižale cene šolskih potrebščin. To je neverjetno! Kako je mogoče, da sedite v slovenskem parlamentu?! Neverjetno. To je nedopustno. Dragi dame in gospodje, jaz resnično ne razumem več – ali resnično delate samo za privilegirance, za privilegije, absolutno pa vam ni mar za tiste ljudi, ki so na robu revščine in ki jim vsak cent, vsak evro izjemno veliko pomeni?

Tretjič: nasprotujete, da bi se znižala stopnja DDV na 5 % za nakup gasilske opreme. Pa to moraš biti zmešan. To moraš biti nor! Kako boste vi slovenskim gasilkam in gasilcem dopovedali, da ste proti temu? Se vi vprašate, s čim se vse gasilska društva v Sloveniji borijo, kako zbirajo denar, kako hodijo po dobrodelnih prireditvah in zbirajo denar, da lahko opremo kupujejo? In vi, ta koalicija temu tukaj danes nasprotuje! Da vas ni sram! Oprostite, grdo se izražam, ampak to presega vse meje dobrega okusa. Vi ste proti temu, da se DDV na gasilsko opremo zniža na 5 %. Proti temu ste! To morajo slovenske državljanke in državljani slišati, slovenske gasilke in gasilci. Jaz sem sam prostovoljni gasilec pa vem, kaj to pomeni, vem, kako se je treba boriti za to, da gasilci zagotavljajo primerno opremo, da lahko normalno delujejo.

In potem četrtič: nasprotujete, da se DDV zniža na 5 % za plačilo električne energije, kar se dotika vsakega upokojenca, ki ima 300, 400, 200 evrov pokojnine, kar se dotika vsakega tistega, ki ima minimalno plačo, prav tako se dotika tudi vsakega tistega, ki ima socialno pomoč in tako dalje. Čeprav je socialna pomoč bistveno previsoka. Bistveno previsoka zato, ker s tem spodbujate nedelo. To je katastrofa. Državo peljete v totalni propad.

Petič: ste proti temu, da se zniža DDV na zemeljski plin in na daljinsko ogrevanje. Se pravi, pet stvari sem naštel, ki so ključne za to, da lahko ljudje normalno živijo. Da lahko preživijo iz meseca v mesec. In mi njim s tem zakonom gremo naproti ravno zaradi tega, ker smo to obljubili v času volilne kampanje. In ta koalicija, reciklirana SMC skupaj s pomagači, pomagači Levico, LMSŠ in SAB, danes nasprotujete tem rešitvam, ki sem jih tukaj navedel.

Kako je mogoče, da si kaj takega dovolite pa sedite v slovenskem parlamentu s plačo skoraj 3 tisoč evrov? Vam je čisto malo mar za te ljudi, čisto malo mar. Meni pa ni malo mar, meni pa je, da tem ljudem, če je le možno, in Slovenski demokrati stranki je, da tem ljudem, če je le možno, pomagamo, da bodo lahko začetek in konec meseca zaključili. In vi, spoštovane gospe in gospodje, ki sedite v tej koaliciji, ste proti temu, kar sem danes naštel, in še enkrat bom naštel. Prav je, da slovensko ljudstvo ve, koga ima na oblasti. Prvič ste ukradli volitve, drugič pa nasprotujete temu, da bi se znižal DDV na 5-odstotno raven za nakup otroških oblačil in obutev, šolskih potrebščin, gasilske opreme, električne energije, zemeljskega plina in daljinskega ogrevanja. To je namreč sestavni del tega zakona. In na drugi strani govorite, da bi to bil prevelik poseg v proračun, a kraje, ki se dogajajo v državnih podjetjih, v Ljubljanski banki, da ne govorim, da ne bom začel naštevati, kraje, korupcija, ki se dogaja v zdravstvenem sistemu – kaj pa to? Drugi tir in tako dalje. Danes sedijo nekateri, ki so prejeli ne vem koliko, sedem ali skoraj osem tisoč evrov neto plače tukaj v parlamentu pa tukaj zagovarjajo to, da morajo biti proti takemu zakonu, kot ga je predlagala Slovenska demokrati stranka. Kako je to mogoče? Pri svetem bogu, glejte, kaj si mi dovolimo v tem državnem zboru ... Če pa to ne gre preko vsake meje in če slovensko ljudstvo ne bo ugotovilo, da je treba ukrepati čim prej ali pa takoj in to norijo in morijo slovenske države ustaviti, potem nam lahko resnično – velikokrat rad to rečem, nekaterim gre pač to na živce – samo bog pomaga.

Jaz bom seveda ta predlog zakona podprl, zato ker je ta zakon namenjen ljudem. Namenjen je mojim ljudem tam iz Slovenskih goric, namenjen je vsem tistim, ki se komaj prebijajo iz meseca v mesec. In če bi tisti, ki sedite v teh strankah, to razumeli in ne delali za privilegije, bi ta zakon brez vsakega problema podprli in odhodke ustavili tam, kjer nam gredo s tovornjaki v oaze in tako naprej. Imamo preobširno državno upravo, javno upravo – veste. Veste, kam gre denar, veste točno, kam gre preveč denarja. Ta država, to gospodarstvo tega ni zmožno vzdržati. In veste, da bi morali zniževati te davke, če se želimo pogovarjati o tem, kar je bilo prej rečeno – da nam primanjkuje 30 tisoč ljudi. Zakaj? Če bi mi znižali obremenitev gospodarstva, če bi mi znižali davke, bi podjetniki in obrtniki zaposlovali. In to bi bilo tisto. In hkrati – kaj bi se zgodilo? Zvišale bi se neto plače. To je pomembno. To je pomembno, ker delavcu se pozna tisto, kar dobi v žep.

Dokler bo država tako draga, dokler bo država nenasitna in ne bo razumela logike, da je treba v gospodarstvu pomagati tistim, ki hranijo to državo, da bodo lahko zaposlovali, da bodo delavci imeli večje plače, da bodo delavci lahko več denarja porabili ... In takrat se bo zadeva

normalno, na pravi način vrtela. Ampak draga koalicija, za vas je to, moram reči, ne vem, stvar, ki je nikoli ne boste razumeli ali pa znanstvena fantastika. Resnično žalosten in neokusno. Jaz sem resnično zelo žalosten, ker delam vse na tem, da bi tudi vse politične opcije povezal, naredil vse, da stopimo skupaj in delamo za ljudstvo. Ne za nas, ne za kogarkoli, ki sedi v parlamentu, ampak za ljudi iz vseh strank. Ne glede na to, ali je SD ali je LMŠ ali je SMC, tisti upokojenec ali upokojenka, ki ima 300 ali pa 400 evrov pokojnine, ali pa tisti delavec, ki dela za minimalno plačo, za 600, 700 evrov – ni pomembno, v kateri stranki je, isti problem ima in tistim je še kako pomembno, da bi se zgodilo to, kar sem jaz prej dvakrat naštel. In potem bi njim zagotovo ostalo malo več v žepu in z malo več denarja bi lahko razpolagali, marsikateremu otroku seveda tudi lahko kako kapico več kupili ali kake rokavičke ali pa kako knjižico. Mi, ko to delamo, kar danes delamo, ta koalicija dela ravno proti temu. Na drugi strani se pa deklarirata za socialno čuteče – to je neverjetno, to je resnično skregano z zdravo kmečko pametjo.

Lepo vas prosim, ne delajmo več tega, ne delajte več tega. Našo podporo imate, mi smo predlagali zakon, ki je na kožo pisan ljudem. Dajte, lepo prosim, stopiti skupaj, stopimo skupaj pa podprimo to pa bodo ljudje zadovoljni pa to, kar se mi tukaj pogovarjamo, mogoče niti ni najbolj pomembno. Najbolj pomembno je, da ljudem pomagamo, da bodo ljudje razumeli, da smo tukaj zbrani tisti, ki želimo ljudem pomagati. In to tudi ljudje, ki so za nas glasovali, za kateregakoli od nas, pričakujejo. To bi bil pravi pristop. In vas prosim – podprite ta zakon, ker je namenjen ljudem, ne privilegirancem pa ne kradljivcem pa ne korupciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Proceduralno, gospod Edvard Paulič, izvolite.

EDVARD PAULIČ (PS LMŠ): Hvala lepa, predsedujoči.

Predlagam, da gospoda Pojbiča opozorite na izbiro besed. Za podajanje diagnoze norosti obstajajo specialisti, ki se šolajo kar precej let, in predvidevam, da gospod Pojbič ni eden izmed teh šolanih specialistov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Ni proceduralni predlog.

Besedo naj bi imel Gregor Perič, za katerega vidimo, da ga ni, zato dajem besedo gospe Lidiji Ivanuša, pripravi pa se naj Miha Kordiš.

Izvolite.

LIDIJA IVANUŠA (PS SNS): Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Trdno sem prepričana, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost treba podpreti, saj je predlog dober in spodbuja potrošnjo v Republiki Sloveniji, kar ugodno vpliva na gospodarsko rast in konkurenčnost, posredno pa na prihodke v državni proračun. S predlogom se odpravlja začasen protikrizni ukrep, s katerim je takratna vlada utemeljevala stabilizacijo javnih financ. Ukrep naj bi trajal dve leti, pa ga je vlada Mira Cerarja uzakonila kot trajnega. S tem izvršna veja oblasti prehaja sama s seboj v nasprotje.

Predlagane spremembe odpravljajo nerazumljivo, nepotrebno, predvsem pa socialno krivično trenutno stanje v družbi, saj predvsem zaradi regresivne narave najbolj prizadene tiste, ki so socialno najbolj ogroženi. Sprememba znižuje davčne stopnje, in sicer s sedaj veljavne splošne stopnje 22 procentov na 20 procentov in s sedaj veljavne znižane stopnje z 9,5 na 8,5 procentov. Glavni cilj predlaganega zakona pa je uvedba druge nižje stopnje DDV v višini 5 procentov, in sicer za nabave, kot smo že danes velikokrat tukaj slišali, otroških oblačil, obutve, šolskih potrebščin, gasilske opreme, električne energije, zemeljskega in daljinskega ogrevanja, vsega tega, kar človek potrebuje za življenje. Argument Vlade, da posredni učinki vpliva nižjih davčnih stopenj na spodbuditev potrošenj niso izmerjeni, enostavno ne drži, kajti takšni posredni učinki so splošno znano dejstvo, za katerega pa ne rabiš analize.

Davčne stopnje se ne odpravljajo, temveč se vračajo na raven pred sprejetjem začasnega protikriznega ukrepa. Po pregledu stopenj DDV v sosednjih državah je zagotoviti, da ima tako Italija enako, Madžarska in Hrvaška pa višjo splošno stopnjo DDV od sedaj veljavne v Republiki Sloveniji, kar pomeni, da bi se z znižanjem splošne stopnje na 20 procentov razlika med splošnimi davčnimi stopnjami med državami povečala, kar bi pomenilo znižanje drobnoprodajne cene izdelkov. To pa bi privabilo potrošnike sosednjih držav, da bi nakupovali v naši državi in s tem polnili proračun.

Sprejeta sprememba bo zagotovila zmeren in posledično bolj pravičen davčni sistem v Republiki Sloveniji in tega bomo mi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Besedo ima Miha Kordiš, pripravi pa naj se Edvard Paulič.

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

V tej razpravi bi rad naslovil prav na hitro dve poanti. Prva poanta je naslednja. Predlagatelji trdijo, da bo prišlo do vsesplošne blaginje, če oklestimo davek na dodano vrednost. Kar pa pozabijo povedati je, da to drži samo napol. To znižanje davka na dodano vrednost v tem hipu bi s proračunskega vidika pomenilo 580 milijonov evrov težko luknjo. Za ta

denar je osiromašeno naše zdravstvo, je osiromašeno naše šolstvo, naša infrastruktura in tako naprej. Skratka, vse dobrine, javne dobrine, vsem dostopne dobrine, za katere se tudi desni pol tega parlamenta deklarativno zavzema. Še več, v tem trenutku smo sredi konjunktura, živimo pa tudi v družbi kapitalizma in v kapitalizmu je naslednja kriza vselej za vogalom. Kaj se zgodi, ko ima slovenski proračun 580 milijonov evrov manj prihodkov, kot bi jih lahko imel, pa udari kriza? Ja, proračunski primanjkljaj se poveča, denarja je manj. In kako po navadi odreagira politični razred, zlasti njegovo desno krilo na tako krizo? Dajmo še bolj znižati davke, zlasti za, seveda, kapitaliste, da bodo gospodje lahko vlagali, poseka storitve javnega dobrega, tako kot so naredili z zloglasnim Zakonom o uravnoteženju javnih financ, in na tak način še nadalje in še bolj oplenijo zdravstvo, šolstvo, raziskovanje, razvoj, infrastrukturo in tako naprej. In seveda pospešeno privatizira, češ da to zahteva Evropska komisija. Zniževanje davkov na tak ad hoc način brez utemeljitev in brez drugih proračunskih virov ni pot v blaginjo za vse, ampak je pot v revščino za vse, čeprav se to mogoče zakriva in prestavlja za kakšno leto, dve stran v prihodnost, za časa naslednje krize.

Druga poanta, ki bi jo želel nasloviti, je pa razvojna. V Sloveniji imamo res nepravilno velik delež regresivnih davkov. V tej trditvi je predlagatelj točen in ima prav, ampak kot že rečeno, če želimo zniževati davek na dodano vrednost, brez da opustošimo sisteme javnega dobrega, je treba najti druge proračunske vire. In kar v Levici predlagamo, kar smo SDS predlagali že nekaj mesecev nazaj, še v prejšnjem mandatu, ko je prišel z istim predlogom, je: v redu, mi smo za znižanje DDV, ampak teh 580 milijonov evrov je treba s pravičnejšo obdavčitvijo pobrati pri bogatih in pri kapitalu, pa seveda pri veleposestnikih, med katerimi prednjači Rimokatoliška cerkev. Na tak način ubijemo več muh na en mah, zagotovimo delavskemu razredu večjo kupno moč, zagotovimo večje prilive v državno blagajno, preko tega krepitve sistema javnega dobrega, preko tega tudi dvig domače potrošnje in krepitve stabilnejšega gospodarstva, ki ni odvisno od izvoza, ki, mimogrede, ni grajeno na visoki tehnologiji, ampak je grajeno na visoki intenzivnosti dela. Skratka, zagotovimo domačo potrošnjo in zagotovimo ugodno poslovno okolje, kot se rad izraža politični razred, ampak s to razliko, da to ugodno poslovno okolje ne poteka na račun uničevanja narave in lomljenja delavskih hrbtov od nizkih plač in tako naprej, ampak poteka s primerno in skozi primerno, pravičnejšo davčno politiko, kjer kapital in bogati seveda prispevajo več, delavski razred pa prispeva manj. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Edvard Paulič, pripravi naj se Blaž Pavlin.
Izvolite.

EDVARD PAULIČ (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo. Kolegice in kolegi!

V koalicijskem sporazumu je kar nekaj zavez na temo socialne politike, na primer dvig minimalne plače, dvig odmerne stopnje za pokojnine, razbremenitev plač in pa tudi dvig minimalne pokojnine. Obstaja pa tudi zaveza k javnofinančni vzdržnosti in spoštovanju fiskalnega pravila. Nova vlada je takoj po nastopu mandata sprejela novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih in določila znesek denarne socialne pomoči na 392 evrov. S tem ukrepom bomo vsaj delno omilili stisko najbolj ogroženih skupin prebivalstva Republike Slovenije.

Predlog poslanske skupine SDS prinaša negativni finančni učinek v znesku 580 milijonov, prinaša negotov pozitivni finančni učinek zaradi povečane porabe in pa uvedba nove nižje stopnje davka na dodano vrednost bi pomenila tudi dodatno administrativno breme za gospodarske subjekte. Treba je upoštevati tudi stanje v regiji in širše, vsi poznamo težave Italije pri sprejemanju proračuna, poznamo trgovinsko vojno na relaciji ZDA – Kitajska in pa tudi morebitno ohlajanje gospodarskih partneric Republike Slovenije. Po podatkih Evropske komisije je Slovenija na področju davkov podpopprečno obremenjena. Evropska komisija nas sicer opozarja na strukturno nekonsistentnost, in to bo treba v kratkem odpraviti. Skratka, Slovenija potrebuje celovito davčno prestrukturiranje ob upoštevanju makroekonomskih razmerij v svetu in spoštovanju fiskalnega pravila.

Na podlagi razlogov, ki sem jih navedel, predloga Poslanske skupine SDS ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Blaž Pavlin, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

BLAŽ PAVLIN (PS NSI): Spoštovani!

S predlaganim zakonom, ki ga predlaga SDS, bi v Sloveniji dobili dve znižani stopnji davka, prav tako pa bi dobili novo znižano stopnjo davka v višini 5 %, s katero bi povečali kupno moč najšibkejšim. Do neke mere razumem predstavnike koalicije, da nasprotujete znižanju stopenj na predkrizno raven, ne morem pa razumeti, zakaj nasprotujete uvedbi nove znižane stopnje DDV v višini 5 %, s katero bi povečali kupno moč najšibkejšim.

V Novi Sloveniji smo vedno zagovarjali nizke davke, zato bom predlagani zakon podprl.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravi naj se Jože Lenart.
Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi!

Danes imamo na mizi zakon, ki je dejansko kratkomalo, bi lahko rekla, všečen. Ampak če se osredotočim na razbremenitev DDV, ki bi vplivala potem na najšibkeše, se vprašam, ali je res temu tako. Ali bodo s tem najšibkejši kupovali več? Gremo lepo počasi. Na eni strani imamo kupno moč, Vlada sicer ocenjuje, da bo popolna uveljavitev tega zakona zmanjšala proračunske prihodke za 580 milijonov evrov – ali se mi zavedamo, kakšna sredstva so to? Danes je že bilo povedano, da bi lahko dobili vsi upokojeanci tisoč evrov letnega dodatka, vsi študenti, ki jih imamo, bi lahko dobili 600 evrov štipendije. Mislim, da so to tako visoki zneski, da se lahko res vprašamo, kam to pelje. Se pravi, 330 milijonov evrov bi izgubili na račun znižanja davčnih stopenj z 9,5 na 8,5, z 22 na 20 in še dodatnih 250 milijonov zaradi uvedbe nove, dodatne znižane davčne stopnje za živila, zdravila, knjige, časopise, plin, elektriko, daljinsko ogrevanje.

Ja, s tem bi se jaz načeloma tudi strinjala, gospod pred menoj je rekel, zakaj temu nasprotujemo. Jaz moram reči, da sicer načeloma temu ne bi nasprotovala, vendar se moramo zavedati, da direktiva DDV enostavno tega dodatnega ne dopušča. Je pa smiselno mogoče tudi s tega vidika nasloviti na Vlado vprašanje, zakaj ne bi poskušali mi biti v Evropski uniji tisti, ki bi nosili zastavo in poskušali podati ta predlog, da bi bil 5-odstotni DDV za otroška oblačila, šolske potrebščine in gasilsko opremo. Zakaj ne bi enkrat Slovenija bila tista, ki bi potem v direktivo vnesla določeno, bom rekla, nekako boljše za najranljivejše skupine ljudi?

S tem primanjkljajem sredstev, o katerem sem govorila, 580 milijonov evrov, bo osiromašena tako zdravstvenega blagajna kot socialna blagajna. Kaj bomo naredili s tem? Vsak posameznik bo seveda imel nekaj več sredstev v žepu, ampak ob predpostavki, da se bodo te storitve in material zmanjšali. Zdaj vam bom povedala, za storitve vam z gotovostjo lahko rečem, da nihče od teh, ki ponujajo te storitve, ne bo znižal sredstev. Veste, zakaj? Zaradi tega ker takrat, ko so se cene dvigovale oziroma ko se je DDV dvignil z 20 na 22, tudi sami niso dvignili cen. Pogovarjala sem se s posamezniki in so mi to tudi zagotovili.

Nenehoma sem v prejšnjem mandatu govorila: ja, gospodarska rast in od tega morajo imeti posamezniki tudi nekaj. Absolutno se strinjam s tem, še danes govorim tako, od gospodarske rasti morajo imeti koristi tudi posamezniki. Ampak na koncu koncev imamo pa tudi na drugi strani fiskalno pravilo. Govorimo o tem, da moramo vzdrževati fiskalno pravilo

oziroma fiskalno vzdržnost – ali je ta predlog, ki ga predlagate, v skladu s fiskalnim pravilom? Imeli smo kar nekaj všečnih predlogov, recimo tudi včerajšnja točka je bila kar dokaj zanimiva, kako moramo povečati, ne vem, našo obrambno vzdržnost, tehnične ovire povečati, potem tudi kadrovske okrepiti – ja, s čim bomo potem, če bomo zmanjševali stroške, okrepili vojsko, policijo, zagotavljali dodatna sredstva? Tu več pomoči enostavno ne gre.

Mislím, da je treba v zvezi s tem resnično temeljito pogledati, kaj lahko naredimo. Vsekakor smo v gospodarski rasti, ampak moramo se tudi zavedati, da je treba v času gospodarske rasti prihodke nalagati, paziti, da se nam ne zgodi to, kar se nam je zgodilo v letih 2004–2008. Gospod Krivec mi na veliko odkimava, vendar vi sami veste, da takrat je bila konjunktura, sredstva smo imeli, bilo je drastično znižanje vseh možnih davkov. In kam smo prišli? V času naslednjih vlad je prišlo do tega, bom rekla, nesrečnega Zujfa, znižale so se plače, ljudje životarijo iz dneva v dan. Jaz mislim, da resnično potrebujemo celovito davčno prestrukturiranje, ne zgolj samo klestenje posameznih zadev oziroma posameznega DDV, in potem seveda lahko pridemo absolutno skupaj. Vsekakor si, še enkrat, mi politiki ne smemo privoščiti, da bomo zdaj, v času gospodarske rasti, zapravili državo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Predlagatelj mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči!

Tukaj moram odreagirati. Vedno se Socialdemokrati sklicujete na Zujf. Zujf je bil sprejet leta 2013. 5 let ste imeli vmes mandat. Če bi bili prepričani, da je Zujf tako negativen, potem bi ga spremenili. Niti ene stvari iz Zujfa niste šli spreminjat v 5 letih svojega mandata. Ne zavajati. Zakaj niste šli odpraviti Zujfa, če ocenjujete, da je bil tako drastičen ukrep v škodo državljanov in državljanov Republike Slovenije? Javne finance tega niso dopuščale. Zaradi česa je bil pa Zujf sploh uveden? Zaradi katastrofalne vlade od leta 2008 do leta 2011 pod vodstvom SD in Boruta Pahorja. To so bile posledice.

Hrvaška znižuje DDV, znižuje tudi vmesne stopnje. Da se, če se hoče, če imaš pravo vlado. V primeru, da bi bila na oblasti Slovenska demokratska stranka, sem prepričan, da bi danes bilo znižanje DDV že izvršeno. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Jože Lenart, pripravi pa naj se Boštjan Koražija. Izvolite.

JOŽE LENART (PS LMŠ): Hvala lepa, predsedujoči. Kolegice, kolegi!

Bom kratek, ker je bilo veliko povedanega danes. Vlada in koalicijske poslanske skupine in poslanci so danes predstavili dejanske izračune prihodkovnega izpada na predlog predlagatelja za znižanje davčnih stopenj. Nisem zasledil, da bi kdo izrecno oporekal tem izračunom, bili so celo pohvaljeni, kolikor smo slišali. Znižanje stopenj DDV ne bi prineslo pričakovanih učinkov preko nižjih cen potrošnih dobrin na socialno najšibkejše. Koalicijski ukrepi in cilji za socialno najšibkejše so pripravljene in se že oziroma se bodo uveljavljali postopno. Ti ukrepi so skrbno izbrani in ciljni. Govorim o tem, da predlog predlagatelja ni v skladu z ukrepom koalicijske pogodbe, kjer gre za, bom rekel, pristop do celovite davčne reforme.

Naj omenim še to, da višji davki pomenijo v državah Evropske unije višjo pomoč socialno šibkim, in to je tista pot, za katero mislim, da je prava. Je pa eno dejstvo – da si želim in se zavzemam za dosledno pobrane davke in pa transparentno porabo pobranih davkov. Želim si takšne spodbude za gospodarstvo, kjer bodo spodbujali razvoj in cilju višje dodane vrednosti. To se je pokazalo tudi v zadnjem obdobju v rasti v Sloveniji. Dodana vrednost je jasno merilo, ki daje možnost bogatejše družbe, in to je tista največja hiba, kjer mi zaostajamo za drugimi državami. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Boštjan Koražija, pripravi naj se Alenka Jeraj. Izvolite.

BOŠTJAN KORAŽIJA (PS Levica): Najlepša hvala za besedo.

Menim, da se pri predlogu znižanja DDV zadev zopet lotevamo na napačnem koncu in pod krinko. DDV je pač eden od linearnih davkov in 22 % je 22 % pri tistih z nizkimi in tistih z visokimi dohodki, torej tistimi, ki trošijo malo, in tistimi, ki trošijo veliko. Seveda je neto količina davka na primer znotraj izdelka za 10 evrov in znotraj izdelka za tisoč evrov neprimerljivo večja, zato bi v neto denarju bili zopet na boljšem tisti z visokimi prihodki.

Potem je tu še problem, ki ste ga tudi predlagatelji izpostavili, pa tudi Vlada – da nimamo vzvoda, po katerem bi usmerili prodajalce oziroma nekako jih usmerjali v to smer, da znižanje davka prelijejo v končno ceno produkta. Država bi imela manjši izplen, končni uporabnik, zlasti tisti, ki ga predlagatelj izpostavlja, otroci, socialno šibki, pa ne bi bil nič na boljšem. Žal.

Imam tudi čuden občutek, kot da je Slovenija kar naprej podobna vozniku, ki je zgrešil izvoz na avtocesti in zdaj obrača ter se vozi v napačno smer. Ne potrebujemo nobenega modela ne ameriškega ne ruskega, potrebujemo

slovenski model, ki bo temeljil na temeljni postavki pravičnosti. Ampak pri nas se konstantno pojavijo problemi samo takrat, ko je treba zvišati že tako ekstremno nizke plače, zanimivo pa nikoli niso problem menedžerske plače.

V Levici smo v programu Blaginja za vse, naš program, predlagali zaklenitev razmerja med najnižjo in najvišjo plačo znotraj posameznega podjetja, kar bi po mojem skupaj z natančno določitvijo pogojev za dodatke na plačo učinkoviteje reševalo problem najnižjih plač. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima Alenka Jeraj, pripravi naj se mag. Branislav Rajič.

Izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni!

Jaz seveda zakon, ki smo ga vložili, podpiram, bi pa rada ob tem povedala, da ni nihče rekel, da bo vsesplošna blaginja, potem ko bomo tole sprejeli, ampak smo povedali realno, da bo zadeva spodbudila potrošnjo, ugodno vplivala na gospodarstvo, kar zagovarjamo ves čas, in tudi konkurenčnost. O tem smo govorili tudi takrat, ko se je davek uvajal.

Predstavniki strank ste v svojih stališčih poslanskih skupin govorili, da so ravno zato nastale težave, ker smo zniževali davke v obdobju 2004–2008, ampak če gledate podatke iz tistega časa, takrat se je davkov pobralo še več, celo uravnotežen proračun smo imeli oziroma presežek v proračunu, težave so se pa začele takrat, ko so leve vlade sprejemale napačne odločitve. Leta 2009, ko je nastopila vlada Boruta Pahorja, oziroma konec leta 2008 ste takoj sprejeli rebalans proračuna, v katerem ste za 20 % povišali odhodke. To je bil problem, ne pa da smo pobrali manj davkov. Ker v tistem času se je povečala zaposlenost, 35 tisoč novih delovnih mest se je ustvarilo. 35 tisoč ljudi je dodatno vplačevalo v pokojninsko in zdravstveno blagajno. Da ne govorim, da je bilo še 30 tisoč delovnih dovoljenj izdanih. In ne drži to, kar ste nekateri govorili. Podjetja so delala več in se je pobralo več davkov, kljub temu da smo davke znižali.

Potem nekateri govorite tukajle, da to ni prava pot, da znižamo DDV, pač pa je prava pot, da razbremenimo delo. Katera vlada pa je do zdaj kaj naredila na razbremenitvi dela? Janševa vlada je v obdobju 2004–2008 postopoma ukinila davek na izplačane plače, s 1. 1. 2009 tega davka ni bilo več. In s tem se je potem vlada Boruta Pahorja hvalila po Evropi, da so oni odpravili davek na izplačane plače, čeprav je to naredila ena vlada pred njimi in zaradi tega so bili tudi rezultati taki, kot so bili. Tisti, ki pravite, razbremenili bomo plače, predstavnik SD je govoril o tem, predstavnica SMC – štiri leta ste bili zdajle na Vladi in zakaj

nismo videli razbremenitve plač? Nobenega ukrepa, ki bi razbremenil plače. Zdaj ste to ponovno napisali v koalicijsko pogodbo, ampak meni je žal, jaz vam zelo težko verjamem. Štiri leta ste imeli časa, kolegica iz SMC, vprašajte vašega predsednika gospoda Mira Cerarja, zakaj tega ni naredil, če se vam zdi to tako pomembno in dober ukrep, da ste nam ga tukajle servirali, da bi bilo to treba narediti, ne pa znižati DDV. Super, čakamo prvi zakon, ki bo to prinesel.

Potem je kolega iz SD rekel, da nismo povedali, koliko ima Madžarska davka na DDV. V našem gradivu je to. Torej nič nismo zamolčali, samo vi niste prebrali, kaj smo vam dali v obravnavo. Podobno kolegica iz SD, Muršičeva. Mi smo napisali, zakaj predlagamo nižjane stopnje, in tudi vemo, da se to da, ker se lahko pogovarja z Evropsko unijo in na podlagi 102. člena Direktive se lahko dogovoriš tudi za nižje stopnje. Mnoge države so to naredile. V preteklosti smo se velikokrat pogovarjali o nižjem davku na knjigo in podobno, ampak spet smo imeli nesposobne vlade, takrat ko so se pogovarjali o teh zadevah, in teh stvari niso uveljavili. Pa bi verjetno lahko uveljavili glede na to, da nas je Slovencev malo in da je knjižni trg majhen in tako naprej. Ampak seveda se nekdo ni znal pogovarjati, tako kot se še danes ne znate ali pa, ne vem, ne želite; po mojem je bolj verjetno, da se ne znate.

Zakaj imajo naši ljudje vedno problem s pobiranjem davkov in z davki? Zato ker se potem ta denar zelo neracionalno troši – korupcija v zdravstvu, preplačan drugi tir, preplačane vse žive investicije v tej državi, preplačana medicinska oprema in tako naprej. Normalno, da ljudje, ki si praktično trgajo od ust, da plačujejo davke, potem se pa to takole razmetava ... V tem je problem. Ni problem samo pobrati čim več, problem je tudi, kako potem ta denar razdelimo; če ga pravično razdelimo oziroma kaznujemo tiste, ki so ga zlorabili ali pa ki so pač neke stvari naredili narobe. Še to mogoče, Luka Mesec je seveda spet kot običajno kritiziral vlado 2004–2008, vse je bilo takrat narobe, ampak kot sem rekla, pogledajte si podatke, proračun je bil uravnotežen, celo presežek je bil, javni dolg je bil 7 milijard takrat. V samo štirih letih vlade Boruta Pahorja, pravzaprav treh, ker so bile predčasne volitve, smo to podvojili na 15 milijard. Nehajte že enkrat kriviti vlado Janeza Janše, takrat so bili – podatki so zelo jasni, kaj je bilo in kaj se je dogajalo. Tudi ko ste sprejemali rebalans proračuna in povečevali porabo, smo vam povedali, da to ne bo v redu. Dva paketa ukrepov smo predlagali, vse ste zavrnil. Torej ne se izgovarjati, da je nekdo drug nekaj naredil narobe.

In potem smo v času druge vlade sprejeli Zujf, kot je bilo že rečeno, opljuvan in katastrofalen, ampak na letni ravni smo privarčevali 250 milijonov in seveda, kaj je boljšega kot to samo podaljševati. Tudi mi smo takrat rekli, da je to skrajni ukrep, da je začasni

ukrep, za dve leti, pa ga je potem najprej kolegica Bratuškova podaljšala in nato tudi Miro Cerar. Istočasno ste pa vsi govorili, kako je grozen ta ukrep, in se seveda spet z njim hvalili, ker smo na ta račun pač nekaj privarčevali. Res smo pa ljudem vzeli in takrat smo jim obljubili, da ko bodo časi boljši, bo za vse boljše. Zato tudi predlagamo spremembo tega zakona, in to je najmanj, kar bi lahko naredili. Mi verjamemo in pogledajte si podatke, davčno reformo od leta 2004 do 2008 smo sprejeli skupaj s Socialnimi demokrati. Verjetno ste eni že pozabili ali pa tega sploh ne veste, ker vas takrat še tukaj ni bilo. Takrat je delovalo partnerstvo za razvoj in smo 70 % zakonodaje uskladili tudi z vami, ki ste bili takrat opozicijska stranka, zato ker verjamemo in vemo, da ni vsa pamet v naši stranki, ampak imate zagotovo tudi vi strokovnjake in se spoznate na kakšne stvari in zato smo to delali skupaj in je bilo uspešno in je delovalo. Od takrat naprej se ni nikoli več upoštevala opozicija, kadar smo bili mi v opoziciji in se jo je karkoli vprašalo. Vsi naši predlogi so bili zavrženi brez obrazložitve, kot vidimo, niti tega spet niste prebrali, če nam tukajle govorite ene stvari, ki so zapisane v gradivu, pa o njih ne veste in pravite, da jih ni.

Skratka, zakon je pred nami. Mogoče še to, Levica ima v svojem programu, ki ga je gospod pokazal – Blaginja za vse, ne samo za izbrance, ali kako je že naslov – zapisano: »Naš davčni sistem ni ne učinkovit ne pravičen. Sredstev zbere za manj kot 37 % BDP, povprečje v EU je 40, kar ni dovolj za resnično socialno državo.« In potem napišete: »Z visokimi trošarinami in DDV obremenjuje občane.« Glede na povedano danes s strani Levice bi predlagala, da v programu popravite in napišete, da je stopnja DDV solidna, da je na zadostni višini in da ne obremenjuje občanov. Ker sicer tole ne drži, kar ste tukaj zapisali, oziroma ni v soglasju s tem, kar ste danes tukaj govorili.

Jaz bom zakon podprla. Mislim, da bi si zaslužili vsaj to, da ne rečete, tega ne bomo podprli, zato ker bo v proračunu premalo sredstev, da bi razmišljali o tem, kje lahko odhodke znižamo, ker veste, da denar polzi na vse strani. Omenila sem že en kup naslednih ali pa slabih investicij, kjer nam denar uhaja. In če ne bomo preplačali drugega tira in še nekaj podobnih projektov, brez skrbi, da se tale manko v proračunu ne bi poznal.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Imamo dve repliki, prvo ima Jani Prednik.

Izvolite.

JANI PREDNIK (PS SD): Hvala.

Res je, kolegica Jeraj, na strani 5 v gradivu, kjer je Tabela 1: Stopnja DDV v državah EU, je tudi Madžarska. Višek sprenevedanja bi bil, če bi iz te tabele Madžarsko izpustili, tako da to je bila že skoraj nuja. Želel sem povedati

samo dvojna merila, ki jih imate v SDS, kadar vam paše, Madžarsko uporabljate kot za nek zgled, kadar pa vam ne paše, pa zamolčite podatke, ki jih ima. In še enkrat, Madžarska ima v tem primeru precej višji DDV kot Slovenija. Hvala.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima tudi gospod Miha Kordiš. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Laž, zgodovina, statistika, trimodalnosti, manipulacije, gospa Jeraj je posegla po dveh manipulacijah od teh. Prvič, šla je v komentiranje programa Levice, ampak ni povedala do konca. Namreč, te ... /izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Časa nimate več. Hvala lepa.

Replika, gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Stokrat smo že povedali, kaj je javni dolg in kaj je dolg občanov ...

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Pardon, replike na repliko ni. Se opravičujem.

Besedo ima mag. Branislav Rajič, pripravi naj se Samo Bevk.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala lepa. Dober dan vsem!

Danes prvič govorim po treh replikah. Torej imamo tudi take primere. Jaz ta zakon ali predlog zakona vidim kot en nov poskus populizma, ga razumem, ga ne obsojam, ampak res je ena prozorna krinka ali poteza predlagatelja, da se pač dobrika javnosti, ker nekkih drugih vzvodov praktično nima. In če pogledate, kaj ta ukrep prinese na enem primeru za pico, ki denimo stane 8 evrov, pri tem zmanjšanju davka bi ta pica stala 7,93 evra. Ali kdo od nas sploh pomisli, da bi gostilničarji spreminjali te cenike? Ne bi. To bi šlo samo njim v žep. Za en kozarec piva po ceni 2,80 bi se pri 2-odstotnem zmanjšanju davka na alkoholne pijače to glasilo 2,75 evra. In spet mislim, da nihče za teh 5 centov ne bi spreminjal tega listka s cenami. Ukrepi, ki jih naprej navaja predlagatelj, da bi se za dobavo plina, elektrike in toplovodne energije bistveno zmanjšalo, so seveda vsem nam, vsi plačujemo, simpatični, ampak pridemo do tega, da skupaj, kumulativno z vsem tem, pridemo na 580 milijonov davka manj. In seveda, vsi smo za to, da bi se tako izšlo, ampak žal – od kod pa vzeti teh 580 milijonov? To moramo vprašati ravno predlagatelja, ker z vaše strani prihajajo tudi eni drugi predlogi, kot je denimo povečanje plačil za Nato ali 100-odstotno financiranje zasebnega šolstva, spomnim naj vas tudi na stroške okoli

nekaj referendumov, ki jih ni bilo treba. Torej od kod vzeti, če nimamo več, kot je dano?

Gre torej za neodgovorne zahteve s strani opozicije, ki so seveda jasne, ampak spomniti vas želim tudi, da je Slovenija v evropskem povprečju pod tem povprečjem, tako da mi ne prekašamo nobenega niti nobene sredine. Jaz to razumem samo kot en poskus rušenja stabilnosti financ. Ker to je opozicijska in drža in naloga in je razumljivo, ampak ta naskok na emocije najranljivejših pa mi že ni všeč, zato ker operirate z nečim, da bi se dobrikali ljudem, kot da drugi nočemo dobrega tej družbi. Mislim, da je tu en preprost recept, ko boste sami oblikovali vlado, oblikujte tudi DDV, zdaj pa, dokler tega ni ... Ker mislim, da če do tega pride, če sploh pride, ga boste verjetno še dvignili. In takrat bomo poslušali novo pravljico in nova pojasnila.

Zato ne podpiram tega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Dejstvo je verjetno, da imajo poslanci pa poslanke koalicije vnaprej pripravljene govore, napisane, kajti marsikatero pojasnilo je bilo tudi z naše strani dano, vendar poslanci skozi ponavljajo eno in isto zadevo. Trgovci bodo prelevili ceno v svoj dobiček – mi smo tukaj večkrat povedali, tiste cene, ki so neto določljive, bi se avtomatsko znižale in tukaj gre predvsem za tiste dobrine, ki se vsakodnevno uporabljajo, od naftnih derivatov, plina, komunalnih storitev, telefonskih storitev. Gre, bi rekel, za to znižanje. Prepričani smo, da bi se z znižanjem davka na dodano vrednost povečala konkurenčnost slovenskega gospodarstva, in hkrati bi se povečala tudi potrošnja. In s tem bi se povečal tudi dodaten priliv davka na dodano vrednost v sam proračun.

Na drugi strani javna podjetja niso tista, ki se jim povrne davek na dodano vrednost. To pomeni, da bi bili prihranki za proračun tudi na tej strani. Ne moremo gledati samo teh odhodkov. Tukaj še enkrat pozivam državnega sekretarja, da vsaj z dvema podatkom, za katera sem ga zaprosil, postreže v Državnem zboru. To pomeni: davčni prilivi v proračun leta 2014, kakšni so bili, in kakšni so predvideni davčni prilivi v proračun leta 2018 in kakšen bi bil efekt znižanja davka na dodano vrednost po predlogu, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratični stranki za javna podjetja. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj Samo Bevk, pripravi naj se Aleksander Reberšek.

Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

V preteklem mandatu državnega zbora je bila novela Zakona o davku na dodano vrednost pogosto na dnevnem redu, kar je seveda razumljivo, saj so bile povišane stopnje uvedene leta 2013, ko je bilo to utemeljeno kot ukrep zoper hudo gospodarsko in finančno krizo. Predlagatelji novele zakona o DDV danes to utemeljujejo s koncem krize, čeprav moramo povedati, da tudi zloglasni Zufj še vedno opleta s svojim repom. Dejstvo je, da se nekaterim ukrepom, ki polnijo državno blagajno in uravnotežujejo javne finance, zelo zelo težko odrekamo.

Kot smo v stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov napovedali, tega predloga zakona ne bomo podprli. Vlada namreč ocenjuje, kar smo danes že večkrat slišali, da bi popolna uveljavitev zakona zmanjšala prihodke državnega proračuna za 580 milijonov evrov. Glede na velikansko znižanje prihodkov iz tega največjega davčnega vira, z DDV letno namreč zberemo 3,8 milijarde evrov, menimo, da tega primanjkljaja ne bi mogli nadomestiti. Toda kljub temu bi lahko na nekaterih področjih davek na dodano vrednost v resnici zmanjšali. Tu imam v mislih predvsem področje slovenske kulture, ki je bila v času krize proračunsko izredno prikrajšana. Danes na evropski ravni poteka razprava o izenačitvi davčne obravnave elektronske in tiskane knjige in časopisa, kar naj bi nekaterim članicam Evropske unije omogočilo uporabo zelo nizke, tudi ničelne stopnje DDV za elektronske knjige in spletne časopise. Veljavna evropska direktiva o stopnjah DDV narekuje, da morajo države članice uporabljati splošno stopnjo, ki ne sme biti manjša od 15 %, in eno ali dve nižji stopnji, ki ne smeta biti nižji od 5 %. Po sedaj veljavni direktivi so elektronske publikacije obdavčene po splošni stopnji, medtem ko so lahko tiskane knjige oziroma publikacije obdavčene po znižani DDV stopnji, vendar ne manj kot 5 %.

V Sloveniji so tako elektronske publikacije, vključno z elektronsko knjigo, obdavčene po 22-odstotni davčni stopnji, medtem ko se za tiskane knjige oziroma publikacije uporablja 9,5-odstotna obdavčitev. V okviru pristopnih pogodb so si nekatere države Evropske unije izpogajale posebne izjeme, zato so lahko za določene tiskane publikacije uveljavile tudi ničelno stopnjo obdavčitve. Žal Sloveniji to ni uspelo oziroma to ni bilo med prioriteta v predpristopnih pogajanjih. Danes si na Ministrstvu za kulturo prizadevajo, da bi Slovenija vzpostavila možnosti odobritve ničelne stopnje DDV na knjigo kot splošnega ukrepa, ki bi, navajam, »prispeval k jezikovni in kulturni raznolikosti, podprl ustvarjalnost ter izboljšal dostopnost knjige bralcu«. To usmeritev je vključevala tudi deklaracija o usmeritvah za delovanje Slovenije v institucijah Evropske unije v letih 2011 in 2012.

Trenutno se na evropski ravni govori o kompromisnem predlogu, ki je bil pripravljen v času bolgarskega predsedovanja Svetu Evropske unije, da bi lahko članice za vse publikacije, tiskane in elektronske, uporabljale nižje stopnje davka na dodano vrednost, kar je doslej veljalo le za tiskane publikacije. V Sloveniji bi se tako lahko znižali obe stopnji – za e-publikacije z 22 % ter za tiskane publikacije z 9,5 % na skupno 5-odstotno obdavčitev. Zato predstavnike Vlade oziroma Ministrstva za finance sprašujem, kakšen je ocenjeni finančni izpad, če bi DDV v celoti oprostili za elektronske in tiskane publikacije, oziroma kakšen bi bil izpad pri znižanju davka na 5 %, kakšne so torej trenutne aktivnosti Ministrstva za finance v institucijah Evropske unije, da bi se spremembe direktive zgodile čim prej, in seveda ali smo kot država sposobni prevzeti večjo pobudo znotraj Evropske unije, da bomo ustvarjalci sprememb, in ne samo v čakalnici čakali na njene odločitve. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Aleksander Reberšek, pripravi naj se Žan Mahnič.
Izvolite.

ALEKSANDER REBERŠEK (PS NSI): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Danes med nami živi veliko ljudi, ki se soočajo s tem, katero položnico bodo plačali prej, si dobesedno trgajo od ust, za vsak evro pa premislijo, za kaj ga bodo potrebovali in porabili. V Novi Sloveniji zato podpiramo nižje davke, ki bodo omogočili socialno šibkim boljše in pa dostojno življenje. Skoraj vsi v tej dvorani vpijemo v en glas: dvignimo plače na takšen ali na drugačen način, poskrbimo za tiste z najmanjšimi prihodki. Vseh nas so polna usta, štejejo pa zgolj in samo dejanja. In danes imamo priložnost to tudi narediti. Pričakujem, da bodo vsi v tej državi ravnali odgovorno in bodo za ta znesek zmanjšanega DDV tudi znižali cene v dobro državljanov.

Dajmo podpreti ta zakon, pa ne glede na to, kdo ga je predlagal. Ta zakon bodo naši državljani čutili, ko se bodo prijeli za denarnico. In dovolite mi, da se na tem mestu vprašam, kakšna je to vlada, ki se ne bori za to, da bi njenim državljanom od zasluženega ostalo več. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Žan Mahnič, pripravi naj se Tomaž Lisec.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Vsak naj bi sledil političnemu programu svoje stranke, v vsakem političnem programu so oziroma vsaj naj bi bili opredeljeni problemi in pa

seveda predvsem ponujene rešitve, zagotovo pa obstajajo tudi programi, ki so nad programi političnih strank. In zagotovo je program, ki mu osebno skušam v politiki slediti in je na nek način, lahko rečemo, nad političnimi programi, tale knjiga, to je Ustava za svobodo, ki jo je napisal Nobelov nagrajenec Friedrich August von Hayek, odlična knjiga za tiste, ki si je še niste prebrali. Kot nek uvod v to je pa tudi Usodna domišljavost, knjiga istega avtorja, kjer je odličen uvod: Je bil socializem morda zmeta? Je pa še tretja zadeva avtorja, ki je meni ljub, to pa je Pot v hlapčevstvo, knjiga, na podlagi katere si je nekako svoje politično prepričanje in svojo svetovnonazorsko usmeritev izoblikovala bivša britanska premierka Margaret Thatcher. Zagotovo je to program za vse, ki zagovarjamo svobodo posameznika, ki zagovarjamo ekonomsko svobodo kot tisto, ki je predpogoj za vse nadaljnje svobode, vključno tudi s politično svobodo, ko govorimo o političnih sistemih.

Ni toliko daleč od predčasnih parlamentarnih volitev, in ko sem hodil po terenu, nabiral glasove, mi je veliko posameznic in posameznikov dejalo: »Ja, slišimo, da imamo visoko gospodarsko rast, da se več denarja nabere v proračun, ampak povejte mi, kaj imamo mi od tega.« Mogoče imate nekaj od tega politiki, kjer se je tudi v prejšnjem mandatu predvsem v delu javnega sektorja dvignil proračun, dvignila masa plač, upokojenci pa so mi kazali odrezke, od leta 2014 pokojnine in potem od leta 2018. In če pogledaš gospodarsko rast, če pogledaš odhodkovno stran proračuna, če pogledaš, koliko so šle plače nekaterim gor v javnem sektorju, potem vidiš tisto, kar smo večkrat govorili v prejšnjem mandatu – da so dejansko upokojenci dobili za kepico ali dve sladoleda na mesec več v povprečju.

Predlog, ki ga predlagamo v Slovenski demokratični stranki – res je, ne predlagamo ga prvič in tudi ne predlagamo prvič dodatne znižane stopnje, kot je prej nekdo omenil, to smo že predlagali – je nekako rezultat tega, kar ljudje govorijo. Kot sem že omenil, imamo gospodarsko rast, ki pa se ne pozna v naših denarnicah. In da se da z znižanjem davkov dobiti več v proračun in da se da kljub kratkoročnemu izpadu na prihodkovni strani proračuna denar, ki ga državljanke in državljani prinesejo nazaj noter, ker več trošijo, ker jim zaradi nižjih davkov več ostane, dobiti dolgoročno, pokriti tisti kratkoročni izpad, smo dokazali, ko je bil leta 2007 po znižanju davkov, po nižji takrat, sicer zaradi tega, prihodkovni strani proračuna v proračunu prvič v zgodovini proračunski presežek. In sedaj je čas, ko bi lahko znižali stopnjo DDV in uvedli tudi dodatno znižano stopnjo 5 %.

Glejte, gremo pogledat Facebook, Twitter profile poslancev, praktično ga ni poslanca, ki ni slikan s kakšnimi gasilci, je pač številna volilna baza, 140, 145 tisoč, ampak radi delamo na besedah, malo pa naredimo na

dejanjih. Okej, operativnih je 42 tisoč, govorim o članstvu celotne Gasilske zveze Slovenije. Tukaj predlagamo, da bi za nakup gasilske opreme veljala dodatna znižana stopnja DDV 5 %, namesto zdajšnjih odstotkov, ki so višji in ki jih plačujejo. Zagotovo je to tudi investicija v našo skupno varnost, v varnost gasilk in gasilcev in v varnost tistih, ki so zadolženi zanje, da nam varujejo premoženje in pa seveda tudi življenje in zdravje.

V našem predvolilnem času smo imeli slogan: »Manj za davke, več za vas!« To ni edini zakon, ki ga bomo predlagali. Verjetno ni nobeno presenečenje, da smo ga predlagali, tudi drugi zakoni, ki jih bomo predlagali, verjamem, da ne bodo presenečenje. Ampak če pogledate program Slovenske demokratske stranke, potem lahko vidite, kakšne zakone lahko pričakujete, kakšne predloge lahko pričakujete ne samo tukaj na fiskalnem področju, pač pa tudi na drugih področjih. Ker tisto, kar smo v predvolilnem času zagotavljali državljanom in državljanke, kar so bile dane zaveze, ne samo obljube, bomo pač skušali uresničiti. Če pa parlamentarna večinsko manjšinska, kakorkoli že, odvisno od trenutka, meni, da rešitve niso primerne, pa pričakujemo, da bodo prišli s svojim – ne s takšnim, kot se sedaj nakazuje, ko govorite: »Imeli bomo nepremičninski davek. Ne bo višji od NUSZ.« Ampak kot kaže trenutno, bodo ljudje plačevali dva- do trikrat več.

Ko sem videl, kakšna vlada nastaja, sem kljub temu dejal: »No, mogoče vsaj nekaj bo, če boste že obdržali gospoda Šefica na Ministrstvu za notranje zadeve in gospo Matejo Vraničar Erman na Ministrstvu za finance.« Njej je težko kaj očitati, je gospa, ki se je zavzemala za izravnani proračun, ki se je zavzemala za prodajo Nove ljubljanske banke, pa vidimo, da je dokaj hitro odletela. Ker stvari, ki so zapisane v koalicijski pogodbi, in stvari, ki jih sedaj zahtevajo sindikati – zagotovo bo težko priti skupaj in resnično me zanima, kje se bo ustavilo, kje se bo tisti manko 750 milijonov evrov, ki je še razkorak med delodajalci in med delojemalci, v tem primeru med Vlado in pa med sindikati javnega sektorja na drugi strani, ustavil. Zagotovo bi lahko tudi kot eno od pogajalskih izhodišč uporabili znižanje DDV, kjer bi lahko rekli, da je tudi na ta način mogoče nekaj privarčevati. Če se sprejme ta zakon, se za vse državljanke in državljanke nekaj naredi. Če pa govorimo o dvigu pri pokojninah na drugi strani, o dvigu pri uslužbencah javnega sektorja, pa so to parcialne rešitve in kaj kmalu lahko pride do domino efekta in zagotovo nikoli ne bodo vsi zadovoljni.

Zaradi tega bom jaz ta zakon podprl.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Tomaž Liseč, pripravi naj se Mateja Udovč.

Izvolite.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Morda najprej v izhodišču odgovor dvema poslancema, ki nista prvi mandat v Državnem zboru, pa očitno še vedno ne vesta, kaj je naloga in pa funkcija poslanca. Najprej odgovor gospodu Branislavu iz stranke SMC, ki je rekel: »Dokler smo mi na oblasti, bomo sprejemali takšne zakone, ko boste vi na oblasti, pa delajte kar hočete.« Upam, da v medvrstičnem govoru to ne pomeni, da bi najraje nagnali opozicijo iz Državnega zbora, ker v bistvu smo nek nebodigatreba. Nekdo karkoli predlaga, je avtomatsko zavrnjeno in zavrnjeno je na takšen način, kot se zavrača ta zakon danes. Vsi poslanci iz SMC, razen morda gospod iz Desusa, tako v stališčih kot pa tudi v samih razpravah kot papige ponavljajo tisti dve strani mnenja Vlade Republike Slovenije in samo to je sveto. Bog ne daj, da kdo iz opozicije pove kakšno drugo številko, kakšno drugo mnenje. Kajti po njihovem, kar ni mnenje Vlade, ni njihovo mnenje in je nepravilno mnenje. Slab začetek mandata, ko poslanci berejo mnenje Vlade in nič drugega ne spoštujejo, kaj šele, da bi upoštevali. Na drugi strani odgovor gospodu Bevku, ki pravi, da je ta zakon napaka, nek populizem, po drugi strani pa že lobira za zmanjšanje davka DDV na neki drugi postavki.

Skratka, tisto, kar predlaga opozicija, torej zmanjšanje, recimo, davka – pa o tem nekaj več – DDV pri otroških oblačilih, pri gasilski opremi, je nesprejemljivo, ampak njegov vrtiček – pa tukaj spoštujem mnenje gospoda Bevka, ker vem, da je to že opozarjal v tistih letih, ko je bil že enkrat v preteklosti poslanec in je vsaj konsistenten pri tem poudarjanju njegovih vsebin –, ampak poglejte, spoštovani kolegice in kolegi, če bo vsak obdeloval le svoj vrtiček in bodo vrtički vseh ostalih nepomembni in brezvezni ali pa populistični predlogi, potem res nikamor ne bomo prišli. Odgovor gospodu Bevku, še enkrat, glede zloglasnega ZUJF. Ste poslanec zakonodajne veje oblasti, kadarkoli imate možnost predlagati spremembo ZUJF. Mislimo, da bomo celo v Poslanski skupini SDS med prvimi, ki bomo dali podpore, če boste karkoli iz tistega ZUJF ukini. Če boste znali pravilno vložiti, finančno ovrednotiti, verjemite, v SDS bomo delali tisto, kar smo tudi obljubili pri ZUJF, da bodo večinsko to kratkotrajni ukrepi za eno ali dve leti. Ste na oblasti Socialni demokrati oziroma del oblasti že od leta 2014 naprej. Kolikokrat ste predlagali novelo ZUJF? Kolikokrat? In zakaj je ponovno ne predlagate? Imate škarje in platno. Torej, če sploh veste, zakaj ste poslanci, bi lahko to že naredili oziroma imate še danes čas, da napišete zakon, tu pa tam kakšno alinejo, kakšen odstavek ali pa kakšen člen iz ZUJF črtate, in je zadeve rešena.

Sedaj pa kar se tiče konkretno tega zakona. V Državnem zboru sem za razliko od nekaterih že kar nekaj časa. Ko hodim med ljudmi, ne samo v predvolilnem času, kar počne

marsikdo izmed novih poslancev, dobivam dva očitka: preveč birokracije v državi in previsoki davki. In potem imam probleme, ko tem ljudem na terenu rečem, pogledjte, pa saj nismo vsi isti. Bil sem predsednik Odbora za kmetijstvo, ki sem se boril proti birokraciji, gospod Dejan Židan je bil pa minister na tem kmetijstvu, ki je dnevno proizvajalo nove uredbe in nove pravilnike. SDS ni nikoli bil za višje davke, za višje trošarine. Tukaj imamo socialiste v Državnem zboru, ki imajo to famo, da bodo visoki davki napolnili proračun, potem pa, ljudje hvala, ker plačujete davke, mi socialisti pa bomo rekli, kako bomo te davke prerazporejali. Spoštovani, mislim, da leta 2018 v nekem tržnem gospodarstvu ali pa tržno-socialnem, če želite, mislim, da to ni prava smer in da ni prava politika, da naj ljudje plačujejo, država pa bo v njihovem imenu odločala brez njihovega soglasja. To ne gre. Skratka, do danes se vidi, kdo jev tem državnem zboru liberallec, kdo pa je socialist. Socialisti so za visoke davke, liberalci smo pa za nizke davke.

Kaj je problem visokih davkov, katere vi tako spodbujate in podpirate? Siva ekonomija. Pojdite v svoji vasi, v svoji občini do obrtnikov, pa jih dejansko vprašajte: Franci, Janez, Lojze, vsi, vsepovsod odvajate davke. Kaj bodo rekli? Ni šans, saj drugače sploh ne preživim, zato ker so davki previsoki. Če bi bili nižji davki, bi vse normalno plačevali in bi bil izplen isti. To mi trdimo tudi v uvodu tega zakona, da s tem, če se zniža davek, so ljudje bolj pripravljeni kupovati. Ni samo to, da so potem grdi kapitalisti, ki itak ne bodo nič naredili in bodo iste cene. Prepričan sem, da gospod Mesec, ko je užival v hotelu s petimi zvezdicami, če bi bil nižji DDV, bi jim nekaj evrov privarčeval tako pri prenočitvi kot pri naročanju dragih alkoholnih pijač. Naprej primer. Marsikdo se vozi z novim avtom. Pogledjte svoj zadnji nakup avtomobila. Če bi dali nižjo predlagano stopnjo DDV – koliko bi se vam poznalo? Si upate trditi, da bi bila cena ista, kot ste jo plačali? Bom povedal svoj konkreten primer. Jaz nisem tisti, ki bi sam zidal hišo in bi me obrtniki spraševali: Joj gospod Lisec, se opravičujem, saj vemo, vi ste poslanec, ampak – lahko brez računa? Vzel sem hišo na tako imenovani ključ, fiksna cena plus DDV, končna cena, to je to, roka, podpis pogodbe in ni nobenih aneksov ali pa sive ekonomije. Veliko mladih se sedaj odloča, vzamejo kredit in gredo na hišo na ključ, ker bi radi ne gradili tri leta, ampak bi radi v roku pol leta bili v svoji hiši. Pa pogledjte, povprečna cena neke montažne hiše, recimo, 150 tisoč evrov, pa pogledjte, kaj bi pomenil DDV 8,5 % ali 9,5 %. Ste prepričani, da bi plačali isto ceno? Da bi ta obrtnik, to podjetje reklo, ah je malo nižji DDV, ampak bomo že mi višjo ceno dali. Ne! Vam bi se poznalo, tukaj bi se vam poznalo. Vsakič, ko gremo v trgovino, plačamo DDV. Vsakič. Ko ljudje rečejo, ja pa saj davki pa mogoče tu pa tam, pa res, no, saj država mora živeti, rečem, gospod, gospa, vsakič ko greste v trgovino, s tem dajete 22

oziroma 9,5 % davka državi. Kaj ni to dovolj? Pustimo potem vse ob strani.

Skratka, ja visoki davki so del problema ne pa del rešitve, ampak očitno socialisti v tej državi tega nikoli ne bodo razumeli in zato se nam dogajajo zgodbe, kot se nam dogaja na področju energetike, na področju goriv, na področju, če želite, alkoholnih pijač. Zadnjič so bili v Poslanski skupini SDS proizvajalci žganih pijač in tri probleme so našli. Eden izmed teh je bila tudi davčna preobremenitev in med vrsticami tudi strah, kaj bo ta vlada novega spomnila na področju davkov, da bodo naši slovenski gostinci kupovali alkoholne pijače – kje? V tujini! Ker se jim že zdaj bolj izplača, kaj šele tisto, kar vse predlagate v koalicijski pogodbi. Namesto da bi nekdo drug v Sloveniji kupal ali alkoholne pijače, ali pa kupil bencin ali dizel pri nas, ne pa, da se dogaja to, kar se dogaja, ko Slovenci v obmejnem pasu 20, 30 kilometrov ob Avstriji gredo na bencinsko črpalko v Avstrijo, tam tankajo, kupijo cigarete, kupijo alkohol pa verjetno še kaj za ženo pa za otroke kakšno malenkost.

Tukaj prehajam na tisti del, ki se imenuje nova davčna stopnja, nižja davčna stopnja, ki jo Evropska unija, ki ji ne nasprotuje, ker prvi, da lahko imamo dve nižji stopnji DDV. Moram reči, da smo zelo skrbno v Poslanski skupini SDS razmišljali, kaj dati v ta 5-odstotni DDV. Resnično, tako kot je prej kolega Pojbič rekel, kdo od vas ima problem, da bi bil 5-odstotni DDV na otroška oblačila, otroško obutev, šolske potrebščine, gasilsko opremo, električno energijo. Upam, da večina izmed vas ste starši, pa večina izmed nas si lahko privoščimo malo več zaradi naše plače. Zdaj si pa predstavljajte nekoga, ki ima tri otroke, oba minimalno plačo ali pa morda kakšnih 10 ali pa 50 evrov več, kako hudičevo bi se jim na letni ravni poznal ta nižji DDV. Kako hudičevo bi bili ponosni, da bi plačali manj in ne bi bilo to, kar socialisti trdite, saj če bi bil pa nižji 5-odstotni DDV, bi pa itak ti grdi kapitalisti in trgovci izkoriščali in bi bile cene iste. Ne bi bile. To je samo neka fama, ki jo socialisti vedno znova in znova ponavljajo v nedogled.

Kot je rekel prej kolega Žan Mahnič – gasilska oprema. Mislim, da imamo v Državnem zboru vsakič, ko nas neka naravna nesreča prizadene, govora tudi o tem, kako so gasilci največji carji in brez njih bi bilo marsikaj slabšega. Evo, ko je treba pa pomagati – ne! Očitno so tudi gasilci nek del nekega lobija grdih kapitalistov, ki ne bi imeli nič od tega nižjega DDV. In dobava električne energije; to, kar sva imela enkrat na Odboru za infrastrukturo z gospodom Trčkom zanimivo razpravo, ko je govoril, kako je elektrika draga. Pa saj ni res! Gospodu Trčku sem samo predlagal, da naj obrne račun na drugo stran. Še nikoli ni bila cena električne energije tako nizka, kot je sedaj. Problem pa je, ker se na to ceno električne energije, obesi – kdo? Država! Ministrstvo za infrastrukturo en davek, Ministrstvo za okolje drugi davek, Ministrstvo za Finance ena marža; skratka, iz

tiste nizke cene nastane en veliki krogec, kjer je samo tretjina tega krogca cena električne energije, vse ostalo lahko imenujemo pod pojmom – vzela vam je država. Tudi tukaj imate probleme z nižjim DDV.

Skratka, tako kot je bilo prej že rečeno, če razumemo vašo socialistično miselnost: 22-odstotni in 9,5-odstotni DDV morata ostati, pa resnično ne vidim, da ne bi, glede na to, da smo danes v prvem branju, dali ta zakon v drugo proceduro in verjemite, da bi veliko naredili, tudi če bi na koncu pristali na nek kompromis, ki pa mislim, da ne bi bil gnil, če bi rekli, da bomo vzeli to, kar nam ponuja Evropska unija – dve nižji stopnji DDV in bi dali 5-odstotno stopnjo DDV za otroška oblačila in obutev, šolske potrebščine, gasilsko opremo in dobavo električne energije, zemeljskega plina in tako naprej. Pa morda bi se našla še kakšna druga potreba.

Morda bi tukaj lahko šli nasproti gospodu Bevku, da bi vsaj na 5-odstotni DDV prišli pri tistih njegovih željah; ampak ne. Miselnost socializma se bo danes nadaljevala: ljudje plačajte visoke davke, mi socialisti pa jih bomo upravljali. Napačna miselnost leta 2018, po mojem mnenju. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima repliko gospod Samo Bevk, izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Repliko seveda naslavljam na poslanca gospoda Lisca. Namreč, večji del zloglasnega ZUJF je namreč že izzvenel. Omenil sem le, da še vedno tu in tam opleta s svojim repom, najbolj vztrajno ravno pri plačah javnih uslužbencev. Res pa je, da je že na njegovem začetku Ustavno sodišče razveljavilo nekatere določbe, kot na primer, znižanje pokojnin udeležencem narodnoosvobodilne borbe.

Glede nižanja davka na dodano vrednost, o katerem sem govoril za elektronske in tiskane medije, pa nisem lobiral, temveč sem samo opozoril na razpravo, ki poteka znotraj institucij Evropske unije, in se zavzel za to, da se ta razprava pospeši, da pride do zaključka in do spremembe direktive, da bi potem lahko tudi v Sloveniji znižali davek na dodano vrednost za elektronske in tiskane medije z 22 oziroma 9,5 % na enotno 5-odstotno davčno stopnjo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Naslednja, ki razpravlja, je Mateja Udovč. Pripravi pa naj se gospod Jani Ivanuša.

MATEJA UDOVČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Danes je bilo že veliko povedanega in da se ne bomo preveč ponavljali, ne bom še enkrat ponavljala, da je bila odločitev vlade Alenke Bratušek leta 2013 za krpanje

proračunske luknje, da je sprejela ukrep dviga davka na dodano vrednost in ne kriznega davka. Ne morem, da ne komentiram kolegice Alenke Jeraj, ki me je izzvala, da bi lahko Stranka modernega centra razbremenila plače že v prejšnjem mandatu. Naj poudarim, da je Stranka modernega centra ravnala kot dober gospodar in najprej zmanjšala javnofinančni primanjkljaj ter javni dolg in pripravila odlične pogoje za nadaljnje delo in kot ste že sami povedali, bo razbremenitev plače prišla na vrsto v tem mandatu.

Osebnostno menim, da nikjer ni predstavljenih konkretnih podatkov, izračunov, predlogov in argumentov, kako bi primanjkljaj iz tega naslova nadomestili v proračunu oziroma kaj bi s tem pridobil končni uporabnik. Imamo samo predvidevanja, da se bo zaradi znižanja DDV na predkrizno raven in dodatne znižanje stopnje na 5 procentov povečala potrošnja in posledično produktivnost, a to zame ni zadostni argument. Obstaja pa samo dejstvo: izračun Ministrstva za finance, da v proračunu letno izpade 330 milijonov evrov letnega prihodka, razen za naslednje leto 300 milijonov evrov, zaradi enomesečnega zamika. Če upoštevamo še predlagano dodatno nižjo stopnjo obdavčitev 5 odstotkov za določene storitve in izdelke, bi skupaj proračunski primanjkljaj znašal približno 580 milijonov evrov letno. Upoštevati moramo tudi dejstvo, da se posredni učinki znižanja DDV pokažejo z večjimi zamiki. Pokažejo se šele potem, ko bodo potrošniki dejansko zaznali in občutili znižanje cene končnim produktom. Pri tem pa, kot smo danes že velikokrat videli, obstaja velika možnost, da bodo maloprodajne cene ostale nespremenjene, razlika znižanega DDV pa se bo prelevila v dobiček podjetnikov. Kdo od predlagateljev spremembe nam lahko zagotovi, da se bosta kilogram kruha in mleka res pocenila za vrednost znižanega DDV? To zanima tudi mene kot večino Slovencev. Verjamem pa, da bi se z znižanjem davkov znižale regulirane cene. Vprašanje pa le – za koliko časa? Saj hočejo tudi ta podjetja, ki imajo regulirane cene, dosegati boljše rezultate.

Ob tem bi rada še poudarila; da bi uvedba dodatne nižje stopnje DDV le za posamezna živila, vzamemo samo za primer kruh, moko za proizvodnjo kruha, sir, jajca, sadje, zelenjavo – kot je predvideno v predlogu zakona –, to pomenil tudi odstopanje od uveljavljenega sistema davka na dodano vrednost v Sloveniji, v skladu s katerim je vsa hrana, vključno z brezalkoholnimi pijačami, obdavčena z enotno nižjo davčno stopnjo. Ob spremembi davka pa nihče ne pove, da bi se s sprememb DDV povzročilo povečanje administrativnih obremenitev gospodarskih subjektov, dobaviteljev in dejansko vseh podjetnikov, ki poslujejo na tak ali drugačen način. Menim, da je treba ukrepe na davčnem področju zastaviti tako, da se krepki konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne

konkurenčnosti v Sloveniji. Na drugi strani pa se nujno zagotavlja nadaljnji proces postopne javnofinančne konsolidacije. Zato še enkrat poudarjam in predlagatelju sporočam, ki tako zelo trka na prsa ljudi z najnižjimi osebnimi dohodki, da bodo lahko kupili bistveno več, če se zniža davek na dodano vrednost, da to v realnosti pomeni, da se bo za kilogram kruha cena znižala za cirka 3 ali 4 cente. Ali se kdaj vprašate, kako bi na to dejansko gledali državljani, ki bi se jim kruh mogoče znižal za 3 do 4 cente? In da se ne bomo razumeli napačno; sama si želim, da bi si lahko vsi kupili več.

Kot sem danes že enkrat povedala, je veliko bolj modra rešitev iskati v znižanju obremenitev plač, saj bi s tem pridobili vsi. Državljan bi dobili višjo neto plačo, gospodarstvo bi postalo bolj konkurenčno in država bi zaradi večjega prometa pridobila večji priliv v državno blagajno in s tem dvignila bruto domači proizvod. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Jani Ivanuša, pripravi pa naj se gospod Robert Polnar.

JANI IVANUŠA (PS SNS): Lep pozdrav tudi v mojem imenu. Spoštovana podpredsednica, spoštovani prisotni!

Ogromno je bilo danes povedano okrog števil. Mislim, da je to, kar je bilo s strani predlagatelja, čisto dovolj. Seveda bo čas pa pokazal, kaj je prav in kaj ne.

Danes imamo Predlog zakona o spremembah Zakona o davku na dodano vrednost. Glavni cilj je sprememba v višini 5 %, splošna davčna stopnja 22 na 20 in seveda 9,5 na 8,5 %. Seveda vsi vemo, da je tu šlo za začasni ukrep iz časa krize. Kot vemo, so tudi novembra 2015 ta začasni ukrep spremenili v trajni ukrep. Naš predsednik Zmago Jelinčič Plemeniti je govoril danes o davčnih stopnjah v drugih državah, recimo v Nemčiji; je pa posebej poudaril: v Franciji 20, v Španiji 20 in tako naprej. Seveda je že bil popravljen s strani gospoda Janija Prednika, pač okrog davka na dobiček pravnih oseb. Seveda Nemčija beleži za 2017. leto 36,6 milijard evrov presežka v proračunu, pa sam verjamem, da je tudi ta davek čisti neto presežek. Tudi moram ga opozoriti, ker ga je sicer en kolega že tudi opozoril, da hoče namerno Madžarsko izpustiti, ampak verjamem, da je v gradivu vse čitljivo in očitno nisi prebral, da bi kar videl oziroma lahko komentiral, da pač ... Madžarska je zajeta in ne vem, zakaj se tako na to Madžarsko vsi opirate. Res pa je, za Nemčijo govorim, da je pri nas 2 milijona prebivalcev, v Nemčiji pa 80 milijonov. Tu so edino razlike. Gospa Jazbec z Ministrstva za finance ... / oglašanje iz dvorane/ Državna sekretarka, pardon. Ja saj, okej. Saj je z ministrstva, ne? Je pač povedala s strani Vlade,

da so proti, ker še vedno gre za konsolidacijo javnih financ. Ne pove pa, da se je javni sektor povečal za preko 11 tisoč novih zaposlitev, zajeto v tem času Cerarjeve vlade. To so gromozanske cifre, ki pa jih nihče niti ne omenja. Vlada govori o izpadu 580 ali ocenjuje 580 milijonov evrov: 330, pa potem 250 na dveh davčnih stopnjah. Pravi pa, da se ne da izmeriti tega novega zakona, ki bi pač predvideval neko drugo obliko dajatev, ki je danes predlagana. Nekdo iz koalicije je govoril, da je treba počakati na neko novo, boljše ureditev evropske politike DDV. Italija je prejšnji teden odlično povedala, kaj si misli o svojem proračunu, da ga ne bo spreminjala, in tudi prav ima. Tako se ne bo nič popravljalo in tudi mislim, da je to en pokazatelj, kaj se bo z Evropo v bodoče zgodilo. Razpadla bo, preden bo enostavno, ker je enostavno prepacana in neurejena.

Kot član Odbora za finance bi razumel, da bi pred današnjo sejo imeli tudi na matičnem telesu pač vsaj ta predlog, to novelo zakona, ampak do tega niti ni prišlo. Tudi ministra Bertonec žal ni med nami. Vsaka čast gospodu državnemu sekretarju gospodu Metodu Dragonji, ki si je pač vzel čas, da nas lahko vsaj posluša. Imam občutek, da enostavno tudi ni neke resnosti s strani vladajoče koalicije. Pri hearingu pri ministru Bertonecu smo omenjali legalizacijo konoplje. En dodaten vir financiranja države bi bil avtomatsko. Predlagal sem tudi legalizacijo in obdavčitev prostitucije v Sloveniji, vendar je bil bolj posmeh kot pa kaj drugega, pa čeprav bi po nekkih podatkih v državno blagajno na leto priteklo 30 milijonov evrov, tako da ne bi bilo treba Slovencem hoditi v Avstrijo ali pa kam drugam.

Govorimo o gorivu. Danes je bencin cenejši od dizla – tega ni nikjer v Evropi. Glede trošarin, pogledajte, tudi te so neverjetne. Pred leti smo imeli normalen bencinski turizem in smo se šli vsega – smo prodali gorivo, smo prodali alkohol, tudi cigarete v končni fazi, denar je denar, saj ne piše, od kje. Danes tega ni, danes imamo v Sloveniji ... Niti slučajno, razen, če ga zateče stanje, da mora tankati, drugače pa gre na Hrvaško. V Avstriji je 20 centov cenejši dizel po litru, to je neverjetno. In kaj imamo od tega našega bencinskega turizma? Nič, samo smeti in odpadke po Sloveniji, samo to dobimo. To nam samo mečejo lepo po teh parkih – in čistimo. To je vse, kar imamo.

Gospod iz SAB, iz Stranke Alenke Bratušek – predhodni govorec je rekel, da Slovenija nima nič več stopenjen DDV. Očitno si tudi on ni prebral, kaj piše, kje so kakšne stopnje – na peti strani je vse lepo razvidno. Tudi prejšnji govorec iz SAB je govoril – malo bolj je sicer Tonina opozarjal – o socializmu. Mislim, da na Kitajskem je že komunizem dolgo, socializem je bil predhodno. Komunistična ureditev je tam, tako je to bil samo bolj napad na gospoda Tonina, nič v zvezi z DDV.

Gospod Luka Mesec je tudi govoril kot vodja poslanske skupine, da so bili proti

dvigovanju takrat DDV na 22, danes govori, da je za. To je neverjetno, to je dvoličnost brez primere! Govoril je tudi, da bodo od tega učinka imeli korist samo trgovci v Sloveniji, kar seveda ni res. Gre za naše ljudi, državljane in državljanke, naše prebivalce Slovenije in oni bodo nekaj o tega imeli, posledično tudi trgovci, ampak gre pa za vse naše prebivalce.

Gospod Jani Möderndorfer je govoril o princu teme. Tukaj sem nov, ne vem, kdo je ta princ iz teme. To me res malo čudi, čeprav predvidevam, kdo bi naj to bil. Ampak ima pa srečo, da gospod Janša ni uspel s sestavo vlade, če bi se drugače zgodilo, gospod Möderndorfer ne bi danes tu sedel in je lahko vesel, da gospod Janša ni sestavil vlade. Tako da ... Njegova razprava je bila samo nakladanje, v končni fazi pa samo bolj napad na opozicijo, bolj na stran SDS stranke.

Govorim tudi o Tovarni sladkorja Ormož. Politika nam je v Ormožu vzela edino tovarno, ki je bila rentabilna – pridelava in predelava sladkorne pese. Moji Ormožani živijo slabo, nimajo dela, še tisti, ki hodijo, morajo iti na Baustelle po celem svetu, da lahko prinesejo denar, da lahko preživijo. Kmetijstvo je v podrejenem položaju. No, pozabil sem povedati – v tovarni sladkorja smo celo dobili kazen 9, 3 milijone, do danes še nobeden ni nič odgovarjal, tako da smo še tam izgubili denar, ki je bil res stran vržen, ampak to samo zaradi administrativne napake baje.

Kmetijstvo je v podrejenem položaju, tudi vse naše občine tam okrog so vse podrejene, so kmetijske, ampak so žal posledično tudi v podrejenem položaju. Govorimo o samooskrbi – 38 in 42 je danes samooskrba v kmetijstvo – ne vem, bi bilo fino, če bi bilo vsaj 80 %. Kaj pomeni 1 % dviga samooskrbe? Pomeni tisoč novih delovnih mest. To je podatek, ki šteje. Moji Ormožani si želijo boljšo ureditev, ekonomsko normalno življenje, da bodo normalno živeli iz meseca v mesec, boljši standard.

Ko je povedal naš vodja poslanske skupine – narod se prebuja, res da se počasi, ampak se prebuja. Upam, da bodo ljudje videli, kdo je v vlogi poslanca, ki ...

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa, gospod poslanec, čas vam je potekel.

Naslednji razpravljavec je gospod Robert Polnar, pripravi pa naj se Andrej Šušmelj.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Gospa podpredsednica Državnega zbora, hvala za besedo. Gospe poslanke, gospodje poslanci!

Pregledal sem zadnjih šest zaključnih računov proračunov Republike Slovenije v njihovih splošnem delu in sem ugotovil, da je od leta 2012 do vključno leta 2017 davek na dodano vrednost v strukturi celotnih prihodkov proračuna, ne samo davčnih prihodkov, v odstotku od 37 do 40. To se pravi, da je v resnici daleč najpomembnejši davčni vir. To se mi zdi

posebno in potrebno poudariti zato, ker je pri ravnanju s tem davčnim virom, tudi če se ga poskuša zmanjšati, vendarle potrebno ravnati do skrajnosti previdno. Tisto, kar sam ocenjujem kot problematično, je, da ni pri predlogu tega zakona ustrezne vrednostne okvantificiranosti kompenzacijskih učinkov znižanja stopenj davka na dodano vrednost. Mi smo bili, gospe in gospodje, v Državnem zboru že priča zelo razgretim razpravam o tem, koliko je vredna koalicijska pogodba. Poslušali smo razpravo o tem, da vladajoča koalicija ogroža gospodarstvo do te mere, da je ogrožen njegov obstoj. Zahtevali ste praktično numerično ovrednotenje skorajda vsakega ločila v koalicijskem sporazumu. To je vse v redu, tudi prav, to je stvar politične taktike. Kolektivno duhovno tragikomedijo ste prignali do paroksizma, najvišje stopnje razdraženosti, predvsem v tistem delu poslovne javnosti, ki se odziva na akronim SBC, Klub slovenskih podjetnikov. Od vas bi pričakovali seveda, da boste pri zniževanju stopnje davka na dodano vrednost znali opredeliti tudi tisto, s čimer boste izpad prihodkov nadomestili. Vse skupaj se je potem sprevrglo v nekaj skromnih fraz, prevzetih iz teorije ekonomike ponudbe. To je, gospe in gospodje, tisto, kar sam vidim kot diskreditirajočo okoliščino pri tej vsej zadevi.

Druga stvar, ki se mi jo zdi pomembno poudariti, je datum, ki ga predlagate za prehod na nove stopnje. 1. januar. To je z vidika tistih, ki uporabljajo oziroma tistih, ki bi bili dolžni uporabljati nove davčne stopnje, izjemno zahtevno. Govorim predvsem za gospodarske družbe s področja trgovine, gostinstva in turizma. Vsi ti poslovni subjekti morajo svoje najprej informacijske sisteme, potem vse podporne službe, zlasti računovodske službe in predvsem morajo opraviti vse popise blaga v obdobju, ko traja najpomembnejša in predvsem prihodkovno najizdatnejša sezona, ko zelo pomembne slovenske gospodarske družbe v tistem decembrskem obdobju ustvarjajo razširjene, pa tudi čiste poslovne izide, s katerimi kompenzirajo izpade iz preteklih mesecev. V prihodnje bi takšne stvari bilo vendarle bolje časovno umestiti v polovico poslovnega leta.

Rečeno je bilo: stanje davčnega dolga. Tukaj se popolnoma strinjam z vami. Povem vam pa, da je davčni dolg razdeljen na dva dela; 766 milijonov je aktivnega davčnega dolga, 500 milijonov pa pogojno izterljivega. In tistih 500 milijonov je razdeljenih na tri segmente, 480 milijonov dolga je v stečajnih postopkih, 14 milijonov v postopkih prisilne poravnave, 6 milijonov pa je ostalega – to so smrtni primeri in podobne zadeve. In kaj je problem pri tej zgodbi? Pri 480 in 14 milijonih, se pravi 494 milijonih, je pričakovati izredno nizek izplen iz stečajnih postopkov in prisilnih poravnav. Tukaj, gospe in gospodje iz SDS, imate prav.

Želim povedati tudi nekaj gospodu Toninu. Danes ga tukaj ni oziroma zdajle ga

tukaj ni. Osebnostno poznam delo profesorja Arthurja Lafferja, ne pretirano podrobno, vem pa zanesljivo za njegov teoretični donesek k teoriji korelacije med davčnimi stopnjami, višino davčnih stopenj in količino pobranih davčnih prihodkov. Te zadeve so v ekonomski teoriji aksiomatične in o tem sploh ni potrebno kaj govoriti. Vam pa povem – bolj za ilustracijo kot za kaj drugega –, kako se je o vmešavanju gospoda Lafferja v operativno ekonomsko politiko izrazil eden od predsednikov sveta ameriških ekonomskih svetovalcev ameriškega predsednika, Herbert Stein se je imenoval. Izgovoril je, da je gospod Laffer uporabljal pankovsko varianto ekonomike ponudbe. Pri čemer je pankovsko definiral kot ekstremno oziroma do ekstremnosti bizarno. Po slovensko bi temu rekli do pretiranja čudaško. Ne trdim, gospe in gospodje predlagatelj, da je vaš predlog bizarno ekstremen. Nikakor. Vam pa želim ilustrirati eno popolnoma aktualno situacijo. Včeraj smo na Odboru za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo obravnavali predlog Poslanske skupine SDS, da se fizično zapre meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Trenutno je fizično zaprte 176 kilometrov meje. Preostane še 494 kilometrov meje, za katero predlagate, da se jo fizično zapre. Gotovo nam ni treba dokazovati, da so za to potrebna sredstva, proračunski odhodki, za katere pa vi danes predlagate, da se znižajo. In ko vam potem Ministrstvo za finance predoči, koliko bi naj tega izpada bilo, stvari relativizirate.

To pa je tisto, gospe in gospodje, kar mislim, da dejansko ne gre skupaj in zaradi tega tudi ni mogoče intence vašega predloga zakona sprejeti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Gospod Jelinčič ima postopkovno. Izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNS): Lepa hvala.

Zdajle smo poslušali polno razlag o ekonomskih teorijah in raznih ekonomistih, pa bi mogoče poprosil, če bi gospod Dragonja, da ne bo zadremal, če bi vstal pa povedal tudi v zvezi s tem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala za vaš predlog.

Kakor sem bila obveščena, bo gospod Dragonja dobil besedo na koncu naše razprave. Če pa želi sedaj pa ... Ne. Potem, gospod Jelinčič ...

Naslednji razpravljavec je gospod Andrej Šušmelj, pripravi pa naj se Matjaž Han. Izvolite.

ANDREJ ŠUŠMELJ (PS SAB): Gospa podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Tukaj se pogovarjamo že kar precej časa o zniževanju DDV, ki je pravzaprav en delček vseh financ države, gre pa tudi za razliko med evropskim sistemom in ameriškim. Ne nazadnje, če je bil že omenjen tukaj Milton Friedman. Da malo povzamem zelo na kratko. Združene države imajo drugačno logiko, nimajo javnega zdravstva, šolstvo – deloma javno, deloma zasebno. Spomnim se prizorov, ko so razlagali delavci z odrezanimi prsti, delovna nesreča, vsak prst stane toliko tisoč dolarjev za pršitje, tale prst bo stal 10 tisoč, tale prst bo stal 3 tisoč. Evropska unija in cela Evropa, tudi nečlanice Evropske unije, imamo drugačne zaveze državljanom in to je socialna država – ne socialistična, kot nekateri to interpretirajo, ampak socialna država, ki skrbi za svoje državljane. Kolikšen je ta obseg skrbi, v katerih oblikah – to se seveda razlikuje od države do države. In ne moremo zagovarjati tega, da je Slovenija perfektna država, da vse v tej državi deluje čudovito, ampak zavedamo se, da s takim izpadom, kot bi se zgodil kot posledica takšnega znižanja DDV, marsikaj v tej državi ne bi delovalo več, se pravi, te storitve bi morali za državljane odrezati.

Če pogledamo samo strukturo prihodkov države. Govori se o DDV, znižanju DDV – DDV je samo eden od prihodkov države. Morali bi se mogoče še pogovarjati o obdavčitvi dohodkov zaposlenih, o obdavčitvi delodajalcev in seveda na koncu tudi o DDV, ko so bile omenjene neke socialistične teže ali ne vem kaj. Se pravi, če bi primerjali Slovenijo z ostalimi evropskimi državami – kaj naj rečemo potem? Da vse države, ki imajo večjo stopnjo obdavčitve, da so to neke socialistične države, vse države, ki imajo nižjo stopnjo obdavčitve, pa so nekoliko manj socialistične države? Ta ugotovitev ne bi držala zaradi tega, ker je velikanska razlika v velikosti teh držav, v stopnji razvitosti. Slovenija mora ostati razvojno naravnana država, ki mora biti tudi konkurenčna. Ampak povečanje dodane vrednosti je vedno bazirano izključno na tehnologiji, tehnologija pa je odvisna od vlaganj v visoko tehnologijo, ker je to najboljša povezava med ustvarjanjem dodane vrednosti.

Ko sem nekoliko prej preletel številke držav z največjo gospodarsko rastjo v tem trenutku, lahko mirno rečem, ne bomo jih – nobena država v Evropi – ulovili. Ti dve državi trenutno sta Indija in Kitajska, v seštevku 2,7 milijarde prebivalcev, s stopnjo, ki je ne doseže nobena evropska država ne Združene države Amerike. Edina naša prednost je vlaganje v dodano vrednost preko razvoja tehnologije. In ja, Slovenija tako kot vse ostale evropske države ima pestro paleto storitev za svoje državljane. Kaj bomo rezali od tega proč, dragi kolegi predlagatelj in podporniki? Čeprav, videli bomo, kaj se bo še dalo narediti na področju ostalih prilivov. Kot sem omenil, ni vse samo v DDV. Slovenija ima zelo visoko obdavčene dohodke

in, recimo, primerjalno ima pa delodajalec manjšo obdavčitev.

Se pravi, tu se pogovarjamo o treh količinah. Meje med njimi so spremenljive med različnimi evropskimi državami. Tu se pa razlaga, kot da je edini zveličaven vir samo premik DDV gor in dol, kot da drugje je vse perfektno. Ne moremo se strinjati nikoli, da je vse perfektno, niti ne bo. Ampak na tak enostranski način sedaj na vrat na nos to reševati se absolutno ne moremo strinjati. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala tudi vam.

Naslednji ima besedo gospod Matjaž Han, pripravi naj se Danijel Krivec.

MATJAŽ HAN (PS SD): Najprej tisti strah, ki sem ga imel na začetku, da bo to neka ideološka razprava, moram reči, da sem prav zadovoljen, ker mislim, da je bila relativno dobra konstruktivna in prava razprava. Bi pa vendarle nekaj svojih zaključnih misli povedal.

Predlagatelj Marko je rekel, da se strinja, če bo ta zakon sprejet, da bo pobranega verjetno bistveno manj denarja v proračun. Se pravi, če bo pobranega manj denarja, bomo morali nekje, dragi moji, rezati. In če bomo rezali, bomo lahko rezali na plačah, na socialnih transferih, na občinah in potem, dragi moji zagovorniki gasilcev, veste, glavna naloga občine je, da na nek način financira tudi gasilska društva. Nobenega denarja ne bo za gasilce in za opremo, če bomo morali nekje rezati. Zato ne igrati demagogije na tistih ljudeh, ki jih res vsak dan potrebujemo.

Druga zadeva, za katero bi rekel, če je tako enostavna ta ekonomija, dragi moji, potem znižajmo za 10 % DDV, pa enega damo na 0 in potem bo vse dobro v tej državi teklo in bo vsa gospodarska rast tekla navzgor. Vi veste, da temu ni tako. Mi smo država z 2 milijona ljudi, rabimo neke inštitucije in zato je treba nekatere inštitucije tudi financirati iz proračuna.

Zadnje, kar bi rekel. Spremljal sem vašo volilno kampanjo, kolegi iz SDS. Vi ste nekaj rekli, da za vsak zakon, ki ga boste vložili, boste dva zakona ukinili. Ne vidim nobenega drugega zakona, da bi ga sedaj ukinili pri tem zakonu, ki ste ga danes vložili.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je gospod Danijel Krivec, pripravi pa naj se gospod Franc Jurša.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav kolegicam in kolegom!

Kolega Han, gre za spremembo zakona, ne za nov zakon, zato ni potrebe, da kakšnega ukinjamo. Rešujemo pa neko zadevo, ki je bila uvedena zaradi nekih razmer, ki so se takrat imenovali kriza, in na osnovi tega je bil

tudi nek davek povečan. Tudi bil je uveden kot začasen in kasneje sprejet kot trajen ukrep. Vsi se strinjamo, da je potrebno zakonodajo spreminjati takrat, ko je to mogoče, in takrat, ko je to smiselno. Glede na daljšo gospodarsko rast, ki je v tem obdobju, so pogoji pač izpolnjeni.

Zdaj pa na konkretno zadevo, kjer ne govorimo o nobenih revolucionarnih spremembah, ampak predvsem o tem, da se stopnje davka vrnejo na predkrizno raven, s tem da se dodatno vpelje tudi nižja davčna stopnja za določene artikle in artikle, ki so vezani neposredno za potrebe ljudi oziroma za tiste najbolj nujne zadeve, kot so otroške obleke, storitve v šolstvu in tako naprej. Kar nekateri ste govorili, da je to nek ukrep, ki ga druge države ne poznajo, v gradivu, v tabeli imate, da večina držav ima dve nižji stopnji, različno in tako naprej.

Drugi argument, ki ga imate, je, da to ne bo prineslo nekih rezultatov oziroma da bo znižalo prihodke v proračun države in na tem gradite celotno zgodbo. Pa ves čas se govori samo o tem, kako bo se zmanjšalo plačilo oziroma cene nekih storitev in trgovinah in tako naprej. Pozabljate pa na neke ključne zadeve, ki se bodo tudi znižale; vse storitve in vsa naročila, ki jih naroča javni sektor, so podvržena DDV, ker so to končni uporabniki, pa ne nazadnje občine, ker je kolega Han bil tudi župan. On dobro ve, da se je v nekem obdobju ta DDV kar pripeljal zraven evropskih sredstev in je bil to bistveno večji – večja obremenitev proračunov občin, ko so začele plačevati tudi davke pri posameznih investicijah. Zdaj, če se na nek način zmanjša, ali pa tudi ne, nek prihodek v proračun iz naslova pobranih sredstev iz DDV, se ne drugi strani zmanjša lahko tudi transfer v javne ustanove, ker bodo plačevale nižje stroške pri posameznih nabavah, investicijah in se ta zadeva lahko čisto mirno kompenzira – nihče še ni pred stavko, upam, da bo gospod Dragonja tudi pojasnil, ali ta teorija drži ali ne. Ampak glede na to, da je to plačevanje končnega uporabnika, ne pa tistih, ki si v vmesni fazi – gospodarski subjekti, kot veste, si poračunavajo vstopni in izstopni davek in v tem primeru je za njih čisto vseeno, koliko je stopnja, ker si to poračunavajo, končni davek pa plačajo končni uporabniki. V tem primeru vsi državljani, ki kupujejo, na drugi strani pa vsi, ki so na nek način v javnem sektorju; od šol, vrtcev, občin in tako naprej, ki so končni naročnik določenih storitev. Če tem zmanjšamo za dva procenta oziroma za en procent v drugem primeru plačilo določenih storitev, se tudi obremenitev na državno blagajno znižuje. Tako je to treba pogledati z več vidikov. Vsi ostali argumenti, ki so bili navedeni v tej današnji razpravi, tudi o tem, da se spodbudi večja potrošnja pa mogoče tudi večji cikel naložb, je dejstvo. 2 % v primeru nekih investicij v lokalni skupnosti ni tako malo. To pozabljate, ko govorite, in govorite zelo všečno, da bo znižanje v proračunu, zato ne bo

določenih investicij, istočasno pozabite, da te investicije v nadaljevanju bodo najmanj dva procenta cenejše. Tako je to treba vzeti v zakup in pogledati celo zgodbo.

Na drugi strani tudi kar odmahnete, da se bo ne nazadnje tudi prejemek tako upokoencev kot tistih, ki imajo izplačila, za dva procenta povečal. Tudi to uravnoteži vso zadevo. S tem se omogoči nekemu, da več zapravi in se tudi več DDV lahko pobere. Ključna za mene pa je ravno ta stvar, da za dva procenta so nižje vse investicije pri končnih naročnikih, če govorimo o vseh lokalnih skupnostih, vseh šolah, vseh nabavah v tem primeru in tudi v zdravstvu. Upam, da bo kakšen odgovor prišel z ministrstva, ali to drži ali ne, v nasprotnem primeru pa tudi jaz ne razumem več, ali je ena plus ena dva, ali to ni. Toliko časa pa sem že, bi rekel, tudi v tem državnem zboru, pa ne nazadnje tudi prej na določenih funkcijah, da vem, kaj pomeni DDV pri končnem obračunu. Če se mi zniža za 2 % investicija, je investicija 2 % nižja. Lahko odkimavate ali ne, to je vaš problem. Isto velja, ko dobi občina nek ukrep, kjer dobi kar znatna evropska sredstva, na to prištejemo po navadi še DDV in v primeru, da je 2 % nižji, se tudi veliko pozna. Tako ko vse to damo na mizo, mogoče pa ta naš predlog, da se spremeni, ni tako neumen, kot se nekaterim zdi in ni samovšečen, ampak ima neke konkretne tudi rezultate v praksi. Glede na to, da imamo pa prvo branje danes in da se ga da tudi še dopolniti ali pa tudi v naslednji fazi zavrniti, če je to utemeljeno z nekimi res konkretnimi izračuni, ne s takimi pavšalnimi, kot jih imamo v gradivu, se pa lahko pogovarjamo. Vendar, če bomo že v startu govorili in začeli z isto prakso, da kadar je nekaj predlagano z naše strani, je neprimerno, neustrezno, populistično in tako naprej, potem bomo ta mandat tudi slabo zaključili.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Franc Jurša in kot zadnji razpravljavec naj se pripravi mag. Branko Grims.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednica, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Če ocenjujemo iz dveh zornih kotov in razmišljamo o tem, kdo je običajno predlagatelj znižanja davkov in kdo zagovarja obstanek davkov, lahko hitro pridemo do določenega zaključka. Ko si v opoziciji, seveda to predlagaš, kajti ti predlogi so relativno zelo všečni, pri ljudeh štejejo. Ampak takoj moram na začetku povedati kolegu Danijelu, da sploh ta predlog ni napačen, da ni neumen. Ni neumen, ampak slediti je treba, vsaj nam, vsem skupaj, da bomo zagotovili dovolj sredstev za normalno funkcioniranje te države. Ampak, v nečem pa se na nek način ne bi strinjal. Strinjal pa se ne bi, da so tukaj najbolj prizadeti tisti z najnižjimi prilivi oziroma dohodki. Ja, prizadeti so, ampak oni v

končni konsekvenci ne plačujejo največ DDV. Največ DDV dejansko plačujejo tisti, ki dejansko precej kupujejo, to pa veste, kdo troši. Seveda, tem, ki imajo nižje prihodke, pa lahko na ustrezen način zagotovimo druga sredstva. Vem, da se vi ne boste s tem strinjali, ampak logično je in bom še poizkušal v nadaljevanju reči preko prsta, kaj razmišljam, kdo lahko tukaj določene stvari tudi pridobi.

Poglejte, ne bi rad ocenjeval posameznika in njegove razprave. To mi niti slučajno ni namen, ampak vseeno rad pa bi nekaj rekel v zvezi s Tovarno sladkorja v Ormožu, ker eden izmed razpravljavcev je tudi o tem govoril. Veste, Tovarna sladkorja v Ormožu se je zaprla zaradi širšega interesa, ne v Sloveniji, ampak v Evropi, ker je bil dejansko pritisk s strani svetovnega trga za sladkor prevelik in enostavno so lastniki, ki pa niso bili Slovenci, to tovarno predlagali za zaprtje in so na nek način sami sebi izplačali tudi odškodnino. Je pa res, da so tukaj v Sloveniji naredili določeno napako pri razgradnji tovarne sladkorja oziroma dela tovarne sladkorja in je Slovenija morala vračati 9 milijonov zaradi tega, ker tistega dela tovarne sladkorja ni razgradila.

Veste, pri dvigu cen lahko hitro pridemo do nekega zaključka oziroma DDV, ki je zdaj 22 %, in če bi ga zmanjšali tudi na 20 %, bi se nam zgodilo nekaj podobnega, kot se nam je zgodilo takrat, ko smo prevzemali evro, pa smo delali primerjave z nemško marko in relativno zelo hitro smo prišli do spoznanja, da so cene bile dejansko na nek način prenesene ena : ena, kljub temu da se je govorilo dva : ena.

Vi ste ta predlog dali za DDV, da bi se znižal z 22 % na 20 %. Potem ste dali tudi predlog, da bi se znižal z 9 % na 8 in dodaten, nižji davek pa predlagate za 5 %. To je za področje kmetijstva in drugih zadev, da ne bi ponavljal, ki ste jih tudi v tej zadevi našli.

Prej sem omenil, da bom poskušal povedati svoje videnje na to, na kak način dejansko lahko tistim, ki imajo nižje prihodke, ne glede na to, da ne bomo znižali DDV, zagotovimo tudi ustrezen del iz naslova proračuna. Poglejte, ta koalicija je zapisala v svojo koalicijsko pogodbo, da želi ... / izklop mikrofona/.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa, gospod Jurša, čas vam je potekel.

Predno dam besedo mag. Branku Grimsu, ima besedo še predlagatelj. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Zgolj bi se odzval na razpravo, ki jo je zdaj imel gospod Jurša. Vemo vsi, da davek na dodano vrednost je najbolj asocialen davek in ali poslanec ali brezposelni plačata za kilo kruha isti davek. To pomeni, davek na dodano vrednost najbolj prizadene tiste z najnižjimi prihodki. Ne

govorite tega, če se bo davek na dodano vrednost znižal, da je vprašanje, ali se bodo cene tudi res znižale. Bojo se. Vse cene, ki so neto oblikovane, se bodo spremenile v tistem trenutku. To so predvsem ključne: naftni derivati, plin, komunalne storitve, telefonske zadeve. Prepričan sem tudi, da trgovske zadeve bodo sledile konkurenci, da se bodo cene znižale. Predvsem gre tu za dejstvo, da bi v Slovenski demokratični stranki radi s tem ukrepom povečali neto razpoložljivi dohodek državljanek in državljanov Republike Slovenije v denarnici in hkrati ne obremenili gospodarstva. To je ključ. In razpoložljivi prihodki v proračunu so bistveno višji kot leta 2014, ko je bil ta davek povišan. Zdaj res pričakujem s strani državnega sekretarja, da pove, kakšni so bili prihodki iz naslova davkov leta 2014 in kakšni so predvideni za leto 2018.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Kot zadnji razpravljavec ima besedo gospod mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav.

Glejte, živimo v državi, kjer so davkoplačevalci preobremenjeni. Kdorkoli temu oporeka v Državnem zboru, zavestno laže, to vsi dobro veste. In treba je nekaj narediti. Najbolj enostavno je uresničiti to, kar je danes pred nami.

Davek na dodano vrednost je v resnici najbolj asocialen. Kaj to pomeni, če ga znižamo, če uveljavimo nižje stopnje, zlasti za ogrevanje, za vse tisto, kar je zajeto v predlogih nižjih stopenj po našem predlogu? Pomagamo socialno najšibkejšim. Tistim, ki imajo najmanj v denarnici, kajti njim se bo dejanska kupna moč s tem največ povečala. Nekateri pravite, ja, saj potem se bodo pa vse cene zvišale pa za drugo. To je miselnost, ki jo ima obstoječa vlada. Kam to pripelje, krasno vidimo na ogrevanju. V tem trenutku vsi Slovenke in Slovenci moramo nabavljati tako in drugače gorivo za čez zimo ali pa pač nekaj, s čimer bomo kurili. Kaj lahko ugotovimo? Kurilno olje v Sloveniji, ob bistveno nižjih plačah, je za tretjino dražje kot v sosednji Avstriji. To je rezultat davčne politike, trošarin in te miselnosti, o kateri danes tukaj govorimo. Koga to najbolj prizadene? Najbogatejše? Ah, dajte no mir! Koliko porabi eden za ogrevanje ene hiše? Ali je kakšna razlika, če je ta bogat ali pa reven?

V Sloveniji je zelo zanimiva situacija, da ima izjemno veliko število ljudi zasebne hiše, in očitno vas to silno moti, zato napovedujete absurden, pretiran, zločinski ali pa, če hočete, nacionalizacijski davek na nepremičnine, ki bo povzročil, da bo sesul trg nepremičnin in pod pretvezo, da kaznujete tiste, ki največ imajo. Kaj se bo zgodilo? Tisti, ki največ imajo, bojo pod ceno odkupili nepremičnine tistih, ki bodo ostali brez njih. To pa vi v resnici počnete. Kaznujete

najšibkejše in polna usta so vas sociale in socialne pravičnosti, ki naj bi jo potem uveljavljala Vlada. Kje pa bo Vlada vzela? Potem pa pravite, ja kako lahko pridete s predlogom za znižanje davka! Ja, gospe in gospodje, varčevati bo treba, ampak ne tako, kot ste eni iz koalicije še fino rekli, da bomo pa vzeli občinam, pa bomo vzeli vsem. Samo enega ste pozabili, država bo varčevala. Vi, gospe in gospodje, bi morali varčevati. Pa je to silno enostavno, sploh ni treba pri državljanekah in državljanih. Vsak migrant, ki ga po naglem postopku postavimo tamle čez mejo, prihrani 2 tisoč evrov na mesec slovenskim davkoplačevalcem; v resnici še bistveno več. Kakšen je seštevek denarja, ki ga levičarske vlade namenjate za te norosti, se je krasno videlo v tistem proračunu leta 2016. 123 milijonov evrov je odšlo za ilegalne migrante. Zdaj ste to malo razporedili, pa skrili na različne postavke, vsak teden je kakšen nov razpis za nekaj milijonov evrov. Pazite, za pet let. Pa govorite o tem, da je ta problem rešen in da ga ni več. In potem še en kolega, ki je prej govoril iz koalicije, pravi, zakaj zagovarjate, da bi postavili ograjo na jugu, pa začeli resno kontrolirati, da ne bi migranti čez mejo prihajali. Gospe in gospodje, zato ker ta norost strahovito veliko stane. Ampak vam to paše, ker v njih vidite nove volivce, ker je vaš cilj, da je to država revežev, in z reveži se da fino manipulirati in se jih potem kot ovce pelje, posebej če uveljaviš tako imenovano cenzuro ali pa, kot vi temu ljubeznivo rečete, preganjanje sovražnega govora, se jih lahko pelje, kamor hočete. In to je vaš cilj. Država revežev, s katerimi se da fino manipulirati in ki jim boste rekli, država bo poskrbela za vas, pa boste na koncu spet vsi leteli na volišče, pa bojo glasovali za levico in sploh ne bojo pomislili, da so reveži, zato ker so volili levico, levičarje v taki in drugačni obliki. Saj cela vladna koalicija z njihovim glavnim supervizorjem je samo derivat levice, ki se imenuje tako ali drugače. Zato je to problem.

Pred nekaj dnevi sem imel priliko govoriti z eno veleposlanico ene države z druge strani sveta. Sploh ni mogla razumeti, kako je to v Sloveniji, dokler ji nisem preprosto povedal, da živimo še vedno v državi, ki jo vodijo ljudje, ki so miselno v socializmu. Potem ji je bilo pa vse jasno. Ker to je v resnici slovenski vsakdan. Zaradi tega se sploh ne da racionalno pogovarjati, kako nujno bi bilo znižati davke, za vse: za državljanke, državljanke, za podjetnike. Kajti ni res, da je država tista, ki je bolj pravična in bolj racionalna od državljanek in državljanov samih. Nikjer na svetu se še ni izkazalo, da bi država bolj racionalno razporejala denar ali pa bila boljši podjetnik od zasebnih podjetnikov. Čisto nikjer na svetu! Zato je socializem povsod propadel in bo povsod propadel, v kakršnikoli obliki ga boš uvedel.

Zato, gospe in gospodje, je Slovenija v težavah. Zato odhajajo zdaj še zadnji najboljši slovenski podjetniki. Te dni beremo, kako je,

recimo, Boscarol pospravil svoje zaposlene in odšel čez mejo. Zaradi vas, gospe in gospodje, vi ste za to odgovorni. Vi ste to državo prikrajšali s svojo neumnostjo, s svojimi napovedmi, s svojo koalicijsko pogodbo za vse tiste davke in prispevke, ki bi jih ta podjetnik plačeval, če bi ostal v Sloveniji, in spravili na beraško palico in na proračun Republike Slovenije še dodatno število ljudi. Ker sploh ne razumete tega, da so nekje racionalne meje, do katerih je mogoče pač obdavčiti ljudi in podjetnike, potem naprej se pa dela samo še škoda. Nihče ne ugovarja, da nek davek ni potreben. Davek je nujen, zato da imamo ustrezno šolstvo, zdravstvo in vse ostalo. Ampak, gospe in gospodje, dajati davke za to, kar jih vi dajete, to je pa kriminal, to je protinarodno početje v resnici. Dajete jih za ilegalne migrante, dajete jih nevladnim organizacijam, ki te ilegalne migrante uvažajo preko meje. Ko sem na to opozarjal pred volitvami, ste vpili do neba in se skrili za gasilci, kako to ni res. Zdaj so bili pa objavljeni dokumenti, gospe in gospodje, ki jih nihče ni zanimal, ker so policijski zapisniki. Izjav migrantom, kako PIC in ostali iz vrst tistih nevladnikov, ki so utemeljeni na LGBTQ ideologiji, na ideologiji spola ali pa, če želite, tipa Mirovni inštitut, kot sem se takrat izrazil, kako ti hodijo dol, jih usmerjajo, jih vabijo ... Pa celo še nekaj hujšega in potem kličejo slovensko policijo in jih izsiljujejo: Pazite, da boste tem pa tem pa tem podelili pravico do azila pa kako boste ravnali z njimi. Čakajte, ljudje božji! V kakšni državi pa mi to živimo? V državi realnega socializma! Tam se tako to lahko dogaja, v normalni pravni državi se to ne more, ker so pred zakonom vsi enaki. Točno se ve, da če nekdo vdere čez meje, ima natanko tri pravice. Samo tri; da je aretiran, da je procesiran, da je izgnan. Konec seštevka pravic.

Pri nas se vse to plačuje. Plačuje se v milijonih in te milijone se seveda jemlje navadnim davkoplačevalcem; ki zato bistveno slabše živijo, ki zato preplačujejo. Do absurda preplačujejo, recimo, kurilno olje, ki ga morajo zdajle nabaviti v tem trenutku. Ali pa premog ali pa karkoli že drugega. In ko se predlaga, da bi se cena elektrike znižala, cena kurilnega olja znižala – ne, to pa ne! Komu ste v resnici pomagali? Tistim, ki so socialno najšibkejši, zato da bi lahko živeli človeka vredno življenje. Zato da se ne bi zgodilo, gospe in gospodje, tisto, kar se je dve leti nazaj, ko je prihajalo do podhladitev v najšibkejšem sloju v Sloveniji, ker ljudje enostavno niso nabavili pravočasno dovolj velikih količin goriv za čez zimo, bila je zelo ostra zima in v enem primeru je celo prišlo do podhladitve, ki se je končala s smrtjo. To vsi dobro veste. Tukaj je predlog, da bi se cene kurjave, cene ogrevanja, znižale. In ste proti. Naj zmrzne še kdo, važno, da uvažate migrante. To je vaša logika, ki ste jo točno danes tukaj povedali. Samo prevajam vaš leporečni govor v slovenščino, da bodo vsi razumeli, za kaj v resnici gre. In zapravljali še naprej.

Ali veste, za kaj vse se plačuje s strani slovenske vlade? Recimo, nevladne organizacije se plačuje in financira tudi zato, da pomagajo zavlačevati pravne postopke za migrante, ko pride do njihovega predloga za slovo. Da se to vleče cele mesece. In ne govoriti, da se s tem ne doseže cilja, ki ga vi imate, da te ljudi obdržite tukaj. Kajti, danes po Sloveniji, ne boste verjeli, ne samo da se veselo sprehaja, ampak še na črno dela! Gospod Ahmad Shamieh! Gospe in gospodje iz financ, iz Fursa, javno dajem prijavo za delo na črno nekoga v Rogu. Prosim, pojdite tja pa naredite že enkrat red. Vsakega slovenskega podjetnika zafrkavate, mu stojite pred vrati, čakate, da bo ja naredil eno napako, da ga boste drakonsko kaznovali, da bo zaprl podjetništvo, da bo še on končal na njegovi zaposleni na zavodu za zaposlovanje – ker je to vaš cilj, država revežev –, Ahmad Shamieh vam pa na črno dela pa še norca se dela, da to javno objavlja na internetu. Obenem napoveduje skupaj s svojimi podporniki, ki jih vi, gospe in gospodje iz vladnih vrst, plačujete kot nevladne organizacije, da bo imel okroglo mizo zdajle v Sloveniji, kjer bo še razlagal vse te stvari okoli. Na televizijah, ki so pod vašim vplivom, ga prikazujejo kot žrtev. Da bi se človek kar razjokal. Človek je pustil svojo famulijo, pet otrok pa koliko že – ali štiri otroke – pa ženo v vojni pa pobegnil. Zdaj, ko je vojne konec, noče niti nazaj do njih priti. To je pa res, da bi se zjokal; ampak nad tistim, ki iz tega dela kakšno zgodbico. Če bi bili mi pravna država, gospe in gospodje, bi bili cenejši. Kajti Ahmad Shamieh bi že zdavnaj pokal na Hrvaško. Pa on ni edini, on je samo simbol tistega, kar se v resnici dogaja. Ker po Sloveniji se sprehaja kar lepo število Ahmadov Shamieh, in to vsi zelo dobro veste. In za to ste vi odgovorni. Vaša vlada, vaša vlada ima v rokah aparat, ki bi moral izvrševati zakone, pa jih ne izvršuje, stroške za to neizvrševanje, za zavestno kršitev zakonodaje, pa izstavlja slovenskim davkoplačevalcem. Pa kako vas ni sram?

Zato ker veste, da bodo s svojo mehko perutnico mediji, ki so pod vašim vplivom, to poskušali prikriti. Ampak zdaj so tukaj že alternativni mediji, pa je tukaj predvsem internet, ki postaja zelo močan medij. Zato se zadnje dni, tudi danes v tem prostoru na žalost, kar mislim, da je sramota, govori o silnem preganjanju sovražnega govora, pri čemer, če dobro poslušam, seveda točno vidiš, kaj je ta sovražni govor – vse kar moti levičarje, predvsem pa resnica. Kajti najhujša stvar, ki je levičar pod nobenih pogojev ne bo prenesel, je pa, če mu v obraz poveš resnico. Saj to vsi dobro veste. Zato se poskuša še tistim, ki si upamo kaj povedati tako ali drugače, zapreti usta ali pa vsaj prekiniti možnost javnosti, da bi slišala, videla, se seznanila z dejstvi, da bi potem imela realno sliko o državi. Da je tako početje, ki spet stane in mimogrede ga spet zaračunate seveda davkoplačevalcem, zato ste proti temu, da bi spustili DDV. Da bi tako početje lahko peljalo še

naprej, boste seveda storili vse, kar je v vaši moči, ker je to edino, na čemer bazirate svojo oblast. Če bi ljudje imeli jasno sliko, potem ne bi nikoli nihče volil levičarje. Ampak veste, tisto, kar je še najbolj žalostno v tej zgodbi, je to, da je to ne samo v nasprotju z demokratičnimi vrednotami, ampak je tudi v nasprotju s slovensko ustavo in to v očitnem nasprotju s slovensko ustavo. Kajti, slovenska ustava zelo jasno pove, da mora biti vsakomur dostopen vsak trenutek, z različnih vrednostnih zornih kotov, gospe in gospodje, to je namen Ustave in njenih določil: dostopna informacija o kateremkoli, za družbo relevantnem vprašanju, kajti samo na ta način demokracija deluje. Če se prekine dotok informacij, seveda postane demokracija farsa in potem smo priče takim zgodbam, kot smo jih danes poslušali v tem prostoru.

Tukaj je predlog, da se pomaga tistim, ki so socialno najšibkejši na najbolj enostaven način, da se poveča njihova kupna moč, da se znižajo absurdno pretirane cene nekaterih dobrin, med njimi ponovno opozarjam – pazite –, koliko je višja povprečna plača v Avstriji kot v Sloveniji, koliko je višja najnižja plača v Avstriji, koliko v resnici v Avstriji več ostane ob enaki bruto plači vsakemu zaposlenemu, pa je tam kurilno olje tretjino nižje. Zato ker imamo tukaj pogoltno oblast, pogoltno vlado, zato ker imamo do amena prenapihnjene trošarine, DDV in vse ostalo. Zato se zapravlja za migrante, za vse neumnosti, za financiranje tistih nevladnikov, ki potem otroke po šolah posiljujejo z ideologijo spola in jim razlagajo, kako je to prav, da so punčke s punčkam in fantki s fantki – to so moji otroci doživeli, gospe in gospodje! Če bi bil jaz o tem takoj obvešččen, bi vložil kazensko ovadbo, sem jo naknadno – policija ni naredila ni nič! Trdim, da šola nima nobene take pravice, nobena oblast nima take pravice, da to izpostavlja; in to na račun davkoplačevalcev! Zato ste proti temu, da bi znižali DDV! Da izpostavlja otroke takemu vplivu! Šola mora učiti, kaj je naravno. Otroci imajo zelo lepo, jasno sliko: očka, mamica, otrok. In kdor pride tam razlagati, 4. letnik osnovne šole, take stvari gospe in gospodje, bi moral biti kazensko preganjan. In tisti, ki mu to omogočijo tudi, in tisti, ki ga za to plačujejo, pa še dvakrat bolj!

To, gospe in gospodje, so razlogi, zaradi katerih ste vi v resnici danes proti zniževanju DDV, ker rabite denar za take stvari. Ko bi nehali zapravljati v tej državi denar za neumnosti, bi bila Slovenija lahko v hipu zelo bogata država. Lahko bi znižali davke, lahko bi odpravili birokratske ovire, nepotrebno birokracijo, ki jo imate samo zato, da svoje tam držite in da seveda rangirate: Ti boš lahko to počel, ti damo licenco, ti tega ne boš, ker nisi naš. Pa ne boš nikoli prišel zraven, pa imaš lahko najboljšo idejo tega sveta – pojdi v tujino! Pa ne mi govoriti, da se to ne dogaja, gospe in gospodje! Iz Kranja imam podatek iz upravne enote in iz občine, da se je dogajalo

podjetnikom, ki so prišli z idejam, ki so prišli samo prositi za določene pravice, za uresničitev določenih aktov, za nakup zemljišč in tako dalje in tako dalje, spremembe namembnosti. So jim rekli, pojdite v tujino. To je bila uradna ... Pazite, upravna enota predstavlja državo, vse vas. To je bilo uradno rečeno, lahko pripeljem ljudi, ki so to doživeli. Nekateri so se tudi že izpostavili v tem času, tako da najbrž to tudi ni potrebno. Kakšna država potem smo? Nabijali bi davke do nezavesti. Iz tega bi plačevali vse neumnosti in ideologijo tega sveta, seveda tisto, ki je vam blizu, in ne bi omogočili, da ta država zaživi, kot bi lahko. Slovenija bi bila lahko izjemno uspešna država bogatih ljudi in bogatih podjetnikov. Samo davke bi bilo treba bistveno znižati in država bi morala krepko shujšati. Pa to ne pomeni, da ne bi rabili več, recimo, zdravstva. Nasprotno! Rabili bi dobro racionalno zdravstvo brez rdečih pijavk, ki tam zažirajo ne samo milijonske, ampak milijardne zneske. In ko se potem pokaže, da so povezani z raznimi levičarskimi mediji, pa z raznimi levičarskimi strankami in tako naprej. Potem je pa jasno, zakaj do tega prihaja. Rabili bi zdravstvo, ampak to zdravstvo mora biti učinkovito. Mora biti tako, da ni čakalnih vrst. Na Tajvanu, gospe in gospodje, to imajo, na primer. Kot primer, pa ne boste verjeli, tam je vseeno in vsak ima vso pravico, lahko izbere javno zdravstvo ali pa zasebno. Približno pol-pol ga je enega ali pa drugega. V obeh primerih država plača samo storitev, ker je konkurenca, gospe in gospodje. Konkurenca znižuje stroške sama po sebi, potem pa ni treba imeti absurdnih davkov do neba. Vi pa vedno znova vpijete, kako je treba vzpostavljati monopole: monopol na področju šolstva, monopol na področju zdravstva – seveda, v tem smislu monopol, da bog ne daj, da bi država kaj sofinancirala kot storitev ali pa je treba to omejiti. Če je pa že kaj, je pa to treba ukiniti.

Prav javne razprave so bile, sedajle v minulih mesecih, gospe in gospodje, da je treba zatirati ne vem katere oblike zasebnikov in tako naprej. Zato, gospe in gospodje, je tako draga država in zato ste proti temu, da bi se znižal DDV! DDV se lahko takole /tlesk s prsti/ zniža, pa bodo zato ljudje ne samo enako dobro, ampak celo bolje živeli. In to je bistveno. Samo hoteti je treba. Seveda pa verjamem, da se vi niste pripravljene odpovedati vsemu tistemu, kar z denarjem davkoplačevalcev financirate. Nekaj najbolj teh ekstremnih v nebo vpijočih primerov sem vam povedal. Sami ste tudi sistem DDV naredili tak v minulih nekaj letih, da je zajel še tisto, česar prej niti ni bilo. Recimo, zgodbe, povezane z Evropo in tako naprej. Vse to draži državo, vse to jemlje enim in daje drugim in zaradi tega kot država kot celota ni učinkovita.

Gospe in gospodje, danes in tu je priložnost, da se vsaj naredi prvi korak v smeri tega – kar sem prepričan, da bi vsakdo v Sloveniji rad –, da bi vsi dobro živeli, da bi začeli postajati država bogatih posameznikov. Vseh

posameznikov, gospe in gospodje! Ne samo tako kot imate levičarji, imate na vrhu sloj ekstremno bogatih ljudi, vse ostale delate pa za reveže. Zraven pa čakate o enakosti. Če bi sprostil razvojni potencial Slovenije z znižanjem davkov, z bolj racionalno organiziranostjo države, bi v hipu zaživela Slovenija bolje, pa bi bil pritek davkov v davčno blagajno večji ob nižjem DDV, ker bi bilo več zaposlenih, več podjetnikov, hitreje bi se denar obračal – na to se dostikrat pozabi. Sedaj je skrajni čas, kajti če opazujete, kaj se dogaja na svetovnih borzah, se da slutiti, da prihaja spet nov vihar. Upajmo samo, da ne bo tako hud, kot je bil pred leti. Kar pomeni, da je zdaj skrajni čas, da se sprostijo razvojni potencial, gospe in gospodje. Jaz pa vem, da se zdajle kar smehljate in si mislite – super, še več bo nezaposlenih, še več jih bo na državi; mi bomo pa rekli, samo mi vam dajemo. Žal pa nekateri ljudje temu celo verjamejo. Vi jim jemljete, gospe in gospodje. Vi tistim najšibkejšim jemljete človeka vredno življenje. In to je tisto, kar je v resnici danes odločitev. Če želite omogočiti ljudem boljše življenje, zlasti socialno najšibkejšim, boste glasovali za znižanje DDV. Če želite ohranjati vse tisto, o čemer sem govoril, česar ta država ne potrebuje, za kar tudi trdim, da večina ne želi v tej državi, velikanska večina ne; potem boste pa glasovali proti. Trenutek, ko boste pritisnili na gumb, bo trenutek resnice.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa, gospod mag. Grims.

Takoj dam proceduralno, samo želim povedati. Na začetku nisem hotela opomniti, da ste kar nekajkrat prekoračili temo današnje razprave; pa bi vas na tej točki vseeno opozorila, če boste danes še razpravljali v preostanku časa, da se držite teme, ki je danes na dnevnem redu.

Zdaj pa ima postopkovni predlog gospod Željko Cigler.

Izvolite.

ŽELJKO CIGLER (PS Levica): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani poslanec Grims!

Gospod Grims, zdajle smo bili priča izjemno neetični uporabi javne besede v Državnem zboru, vrhovnem zakonodajnem organu. Podpredsednica, mislim, da vi bi morali že prej reagirati. Uporaba takšnih besed, diskriminatornih, homofobnih, rasističnih; in če bi besedo begunec zamenjal z Židom, me to spominja na diskurz nacistov med 2. svetovno vojno. Oprostite, take besede v ta parlament ne sodijo. In ko se je to dogajalo v Evropskem parlamentu, ko je poslanec s Poljske žalil digniteto žensk in o ženskah tako govoril, je bil sankcioniran. Mislim, da v Državni zbor takšne besede ne sodijo. Podpredsednica, prosim, da se drugač reagira.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala za vaš predlog. Se strinjam z vami, zato sem gospoda Grimsa opozorila.

Zdaj pa mu dajem besedo za postopkovni predlog.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovana gospa predsednica, jaz vam predlagam, da sami najprej dobro preberete Poslovnik. Drugič, če govorite o tem, da sem o čemerkoli prekoračil razpravo, povejte, v čem. Govoril sem, kako se zapravlja denar, in da je to razlog, da se noče znižati DDV. To pa je tema, o kateri govorimo danes. Torej zahtevam vaše opravičilo, ker ste neupravičeno izrekli kritiko na moj račun.

Kar se tiče kolega, pa zelo enostavno. Če govori o beguncih, potem naj se najprej pouči, kaj je po mednarodnem pravu begunec in kdo je lahko begunec ter kdo je migrant in kdo je ilegalni migrant. Vse to so izrazi, o katerih je treba imeti zelo jasen pojmoven zaklad, predno te stvari začneš uporabljati. Če želi kolega, se z njim z veseljem lahko kjerkoli pomeniva o teh zadevah. Kar pa se tiče homofobnosti in podobno, jaz sem govoril o ideologiji in o tem, da si nekateri dovolijo, da mladoletnike seznanijo z določeno ideologijo. Trdim, da po tej ustavi, ki velja v Republiki Sloveniji, nihče nima te pravice; samo starši imajo pravico, da izberejo, kako in skladno s katerimi vrednotami bodo vzgajali svoje otroke. Nihče ni nad to pravico. Preberite Ustavo Republike Slovenije, spoštovani kolega.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Gospod Grims, mojega opravičila ne boste dobili. Lahko vam pa preberem 75. člen Poslovnika, drugi odstavek, drugi stavek. Govornik sme govoriti le o vprašanju, ki je na dnevnem redu. Če sem pozorno poslušala, pa verjemite, da sem, ste govorili o migrantih, ravnokar ste povedal, da ste govorili o vzgoji in izobraževanju mladoletnikov, tako da mislim, da je bilo moje opozorilo na mestu.

Sedaj pa prehajamo v sklepnih del splošne razprave, v katerem dobite besedo predstavnik Vlade in predlagatelj.

Najprej dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju Metodu Dragonji. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke in poslanci!

Najprej bi želel v imenu Vlade še enkrat poudariti to, kar je bilo rečeno na začetku v uvodni besedi in se nanaša na predlog predlagatelja na zakonski predlog o spremembi zakona o DDV, znižanje stopnje DDV in uvedba tretje, najnižje davčne stopnje – javnofinančno ni vzdržno. To je ocena Vlade. Nadaljnja ocena Vlade, da bi to ogrozilo izvajanje zavez, ki izhajajo iz Zakona o fiskalnem pravilu in iz določb Pakta za stabilnost in rast. Ukrepe na davčnem področju, ki pomembno vplivajo na

javnofinančne prihodke, je treba v času, ko želeni strukturni saldo še ni dosežen, zastavljati le na finančno nevtralen način. To se pravi, da je treba predvideti, kako se predlagani učinki nevtralizirajo. Po oceni Vlade, kot je bilo rečeno, tak način ni vzdržen. Ocenjene posledice uveljavitve predlaganega zakona po oceni Vlade in Ministrstva za finance na letni ravni znašajo 580 milijonov evrov, kolikor bi se znižali javnofinančni prihodki. V tej oceni je že upoštevan tudi potencialni prihranek proračunskih uporabnikov javnega sektorja državnega proračuna. Ta ocena je izdelana na nivoju med 40 in 60 milijoni evrov letno. V tej oceni pa ni upoštevan še učinek potencialnih prihrankov, ki bi bili prisotni na nivoju lokalnih skupnosti in v zdravstveni blagajni. Vendar če grobo predpostavimo, da bi bilo to približno na istem nivoju, kot je na nivoju državnega proračuna, še lokalna skupnost in obe blagajni skupaj, smo nekje na redu velikosti okoli 100 milijonov evrov. Slovenija bo ob predpostavki brez sprememb v osnovnih politikah javnofinančnih izdatkov še naprej stremela k temu, da dosega dolgoročno vzdržnost javnih financ, skladno s pravili pakta stabilnosti in rasti.

V letošnjem letu je predviden presežek sektorja država v višini 0,5 % bruto družbenega proizvoda. V proračunskih projekcijah po tem scenariju za leto 2019 pa se bo ta presežek znižal na 0,2 % BDP. V obdobju 2015–2018 je rast prihodkov povprečno dosegala v državnem proračunu 4,2 % in je prehitela rast izdatkov, ki je v tem istem obdobju znašala povprečno 0,9 % letno. To pomeni, da je rast prihodkov za 3,3 odstotne točke višja od rasti odhodkov. Samo takšna gibanja so zagotovila postopno odpravljanje javnofinančnih disproporcov, ki so bili prisotni v Sloveniji vse od finančne krize leta 2008 in v celotnem obdobju potem makroekonomskega in javnofinančnega prilagajanja ciljem, ki jih zahteva pakt stabilnosti in rasti. Vlada bo tudi v mandatnem obdobju 2018–2022 na prioritetnih področjih nadaljevala s fiskalno konsolidacijo in s ciljem srednjeročne uravnoteženosti ter še z dodatnim poudarkom, da posebej podpira rast, ne samo finančno konsolidacijo. Z vidika primernosti take politike na davčnem področju se bo vlada prizadevala za davčno prestrukturiranje, ki bo sledilo pravični in enakopravni porazdelitvi javnofinančnih bremen in hkrati zagotovilo zmanjšanje administrativnih ovir; predvsem pa povečalo mednarodno konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Takšne usmeritve zahtevajo spremembe v strukturi davčnih bremen davčnih zavezancev, kar bo osnovna smer delovanja v tem mandatu.

Že v razpravah je bilo posebej poudarjeno, da je davek na dodano vrednost najbolj izdaten davčni vir proračuna Republike Slovenije. V različnih letih sicer nekoliko variira, ampak predstavlja 37–38 % prihodkov proračuna. V letošnjem letu je načrtovan prihodek iz naslova DDV 3 milijarde 606

milijonov evrov; ocena proračunske realizacije do konca leta pa je 3 milijarde 700 milijonov evrov; to se pravi, da bo na tem področju rahel presežek. Na vprašanja, ki so bila postavljena v diskusiji, sem sicer že odgovoril, kakšna je bila rast proračunskih prihodkov oziroma davčnih prihodkov državnega proračuna v obdobju 2015–2018; če pa pogledamo izhodiščno leto, za katerega je predlagatelj predlagal, da damo podatke, davčni prihodki v letu 2014 so znašali 6 milijard 577 milijonov evrov, ocenjen nivo davčnih prihodkov v letošnjem letu pa bo 8 milijard 176 milijonov evrov. To se pravi, presežek oziroma prirast v tem obdobju 1 milijardo 599 milijonov evrov. V tem delu, tako kot rečeno, je DDV najpomembnejši in najbolj izdaten davčni vir, zato prostora za zniževanje DDV v predlagani obliki vlada ne vidi. Prav tako vlada poudarja, da je prostor za znižanje DDV v veliki meri konzumiran že v sprejetih obveznostih proračuna na podlagi povečanja socialnih transferjev in ukrepov družinske politike, ki bodo imeli vpliv na javnofinančne izdatke v naslednjem letu. Naj rezimiram, trenutni proračunski in javnofinančni položaj Republike Slovenije ne daje možnosti za zniževanje davka na dodano vrednost, zato Vlada nasprotuje sprejetju predlaganega zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Sedaj pa dajem besedo še predlagatelju.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Spoštovani državni sekretar, mislim, da ste s tem zadnjim podatkom povedali vse. V primerjavi z letom 2014 je davčnih prihodkov v proračun več za približno 1,6 milijarde, to pomeni še 200 milijonov več, kakor smo razpolagali v Slovenski demokratični stranki. In če zdaj ne morete znižati davka na predkrizno raven, potem ne vem, ste nesposobni. 1,6 milijarde več davčnih prihodkov kakor v primerjavi z letom 2014. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi bil takšen korak pozitiven, pozitiven bi bil za državljanke in državljane Republike Slovenije, pozitiven bi bil za slovensko gospodarstvo. Vendar žal vlada Marjana Šarca bo nadaljevala politiko prejšnje vlade, to pomeni politiko dodatnega zadolževanja in dodatnih obremenitev; predvsem gospodarstva ter državljanek in državljanov Republike Slovenije.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa je čas, določen za razpravo, še ostal, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika

zbora še kdo razpravljati. Ker ja, bomo odprli razpravo. Gospod Starovič, se lahko izklopite iz mikrofona, prosim. Hvala. Če se bosta k razpravi prijavila tudi predstavnika predlagatelja predloga zakona mag. Marko Pogačnik ali predstavnik Vlade, dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade in nato predstavnik predlagatelja.

Sedaj pa vas prosim za prijavo. Začetek prijave teče. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut časa.

Prvi ima besedo gospod Jurij Lep.
Izvolite.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Jaz sem se prijavil zato, ker mislim, da je razprava, ki je tekla, prava; in tudi glede na to, da smo poslanci, ki smo tudi prisotni, pač za to tudi plačani, da govorimo in razpravljamo. Zato bom tudi jaz poskušal dodati nekaj svojih misli za to skupno dobro. Tudi to je mogoče prav, da vemo, da kar bomo danes naredili, bomo naredili. Vsekakor vsaka razprava o naših obveznostih, ki jih imamo občani, občanke, državljani in državljanke za našo državo, je prav, da se razpravlja. Zmanjšati DDV v tem trenutku, razbremeniti dobičke, zmanjšati prispevke, to so vsi ukrepi, ki zmanjšujejo prihodke v naš državni proračun. S tega stališča jaz osebno, ker poskušam razumeti, kdo kako razmišlja, jasno, da potem bi bilo samo na minus, pa nič na strani prihodkov. Jaz bom zmeraj poskušal dati svoje gledanje na ta problem. Mislim, da je treba v tem trenutku pustiti prispevke in davke za plače na nekem nivoju, se jih ne dotikati; in poskušati pridobiti dodatna sredstva z nekimi drugimi ukrepi, ki so tudi lahko. Recimo davek na dobiček pravnih oseb, ki je sedaj zakonodajno obdavčen 19 ali 20 %; ampak je potem lahko tako, da če obrtnik, firma, podjetnik želi nekaj investirati, si lahko ta davek zmanjša do nule. Tudi sam se ukvarjam z gospodarstvom 35 let, to bi meni najmanj škodilo, če olajšave, ki jih da država, ne bi dali do nule, ampak bi pustili nek procent, recimo 10 %; in bi bilo mogoče veliko manj teh slabih stvari. Sem tudi pripravljen oziroma vemo, da ne moremo delati nekih sklepov brez Ekonomsko-socialnega sveta, ki je zelo pomemben, da bomo imeli v državi nek red in mir. Verjamem tudi to, da vam povem, da je za mene osnova lastnina, ki smo jo pridobili tako ali drugače; in tudi svoboda, ki jo imamo tako ali drugače. Jaz se ne bi razdelil – levičarji, desničarji; ampak jaz sem človek, ki spoštuje lastnino, spoštujem sočloveka, spoštujem drugačnost. Se pravi, da se ne morem umestiti v neke take skrajne smeri, kot je bilo tu omenjeno.

Vsak ima svoje mnenje in vsak lahko pove, kaj misli, zato smo poslanci; in nimam nobenih problemov s tem, da človek drugače misli kot jaz. V vsej zgodovini, kar sem se pač ukvarjal z nekim delom, verjemite mi, da obrtniki pa mali podjetniki ne bodo dali minimalne plače, če bodo hoteli nekoga obdržati. Se pravi, to je

ena zgodba, da tisti, ki so dobri delavci, bodo imeli tudi dobre plače. Prej je bilo rečeno, malo me je tudi to zbudilo, da so espeji ..., kako je bilo že rečeno od kolega predlagatelja. Vam to povem, če en teden na plačamo prispevkov in davkov za espeje, dobimo takoj od Fursa obvestilo. Tako rekoč da espeji pa mali podjetniki stoprocentno ne kršijo zakona. Če pa so barabuni, pa so za to inšpektorji, ki morajo poskrbeti, da ne bodo neplačevali davkov. In tudi to je včasih bilo čudno. Če ti delaš 90 % ali pa 99 % za neko podjetje, se pravi imaš vhodne račune, imaš izhodne račune, je nemogoče, da bi ta človek lahko goljufal. Če pa goljufa, so pa stvari, ki bi jih morala ta inšpekcija ugotoviti, zakaj se to dogaja. Verjemite mi, znotraj teh obrtnih zbornic imamo tudi stalne probleme, imamo s tem velike probleme, da nekateri delajo na črno, kot rečeno. Ampak v tej situaciji mu tudi mi ne branimo, ker ima pač male prispevke. Glede davka, ki ga sedaj želimo ukiniti oziroma zmanjšati, sem v tem trenutku prepričan, da ga moramo ohraniti; ampak iskati dodatne vire na prihodkovni strani. Kakšni so pa ti viri, pa glede na to, kakšno znanje imamo v tem našem parlamentu, če bi bili sposobni ali pa bi nas bil sposoben kdo od nas združiti, da bi ta naša energija šla v center, verjemite mi, da bi hitro splavali iz te zgodbe. Mislim, da je Slovenija na pravi poti. Ni idealne poti, verjemite mi, to vemo, da ni vse idealno; ampak smo na neki poti, če bomo s skupnimi močmi, bomo ven tudi skupaj splavali. Vsekakor je pa pomembno, da tudi vse predloge, ki jih nasprotna stran ali partnerji dajete, vsekakor bomo upoštevali. Jaz osebno sem si jih vzel na znanje. In tudi glede na to, kar ste povedali, bom tudi doma preštudiral, se malo poglobil v samo teorijo. Kajti danes je bilo toliko teorije, da sem si počasi že rekel – madona, sem študiral, pa marsičesa še ne razumem. So neke stvari, ki jih je treba tudi povedati, da so take zgodbe. Bodimo toliko zmerni, toliko strpni, spoštujmo drug drugega. In tudi mnenje, ki ga imamo, mogoče jaz ali drugi, naj gre v ta zapisnik in mogoče bo pa dobro prinesel vsem nam. Hvala.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Zelo zanimiv je bil podatek, da so se prihodki povečali za 1,6 milijarde. To, gospe in gospodje, je ogromno. To tudi pove veliko o trdoživosti slovenskega podjetništva v minulih letih in o njegovi vitalnosti; vse priznanje slovenskim podjetnikom torej. Hkrati pa je to osnova, ki sama po sebi omogoča in narekuje, da se vendar začnejo davki nižati. Da je skrajni čas za to, optimalen čas je že zdavnaj mimo, ampak skrajni čas je za to. Ko iščete utemeljitev, zakaj znižati davke, takrat bi morali uvesti to, kar v ameriškem parlamentu praktično velja vedno, ko

govorijo o denarju in davkih, to je cost-benefit analiza. Država nekaj prepusti državljanom, nekaj prepusti podjetnikom, ker se odpove enemu delu davkov, ki bi jih lahko imela, ker za to nekaj pridobi. To zelo poenostavljeno povem, ampak pogledajte to na konkretnem primeru. Zakaj mislite, da imajo v Avstriji cel sistem davčnih olajšav za nova podjetja? Zakaj imajo izjemno širok sistem davčnih pavšalov, ki jih lahko dobesedno vsak sam izbere? Zato, gospe in gospodje, ker na ta način država omogoči tisto prvo akumulacijo, da nekdo začne s podjetništvom, da nekaj izbere. To ni nič slabega, če zato nekaj njemu ostane, če država malo manj pobere. Prihrani pač pri tem, da ne kontrolira tako prekomerno kot slovenska. Pa ljudje tam radi potem plačajo davke, ker so davki pošteni, so na normalnem nivoju. Ampak kaj s tem povzroči? Tistemu podjetniku omogoči, da s tem startom pridobi sredstva, ki jih potem vložijo naprej; pa prav je, da je to maksimalna davčna olajšava, ker je prej nekdo še to postavljaj pod probleme. Zakaj? Ker s tem odpre nova produktivna delovna mesta, ki so najboljša socialna varnost za vse. Hkrati je to tisto, kjer potem lahko tudi pristopi država, kajti za ta nova, dodatna produktivna delovna mesta se seveda plačujejo davki. Ampak hkrati vsi zaslužijo, vsi so bogatejši, denar se hitreje obrača in na ta način pridobi ekonomija še dodaten plus. To je tista velikanska razlika, ki povzroča razliko v hitrosti razvoja med enim in drugim sistemom.

Kakšen je ta, se v končni fazi krasno vidi na primeru Gorenjske, od koder prihajam. Gorenjska je bila še do 2. svetovne vojne po praktično vseh merilih trikrat, po nekaterih celo štirikrat bolj razvita, bolj produktivna kot sosednja Avstrija. Potem se je pa začelo s to miselnostjo, da je treba vzeti, da je treba izčrpati, rekli smo, da Sava teče na jug, nekoč v Beograd, danes v Ljubljano. In vse ostane potem na nivoju. Danes je priložnost, da znižamo DDV. To je priložnost za vse tiste, ki jih imate vedno polna usta, za najšibkejše sloje, kajti s tem povečujemo dejansko kupno moč, nesorazmerno bolj najšibkejšim slojem. Kajti liter kurilnega olja stane bogatega ali pa revnega isto. Prej sem omenil slovensko posebnost, da ima velikanska večina ljudi zasebne nepremičnine. In te je treba ogrevati. In zaradi tega je tak ukrep, kot ga predlagamo mi, v korist najšibkejšim slojem, v korist ohranjanja tudi poseljenosti podeželja, v korist enakomernega razvoja Slovenije, v korist vsem tistim, ki bi želeli krepiti našo domovino Slovenijo. Hkrati predlagamo še uvedbo dodatne znižane stopnje DDV, kar poznajo tudi številne druge države. Tudi Luksemburg, če želite. Ko ste omenjali, da je to samo za nekatere primere. Še celo v bolj radikalni obliki, kot to predlagamo mi. Prav zato, ker želimo pomagati vsem, da bi vsi živeli bolje. Priložnost pa je tu in zdaj.

PODPREDSIEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo Vojko Starovič. Izvolite.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Podpredsednica, hvala za besedo.

Jaz bi opozoril samo na izkušnjo, kar zdaj poslušamo o tej vzročno-posledični povezavi, na izkušnjo, ki smo jo v Sloveniji že doživeli. Z zniževanjem davkov in rasto celotne zadolženosti Slovenije – prebivalstva, gospodarstva in finančnih inštitucij. Takrat je porasla zadolženost s 17 milijard na 43 milijard skupne zadolženosti. Šli smo se kazino kapitalizem, vlagali smo v delnice, preplačevali, ne vem, kaj se je vse dogajalo, tajkunizacija je bila divja, privatizacija še traja in na koncu smo prileteli v krizo – davki so bili nizki, brez rezerv –, ki nas je dotolkla in se jo še zdaj otepamo. Kakor povsod po svetu, ker smo v denarnem gospodarstvu, je bila edina pot – in to tudi SDS, stranka, ki tudi danes predlaga zakon –, edina pot je za sanacijo, da tudi saniramo banke, da saniramo stvari, da lahko saniramo gospodarstvo. Drugače bi prišlo do več stečajev, če bi dopustili propad bank, bi prišlo do zaplemb stanovanj, hiš, avtomobilov, delavnic. Torej v tem denarnem gospodarstvu se ne smemo hecati in si moramo nabrati nekaj rezerve. Definitivno. Od kolegov je bilo tudi opozorjeno, da ne vemo, kako blizu je ta kriza, in ne vemo, koliko je. Po drugi strani nas pa še tepe dolg od prej, ki je ostal, ker smo ga morali socializirati, saj temu tako reklo nekoč. Saj so ga tudi v Ameriki in drugih državah, ko so prileteli v to krizo, je bilo treba pač socializirati. Privatne dolgove je bilo treba podružbiti, naj rečem tako enostavno. V to smo zapadli in se zdaj še s tem otepamo. Ne delajmo ponovno te napake. Bodimo resni in vodimo to državo resno.

Zdaj smo tudi uspeli znižati javni dolg, znižali smo predvsem obresti s pametnim načrtovanjem, že od prejšnje vlade, med Cerarjem, je tudi bila rast; in tudi zniževanje javnega dolga in zniževanje obresti za plačevanje. Saj veste, da smo plačevali za obresti preko milijardo. Zaradi tega kazino podjetništva, v katerega smo šli. Vsi, vsa ekonomska veda, tudi letošnji Nobelovi nagrajenci jasno pravijo, da ne moreš pustiti vse prosto, ampak da ima država pomembno vlogo pri regulaciji in zagotavljanju rasti ter tudi zagotavljanju sredstev skozi druge sisteme, da ne trpijo najnižji sloji, če se tako izrazim, da nimamo revščine v državi. In ta sistem, ta vzročno-posledična povezava, da bo zdaj njim lepše, ker bomo zmanjšali DDV, ne drži; ker s tem bomo podrl sistem. Sistem držimo skupaj in ga gradimo primerno; ne pa ad hoc. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa podpredsednica.

Začel bom tam nekako, kot sem končal. Ne bom nadaljeval makroekonomske teorije Arthurja Laffera, ko je na neki večerji novinarki The Wall Street Journala nekako na serveto narisal svojo krivuljo in jo dokazoval; točno to, kar vam mi danes dokazujemo. Torej zvišanje davčnih stopenj, pridemo nekoč in nekje do tiste mejne vrednosti, do mejne točke, kjer z višjimi davki pobiramo manj. In v Sloveniji se je to začelo dogajati. Zaradi česa to utemeljum, kako tudi trg deluje na to, vam lahko povem zelo enostavno. To lahko ugotovite predvsem z avtomobili luksuzne proizvodnje, ki imajo danes slovaške tablice, v katerih se vozijo slovenski državljani. Če boste šli čez mejo, boste videli, da tudi ljudje s socialnega dna kupujejo v trgovinah v Avstriji, njihove bencinske črpalke so polne. Poglejte, mi se tudi ne zavedamo; zaradi geostrateške lege se nam to dogaja. Saj če bi mi bili recimo na legi Danske ali pa višje, tega problema ni, lahko imamo tudi 23 %. Kje dobiti davek? Okoli te mejne točke, ko sem danes razlagal, so cele vrste doktoratov, kdaj začutite mejno točko, ko se vam to dogaja. Jaz vam dokazujem, da se je ta mejna točka že zgodila in da bomo dobivali manj. Prvič, ljudje se odločijo, tisti iz nižjega sloja, za substitute, kupujejo torej slabšo kvaliteto v isti vrsti in tako naprej. Torej kje so rezerve? Poglejte, ljudje božji, 13-odstotna počrpanost evropskih sredstev, ne znate, ne zmorete, ne vem, kaj naj rečem, da ne bom spet žaljiv danes, ker danes je tukaj vsak argument že sovražni govor. Če s svojim kolegom delite 5G omrežja, za katera bi lahko pobrali več, je tudi tukaj razlika. Če drugi tir, gospod Dragonja, stane dvakrat več kot stane, pa tudi zanj imamo relativno malo evropskih sredstev, potem teh 600 milijonov je tako, potem gremo lahko seveda v številne institucije. Cerarjeva vlada je samo v zadnjem letu in pol zaposlila v javnem sektorju 10 tisoč ljudi. V času četrte industrijske revolucije, ko birokrati izginjajo iz javnega sektorja, tipični middle birokrati, pa je ministrstvo gospoda Koprivnikarja povečalo zaposlenost za 94 %. Tukaj so te rezerve. Vse te zadeve, o katerih smo danes razlagali, smo nekoč občutili. Mi smo eno državo že zapravili. Imeli smo 36-procentni takratni davek, imeli smo recimo dajatve, jaz se spomnim, na avtomobile: do tisoč 600 kubikov – 96 %, med tisoč 600 in 2 tisoč kubikov – okoli 147 %, nad 2 tisoč kubiki je bilo 198 %. In vse drugo. Poglejte, spet bomo v Trstu, Ponterosso bo živel, Gradec bo živel. Skupine so nekoč pele: Shopping in Graz. Ta komad bo spet slovel. To je ta zadeva, ta pot tlakovanja v revščino. In prišla bo nova kriza in ostali bomo brez rezerv, kašče bodo prazne, razen za ..., kot je rekla nekoč najlepša Slovenka, po vsej verjetnosti vseh časov, najbolj fotogenična ženska leta 1983, gospa Bernarda Marolt. Rekla je, da v Sloveniji živi rdeča birokracija, za njihove jahte, ki so stacionirane na Hrvaškem, ker v Sloveniji tega ne bodo

plačevali, in za njihovo razvratno življenje, tiste najbolj bogate, plačane državne uradnike, ki jih v petek več ni, ker se peljejo na morje, ker jih podjetniki ne morejo dobiti. Ljudje s skromnimi dohodki v Sloveniji bodo morali plačevati dve stopnji povečanega davka. To se bo dogajalo do tiste točke, ko bomo v Sloveniji ugasnili luči in bomo morali začeti ponovno, znova v neki drugi republiki, v neki drugi državi, po vsej verjetnosti upam, da bomo ostali takrat vsaj malo suvereni. Toliko o točki DDV. Vidimo se pri prihodnjih točkah, kjer bomo odprli naše programe, kjer bomo pokazali, kaj zmoremo, in kjer bomo pokazali, kje je možno racionalizirati. Škoda, da zdaj ni kolegice Jelke Godec, da bi vam pokazala, kje so še točke v javnem zdravstvenem sistemu, 100 milijonov je bilo samo na žilnih opornicah pokradenega v tako imenovanem javnem zdravstvenem sistemu; po načelu Zemljariča in Miklavčiča itn. Poglejte, tukaj so te rezerve. Vam je jasno zdaj, kje so rezerve, začnite na teh rezervah in DDV lahko znižate na 15 %, ne na 19 %. To je cela zgodba. Nasvidenje. Lahko noč!

PODPREDSIEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Danijel Krivec.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Ključna razlika med tem, kar mi zagovarjamo v tem predlogu zakona, je to, da mi želimo, da vsem državljanom več ostane; in s tem omogočimo tudi širšo in večjo potrošnjo, ker znižujemo DDV na obeh straneh, na strani kupne moči ter na tem prihodkovnem delu, ki jo posameznik dobi. Vi pa zagovarjate, da se več davkov pobere samo s tem, da se zviša, da ima potem država instrumente, skozi katere tistim, ki nimajo zadosti, omogoča preživetje in s tem tudi seveda celotno zgodbo nadzira. Mislim, da je to napačno. V podatkih, ki jih je državni sekretar povedal, tudi vidimo, da je teh prihodkov dejansko bistveno več, kot smo nekako ocenjevali. Nekateri ves čas govorite o celovitem davčnem prestrukturiranju. To smo poslušali že v prejšnjem mandatu pa tudi v predprejšnjem mandatu, ampak na tem ni bilo nič storjenega, nihče ni prinesel nobene konkretne rešitve. Jaz sem bil prav vesel, ko sem poslušal gospoda Dragonjo, ki je skozi argumentacijo ugotovil, da večino tistega dela, na katerega sem opozoril, niti niso ovrednotili. Tisti del javnega sektorja in vseh drugih podstruktur v državi, ki plačuje DDV kot končni uporabnik in ki se mu tudi zniža obremenitev, s tem se pa obremenitev zniža tudi skozi transferje, ki jih država posameznim subjektom daje, ni ovrednoten. To je bilo lepo povedano. Ta razkorak, glede katerega želite narediti eno veliko zgodbo in eno veliko številko, ni realen. Zato sem jaz prepričan, da glede na vašo razpravo, kjer ste pa vsi ugotovili, da ta

linearni davek dejansko udari najbolj tiste, ki so manj premožni oziroma ki so z vidika prihodkov na slabšem; in če ta davek znižamo, se tam dejansko stanje popravi. Na drugi strani ste pa takoj rekli – zniža se prihodke v davčne blagajne na nivo države. Glede na obrazložitev, ki jo je državni sekretar povedal, kjer niso teh ukrepov pogledali s celotne palete, bi človek pričakoval, da skozi vaše razprave vseeno podprete to prvo obravnavo in da se v nadaljevanju dejansko izčisti, kaj je resnica na tem, koliko prihodkov bo manj v proračunu, ali jih bo sploh manj v proračunu. Ker vsak strošek, ki ga končni uporabnik daje, bo znižan za 2 %, vsaka storitev, vsaka investicija. Končni uporabniki so tisti, ki jih napaja državni proračun. Tega izračuna vlada do zdaj še ni naredila. In to je pomemben del, ki ga pri tej zgodbi nihče ni še do končno razjasnil. Nimamo tudi mi številke, nimamo vpogleda v vse, vendar jaz sem opozoril samo na dva segmenta. Samo na lokalne skupnosti, kjer se pogajajo, da bi nekoliko dvignili povprečnino. Na drugi strani, če jim znižamo DDV, bodo bistveno več investicij lahko izvedli pri obstoječem proračunu in tako naprej. Enako velja za vse potencialne prejemnike sredstev iz državnega proračuna, kot so šole, zdravstvo pa še marsikatera sfera, da ne rečem vojska in policija. Vsem se zniža na stroškovnem delu za 2 %, ker nihče si ne poročuna davka kot tisti gospodarski subjekti, ki imajo vhodni in izhodni davek. Tukaj je veliko rezerve in kar tako odmahniiti z roko – premalo bo prihodkov v proračun; na drugi strani se pa strinjati, da ta davek dejansko omogoči tistim, ki imajo manjše prihodke, boljše življenje; mislim, da ni korektno. Upam, da boste podprli to prvo branje in da v nadaljevanju razčistimo te stvari, ki jih do zdaj še nismo uspeli.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Gregor Perič.

Izvolite.

GREGOR PERIČ (PS LMŠ): Hvala lepa, lep pozdrav vsem!

Moram takoj povedati, da je to že četrti identični predlog istega zakona s strani predlagatelja v zadnjih dveh letih. / oglašanje iz dvorane/ Če dovolite; hvala lepa. Po svoje, ko sem pregledal ta zakon, sem bil tudi nekoliko razočaran, ker se predlagatelj sklicuje na Irsko, Španijo, Francijo, Italijo, Luksemburg; ampak nobene omembe ni Madžarske. Po svoje tudi razumem, zakaj, ker Madžarska ima 5 oziroma 18 % znižane davčne stopnje in osnovno kar 27 %, tako da tukaj si zagotovo, vsaj v tem primeru, Madžarske ne moremo vzeti za zgled. Skušal sem razumeti še nekatere druge stvari, pa sem tudi imel določene težave, in sicer pogled razvoja davčne politike je v SDS v zadnjih 15 letih precej razgiban, če uporabim ta izraz. Leta 2006 je sledil predlog uvedbe dveh davčnih

stopenj, leta 2007 je bilo v igri razmišljanje o povišanju obeh stopenj na 9 oziroma 21 %; leta 2012 je bilo razmišljanje o prenosu nekaterih dobrin in storitev iz 8,5 % obdavčitve na 20-odstotno stopnjo. Leta 2017 in danes govorimo o uvedbi tretje stopnje. Kar je še morda najbolj zanimivo, v mandatu 2004–2008 so potekali celo razmisleki o uvedbi enotne davčne stopnje, kar pomeni, da bi bile vse storitve in vse dobrine obdavčene z 20-odstotno stopnjo DDV. Kot argumentacija za ta ukrep je bilo navedeno, če združimo vse na eno, ne tri davčne stopnje: zmanjšanje administrativne obveznosti oziroma obremenitve; povečanje pravne varnosti; večja nevtralnost obdavčitve in enostavnejši davčni nadzor. Kar pa pomeni, da če gremo zdaj na tri davčne stopnje, smo dosegli ravno nasprotni učinek od vseh teh argumentov, ki sem jih zdaj navedel, kar je po svoje tudi nekoliko težko razumeti. Trdite, da bo znižanje splošne in znižanje davčne stopnje prispevalo k večji potrošnji in z naslova drugih davkov se bodo ti prilivi vseeno povečali, da se bo ta izpad nekako uravnovesil oziroma uravnal.

Čeprav je predlog zakona kratek, s tem ni nič narobe, je pa po mojem vsebinsko neopredeljen oziroma nedodelan zlasti v tem, ker mu ni bila priložena nobena analiza, nobena študija, ki bi natančno dokazovala prav to – kje ta izpad spet nadoknadimo. Tega niste priložili zraven in mene zanima, če to študijo imate. Obstaja kaj takega? Ker jaz upam, da jo imate oziroma jo skrivate, ker sicer je vsa ta razprava danes neko govorjenje na pamet oziroma po občutku, kar pa glede na znesek tega ukrepa – torej učinek tega ukrepa, skoraj 600 milijonov evrov – ni ravno na mestu. Druga dilema, ki jo imam, je, kako bi zagotovili, da se to zmanjšanje davčne stopnje ne bi prelilo v neko povišanje marž. Kako doseči to, da si tega ne bodo prisvojili trgovci, posredniki v trgovskih verigah, dobavitelji ali ponudniki drugih storitev? Ker gre marsikdaj, sploh ko govorimo o hrani, za zelo majhne popravke, ki se zelo hitro razblinijo na nek način. Nihče v razmerah prostega trga ne more nekoga na trgu prisiliti, da bo znižal to ceno; ampak to je stvar neke tržne zakonitosti, tržne dinamike. Meni se zdi, da je današnja razprava prikaz ene od oblik populizma, ki mu lahko rečemo davčni populizem. Mislim, da če bi na začetku današnjo razpravo preskočili in prešli takoj na glasovanje, ne bi bilo nič hudega, ker ne prinaša nič novega. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo mag. Andrej Rajh.

Izvolite.

MAG. ANDREJ RAJH (PS SAB): Spoštovana predsedujoča in ostali prisotni!

V Stranki Alenke Bratušek so moji predhodniki leta 2014 sprejeli številne protikrizne ukrepe, ki so zagotovili nemoteno financiranje

države. Zagotovili so financiranje zdravstva, šolstva in tudi prej omenjenega gasilstva. Med te ukrepe je sodil tudi dvig DDV za 2 odstotni točki. Takratni ukrepi niso bili sprejeti zato, ker bi se nam bledlo, ampak da smo lahko izvajali obveznosti države. In res je, plačali smo zapitek, zapitek predhodnih vlad; in res, bolela nas je glava, pa ne od jesti, še manj pa od piti. Takratni ukrepi so bili sprejeti načrtovano, po tehtnem premisleku na podlagi skrbnih izračunov. Pri današnjemu predlogu SDS ni tako. Zato predlaganega zakona ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Še zadnji ima besedo gospod Robert Pavšič.

Izvolite.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Hvala še enkrat, predsedujoča.

Jaz sem prepričan, da smo danes popolnoma izgubili orientacijo. Začeli smo zelo vsebinsko, zdajle na koncu pa je to prešlo vsako mejo in dejansko je postala to samo še ena v vrsti političnih propagand. Ven je padla Levica, ven je padel socializem, ven so padli pretekli grehi, Kitajska, mislim, da Venezuele še nisem slišal, ampak nisem prepričan, verjetno je bila tudi omenjena. Na koncu za piko na i so bili spet na vrsti migranti, ki so tako ali tako krivi za vse naše grehe. Ne; za naše grehe, tako kot sem povedal včeraj na Odboru za notranje zadeve, smo krivi izključno mi tukaj notri, in to v zadnjih 30 letih. Pri tehtanju argumentov sploh ni bilo kaj tehtati. Na eni strani predvidevanja in domneve, na drugi pa kruta realnost. Slišali smo, da bi bilo z ureditvijo novih stopenj davka na dodano vrednost lažje kupovati avtomobile, hiše. To je smešno. Večina ljudi si ta trenutek v Sloveniji tega ne more privoščiti. In to govoriti je degutantno. Mi govorimo o hišah in avtomobilih, ljudje pa nimajo za kruh. Pa še nekaj. Če bi res znižali davčno stopnjo, bi po mojih preprostih izračunih, zelo zbanaliziranih, nekdo z minimalno plačo na mesec prihranil 13 evrov; in še od le-teh bi moral plačati 2,6 evra novega DDV, če bi kaj drugega kupil. To je ekonomija majhnih števil. To bi se dejansko poznalo v žepu enega z minimalno plačo; več pa bi se poznalo pri tistih, ki imajo tudi več. / oglašanje iz dvorane/ Ja, je res, lahko vam potem pokažem, kako sem prišel do te številke. To je popolnoma neokusno.

In še nekaj, mešamo dva pojma. Javni sektor in potrošniki so tisti, ki najbolj plačujejo DDV. Podjetja so v sistemu DDV in na njihovo poslovanje DDV nima kakšnega večjega vpliva. Tudi tukaj boste verjetno zdaj kričali, da to ni res. Pomoč najšibkejšim je ureditev razmer, da bodo delodajalci lahko sledili trgu dela. Zdaj je povpraševanje po delavcih, plače pa se ne dvigujejo, zato jih bomo verjetno morali normirati tudi v tej hiši oziroma v vladi. Pomoč

najšibkejšim je torej minimalna plača, je socialna pomoč tistim, ki ne morejo delati; seveda je tukaj obvezen boljši sistem kontrole za tiste, ki ta inštrument zlorabljajo, tukaj se popolnoma strinjam; je dvig odmernega odstotka za pokojnine, je ureditev pokojnin na sistemski način, da bodo dejansko ljudje lahko kupili po tej davčni stopnji ali po nižji, niti ni pomembno toliko. Če ti lahko nekaj kupiš, potem lahko plačaš tudi davek, če pa ne moreš, pa ga pač ne moreš. Tako bom absolutno, suvereno in odgovorno danes glasoval proti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Ker preostalih prijavljenih razpravljavcev ni, zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez 15 minut v okviru glasovanja. S tem prekinjam ... / oglašanje iz dvorane/ Sem vas prej opozorila, gospod predlagatelj, sem tudi javno prebrala, da se boste morali k razpravi prijaviti tako kot ostali. Tega niste storili in vam žal besede ne morem dati. / oglašanje iz dvorane/ Prijaviti bi se morali tako kot vsi ostali; s pritiskom na gumb. Žal, pravila so za vse ista.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 11. izredno sejo, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 19.15.

(Seja je bila prekinjena ob 18.58 in se je nadaljevala ob 19.16.)

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost je primeren za nadaljnjo obravnavo. Spoštovane, spoštovani, pričenjamo z glasovanjem.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 27 in proti 47.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem, spoštovani poslanke in poslanci, zaključujemo to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga razrešitve člana in imenovanje članov sveta Agencije za energijo.** Predlog je v obravnavo v zboru predložila Vlada.

Želi državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Bojan Kumer besedo za dopolnilno obrazložitev predloga?

Izvolite.

MAG. BOJAN KUMER: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Član sveta Agencije za energijo dr. Tomaž Žagar je agencijo 13. 6. 2017 obvestil o spremembi delodajalca ter podal odstopno izjavo z mesta člana sveta, saj skladno s 393. členom Energetskega zakona član sveta agencije ne sme biti zaposlen pri izvajalcu energetske dejavnosti. Po opravljenem izbirnem postopku za imenovanje nadomestnega člana sveta agencije, ki ga je vodilo Ministrstvo za infrastrukturo, je Vlada Državnemu zboru predložila gradivo, na podlagi katerega je Državni zbor 23. 1. 2018 sprejel sklep o razrešitvi dr. Tomaža Žagarja z mesta člana sveta Agencije za energijo. Hkrati pa je Vlado obvestil, da predlagana kandidatka za članico sveta ni prejela zadostnega števila glasov poslank in poslancev. Ministrstvo za infrastrukturo je nato v Uradnem listu februarja 2018 objavilo nov poziv za zbiranje predlogov kandidatov za člane sveta agencije. Na poziv je pravočasno prispelo pet prijav, od katerih so zahtevane pogoje izpolnjevali trije kandidati. 18. 5. 2018 je nato odstopno izjavo z mesta člana sveta agencije podal še gospod Andrej Knuplež. Na podlagi poziva, ki ga je ministrstvo nato objavilo v Uradnem listu junija 2018, sta se na poziv pravočasno prijavila dva kandidata. Oba sta izpolnjevala pogoje. Vlada je izmed kandidatov, ki so izpolnjevali pogoje, sestavila skupno listo kandidatov iz obeh postopkov.

Državnemu zboru predlagamo, da razreši gospoda Andreja Knupleža z mesta člana sveta agencije ter za preostanek mandata imenuje gospoda Mitja Breznika. Za preostanek mandata že razrešenega člana sveta dr. Žagarja pa predlagamo, da se imenuje gospod Mirko Horvat. Gospod Breznik je univerzitetni diplomirani pravnik z opravljenim državnim pravniškim izpitom. Pri svojem dosedanjem delu je pridobil številne strokovne izkušnje na različnih področjih energetike, še posebej na področju distribucije električne energije. Izkušnje ima tudi v segmentu prodaje energentov in proizvodnje električne energije. Bil je dolgoletni član Gospodarskega interesnega združenja, skupine za pravne in splošne zadeve ter varnost in zdravje pri delu vseh distribucij električne energije v Sloveniji. Udeležuje se strokovnih seminarjev in konferenc ter objavlja strokovne

prispevke s področja energetike, tako je tudi avtor zelo strokovnega članka s področja zakonodaje in regulacije. Menimo, da bo gospod Breznik glede na opisane izkušnje svoje delo v svetu agencije opravljal strokovno in zavzeto.

In še nekaj besed o gospodu Horvatu, ki je diplomirani inženir elektrotehnike ter magister znanosti s področja menedžmenta in je pridobljena znanja nadgrajeval v gospodarstvu. V energetske intenzivnejšem podjetju je opravljal funkcijo vodje elektropodročja, bil je tudi direktor projektov za učinkovito rabo energije, kjer je snoval energetske politike, strateške cilje ter načrtoval in implementiral ukrepe učinkovite rabe energije. Kot vodja energetike je bil zadolžen za nabavo električne energije in zemeljskega plina, proizvodnjo energije in energentov ter učinkovito rabo le-teh. Kot predstavnik slovenske papirne industrije pa član odbora za energijo in okoljske spremembe v Bruslju ter član energetske skupine pri Gospodarski zbornici Slovenije ima dolgoletne izkušnje na področju energetike, zato v Vladi ocenjujemo, da bo funkcijo kompetentno opravljal. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod državni sekretar.

Predlog je obravnavala tudi Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo. Želi besedo predsednik komisije gospod Ivan Hršak za predstavitev poročila? Ne želi. Hvala. Se želi k besedi prijaviti kdo od predstavnikov poslanskih skupin? Ne. Hvala. Želi besedo poslanka ali poslanec? Ugotavljam, da ne.

Praden preidemo na glasovanje, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, naj opozorim, da bo Državni zbor v skladu s predlogom Mandatno-volilne komisije o predlogih Vlade odločal ločeno, in sicer najprej o razrešitvi člana sveta Agencije za energijo Andreja Knupleža in o imenovanju Mitje Breznika za člana sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešena člana. Če sklep o razrešitvi člana Agencije za energijo gospoda Andreja Knupleža ne bo sprejet, bo predlog sklepa o imenovanju gospoda Mitja Breznika za člana Agencije za energijo postal brezpredmeten. Nato bo Državni zbor odločil še o imenovanju gospoda Mirka Horvata za člana sveta Agencije za energijo za preostanek mandata tistega člana, ki ga je Državni zbor že razrešil na seji 23. januarja 2018. S tem, spoštovane in spoštovani, najprej prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v svetu Agencije za energijo razreši član gospod Knuplež.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 3.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Sedaj glasujemo o predlogu sklepa, s katerim se za člana sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešenega člana,

imenovanega za dobo šestih let, s sklepom o imenovanju članov sveta Agencije za energijo imenuje gospod Mitja Breznik.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 21.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je tudi ta sklep sprejet.

Spoštovani poslanke in poslanci, prehajamo še na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člana sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešenega člana, imenovanega za dobo šestih let, s Sklepom o imenovanju predsednice in članov sveta Agencije za energijo imenuje gospod Mirko Horvat.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, 1 je bil proti.

(Za je glasovalo 61.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za razrešitev in imenovanje članov Upravnega odbora Prešernovega sklada**. Predlog je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Želi predstavnik Vlade besedo za dopolnilno obrazložitev predloga?

Državni sekretar gospod Jan Škoberne, izvolite.

JAN ŠKOBERNE: Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Ker sta iz Upravnega odbora Prešernovega sklada iz osebnih razlogov odstopili gospa Mojca Kranjc in gospa Milena Zupančič, je Vlada predlagala nadomestitev obeh članic po predlogu Ministrstva za kulturo, ki je na podlagi javnega poziva in po predlogih, ki so prispeli s strani Društva slovenskih književnih prevajalcev ter Združenja dramskih umetnikov za popolnitev upravnega odbora, predlagala mag. Dušanko Zabukovec ter gospoda Branka Šturbeja. Pomembno pri tem je, da se obe osebi popolnita iz reda, iz katerega sta prihajali tudi prejšnji članici upravnega odbora, da se zagotovi enakomerna zastopanost vseh področij umetnosti. Ker gre za ugledno prevajalko in uglednega profesorja dramske igre, verjamem, da posebna dodatna obrazložitev ni potrebna, zato prijazno prosim za potrditev. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod državni sekretar.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo. Želi predsednik komisije besedo? Ne želite. Želi besedo kdo od predstavnikov poslanskih skupin? Ne. Želi besedo kdo od poslank ali poslancev? Ugotavljam, da ne. S tem je razprava zaključena. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se je v Upravnem odboru Prešernovega sklada dolžnosti članice razrešita gospa Mojca Kranjc in gospa Milena

Zupančič. Za člana za čas do izteka mandata upravnega odbora, imenovanega s Sklepom o imenovanju članov Upravnega odbora Prešernovega sklada z dne 12. 7. 2016, pa se imenujeta gospod Branko Šturbej in mag. Dušanka Zabukovec.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 18.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije**.

Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za imenovanje gospoda Sama Puppisa na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo. Želi predsednik besedo? Ne. Hvala. Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Ugotavljam, da ga ni. Je zamudila in s tem predvidevam, da ... Nimate pravice do besede, lahko pa boste imeli na koncu obrazložitev, pri prijavi. Ali želite besedo poslanke in poslanci? Ne. S tem zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije imenuje gospod Samo Puppis. S tem poudarjam, da ni prijazno, da se v Državni zbor zamuja.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 2.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 2)

S tem ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Predloge za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniška mesta okrajnih sodnic na Okrajnem sodišču v Ljubljani**. Sodni svet je v Državni zbor predložil predlog za izvolitev mag. Ane Pegan, mag. Valentine Omahen in gospe Vite Vidic Damjanovič v sodniško funkcijo na sodniška mesta okrajnih sodnic na Okrajnem sodišču v Ljubljani.

Želi generalna sekretarka Sodnega sveta gospa Maja Rozman besedo za dopolnilno obrazložitev predlogov?

Izvolite.

MAJA ROZMAN: Spoštovani, dober dan!

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Ne bo tako enostavno. Prosim, da izključite mikrofon in stopite pred nas. Hvala.

MAJA ROZMAN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci! Pravzaprav se niti ne morem opravičiti za svojo zamudo, ker sem prišla takoj, ko ste me iz Državnega zbora poklicali.

Okrajno sodišče v Ljubljani se kot eno največjih sodišč v državi nenehno sooča z veliko kadrovske fluktuacije. Zadnje čase pa tudi s

problemom nastajanja generacijske vrzeli v vrstah sodnikov. Od leta 2013 dalje se je iz različnih razlogov število sodnikov na tem sodišču bistveno zmanjšalo. Možnosti za prerazporejanje sodnikov med različnimi oddelki so izčrpane, analiza statističnih podatkov o delu tega sodišča za obdobje 2013–2016 je pokazala, da je za zagotavljanje učinkovitega dela sodišča potrebna kadrovska okrepitev v vrstah sodnikov. Na konkretni razpis se je prijavi kar 55 kandidatov in kandidatk, izmed njih je Sodni svet po opravljeni oceni primernosti na ustni razgovor povabil 15 kandidatov. Med njimi tudi mag. Ano Pegan, mag. Valentino Omahen in Vito Vidic Damjanovič. Vse tri kandidatke so od ostalih kandidatov izstopale z nadpovprečnimi ocenami na pravniškem državnem izpitu, z magistrskim nazivom, kandidatka Ana Pegan ima dopoljenih več kot 13 let delovnih izkušenj. Kandidatka mag. Valentina Omahen ima več kot 16 let delovnih izkušenj, od tega deset let v sodstvu. Kandidatka Vita Vidic Damjanovič od septembra 2010 opravlja dela in naloge strokovne sodelavke na Višjem sodišču v Ljubljani, kjer je razporejena na civilni oddelek in oddelek za alternativno reševanje sporov; ter ima prav tako bogate delovne izkušnje v sodstvu. Za vse tri kandidatke njihovi nadrejeni ocenjujejo njihovo delo kot odlično. Vodji civilnega oddelka in oddelka za alternativno reševanje sporov Višjega sodišča v Ljubljani sta izpostavila, da je kandidatka Vita Vidic Damjanovič pri delu samostojna, izkazuje sposobnosti hitrega prepoznavanja bistvenih pravnih in dejanskih vprašanj ter sposobnost logičnega sklepanja. V delu so ji prav zaradi njenih odličnih sposobnosti in bogatega znanja zaupane najbolj zahtevne naloge. Ob izjemno kvalitetnem delu pa pozitivno odstopa tudi po količini opravljenega dela. Prav tako odlično ocenjuje delo mag. Valentine Omahen. Razporejena je na najbolj zahtevna področja dela, dela kot strokovna sodelavka na Okrajnem sodišču v Ljubljani in delo tega sodišča zelo dobro pozna. Že nekaj let samostojno vodi naroke v zapuščinskih zadevah in je vodja strokovnih sodelavcev. Kandidatka mag. Ana Pegan je trenutno zaposlena kot strokovna sodelavka na gospodarskem oddelku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Vodja gospodarskega oddelka Vrhovnega sodišča ter trije vrhovni in dve višji sodnici, ki so pri delu z njo neposredno sodelovali, so v svojih mnenjih izpostavili kandidatkinu nadpovprečno delovno uspešnost, odlično strokovno znanje, odgovornost, samoiniciativnost in natančnost pri delu. Prav vse tri je podprla tudi predsednica Okrajnega sodišča v Ljubljani, ki je z njimi opravila razgovor; vse tri pa so tudi izvrstno opravile razgovor na Sodnem svetu, zato jih Sodni svet predlaga v izvolitev Državnemu zboru. Hvala za pozornost.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za vaše stališče, gospa generalna sekretarka.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo. Želi predsednik besedo? Ne želite. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne. Kdo od poslank ali poslancev? Ne. S tem najprej prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani izvoli mag. Ana Pegan.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 1.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

In prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani izvoli mag. Valentina Omahen.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti nihče.

(Za je glasovalo 41.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

In s tem, spoštovani poslanke in poslanci, prehajamo še na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani izvoli gospa Vita Vidic Damjanovič.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti nihče.

(Za je glasovalo 42.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Predlog sklepa o imenovanju namestnika člana Državne volilne komisije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Predsednik, želite besedo? Ne. Želi besedo kdo od predstavnikov poslanskih skupin? Ne. Želite besedo poslanke ali poslanci? Ne. Ugotavljam, da ni razprave. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Državno volilno komisijo za namestnika člana na predlog poslanske skupine imenuje gospod Iztok Majhenič.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Želite, predsednik, besedo? Sploh ne želite besede danes? Ampak bom vztrajal do konca. Želi besedo kdo od predstavnikov poslanskih skupin? Ne. Želi besedo katera poslanca ali poslanec? Ne. S tem prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Statistični svet Republike Slovenije za članico imenuje gospa Andreja Zabret.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti nihče.
(Za je glasovalo 59.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na Predlog sklepa o razrešitvi člana Nadzornega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Predsednik, imate možnost za besedo. Tudi tokrat ne želite. Želi besedo kdo od predstavnikov poslanskih skupin? Ne. Želite besedo poslanke in poslanci? Ugotavljam, da ni želje za razpravo. In s tem prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Nadzornem odboru Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško razreši član gospod Pavel Brglez.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti nihče.
(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

V bistvu je zmanjkalo točk. Predsednik Mandatno-volilne komisije, ne boste prišli do besede.

In s tem zaključujem to točko dnevnega reda in 11. izredno sejo Državnega zbora.
Lep večer želim!

Seja se je končala 25. oktobra 2018 ob 19.41.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BEVK, SAMO	36, 40
BREZNIK, FRANC	24, 53

C

CIGLER, ŽELJKO	27, 49
----------------------	--------

D

DIMIC, IVA	14
DRAGONJA, METOD	49

G

GRIMS, MAG. BRANKO	46, 49, 51
--------------------------	------------

H

HAN, MATJAŽ	10, 44
-------------------	--------

I

IVANUŠA, JANI	41
IVANUŠA, LIDIJA	30

J

JAZBEC, MAG. SAŠA	8
JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO	16, 43
JERAJ, ALENKA	34, 35
JURŠA, FRANC	45

K

KORAŽIJA, BOŠTJAN	33
KORDIŠ, MIHA	31, 35
KRAMAR, FRANC	14
KRIVEC, DANIJEL	44, 53
KUMER, BOJAN	56
KUMER, MAG. BOJAN	56

L

LENART, JOŽE	33
LEP ŠIMENKO, SUZANA	16
LEP, JURIJ	51
LISEC, TOMAŽ	38

M

MAHNIČ, ŽAN	37
MESEC, LUKA	12, 19, 20, 22
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	26
MURŠIČ, MAG. BOJANA	32

P

PAULIČ, EDVARD	30, 32
PAVLIN, BLAŽ	32
PAVŠIČ, ROBERT	28, 29, 55
PEČEK, IGOR	9
PERIČ, GREGOR	54

POGAČNIK, MAG. MARKO	8, 17, 20, 28, 29, 33, 36, 45, 50
POJBIČ, MARIJAN	29
POLNAR, ROBERT	15, 42
PREDNIK, JANI	25, 35
R	
RAJH, ANDREJ	54
RAJIČ, MAG. BRANISLAV	35
REBERŠEK, ALEKSANDER	37
ROZMAN, MAJA	57
S	
STAROVIĆ, VOJKO	22, 52
Š	
ŠIŠKO, DUŠAN	23
ŠKOBERNE, JAN	57
ŠUŠMELJ, ANDREJ	43
T	
TONIN, MAG. MATEJ	21, 23
U	
UDOVIČ, MATEJA	11, 40
Z	
ZABRET, ANDREJA	18

LEGENDA

- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS LMŠ – Poslanska skupina Liste Marjana Šarca**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS Levica – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati**
- PS SAB – Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SNS – Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**